XIV. évfolyam. Budapest. 91. szám. Péntek, 1880. április 2.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. hímző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.
Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.
Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyiltterek
felvétetnek árszabály szerint
a kiadó hivatalban:
Budapest IV. hímző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.
Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Havas, Lafitte & Comp.-nál, Place de la Bourse.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

Kölcsey vármegyéjében.

Szatmár vármegyében furcsa história történt. El kell mondanunk a históriát lehető röviden, hogy épüljön belőle boldog, boldogtalan. El kell mondanunk azért is, hogy a Tisza-kormány közigazgatási talentumáról s a törvény iránti rendületlen tiszteletéről értesüljön az ország. Adófelügyelő elküldi helyettesét, hogy ez vizsgálja meg egy szolgabirónak hivatalát, hivatalos pénzeit s hivatalos eljárását. Adófelügyelőnek ehhez nem volt hatalma, helyettesének ehhez nem volt joga: hanem azért adófelügyelői helyettes elment szolgabiróhoz, azt kihallgatta, megvizsgálta, kikutatta, megmotozta, pandurjával szembesitette; — egy szóval elkövetett annyi visszaélést, a mennyinek épen fele is elég lett volna arra, hogy a szolgabiró az adófelügyelői helyettest via facti ebrudon dobja ki. Szolgabiró azonban jámbor ember, panaszra ment alispánhoz vármegyének első választott tisztviselőjéhez s kérte, hogy neki „a szenvedett sérelemért elégtétel adassék s a durván megtámadott hivatali tekintély visszaállittassék. Alispán indokoltnak látta a panaszt s vitte azt és előterjesztette azt a közigazgatási bizottság elé.

A közigazgatási bizottságnak főispán az elnöke s tagjai közt tiz választott független férfiu ül. Közigazgatási bizottságnak választott tagjai s hivatalbeli tagjai főispánnal együtt egyhangulag elhatározzák adó felügyelőnek vizsgálat alá helyezését. Főispán kimondja a határozatot, jelenlevő adófelügyelő megnyugszik benne, fölebbezést sem főispán, sem adófelügyelő nem jelent be, nincs egyéb hátra, mint a határozatot jegyzőkönyvbe venni, a jegyzőkönyvet főispán aláirásával hitelesiteni s ennek utána a bizottsági határozatot a vizsgálatra kiküldött alispánnak a főispán aláirásával kézbesiteni. Hajh de főispán bölcs férfiu, adófelügyelő okos ember. Főispán megnyugszik ugyan a határozatban, alá is irja a jegyzőkönyvet, de azért az alispán kiküldetését nem irja alá s ekként meghiusitja a vizsgálatot. Adófelügyelő pedig titkon felir az ő urához a pénzügyminiszterhez s a közigazgatási bizottságnak törvényben tiltott kikerülésével fölebbezés czimén denuncziálja a bizottságot. Ez magában még nem nagy baj, mert hiszen pénzügyminiszter, mielőtt intézkednék, majd meghallgatja a bizottságot.

Csakhogy a pénzügyminiszter épen ezt nem cselekszi. Megsemmisiti a közigazgatási bizottság határozatát a bizottság meghallgatása nélkül; felmenti az adófelügyelőt vizsgálat nélkül; a szolgabiró ellen, tehát a sértett fél ellen elrendeli a vizsgálatot minden vádfeljelentés nélkül; a vizsgálatra az adófelügyelőt, tehát a sértett fél ellen a sértő felet kiküldi minden ész nélkül s ekként a közigazgatási bizottságot megfosztja jogától s a fennálló törvényt össze-vissza kuszálja, tiporja minden szemérem nélkül. Ekkora bolondságokat persze még egy közigazgatási bizottság sem türhet el szó nélkül, kapja tehát magát a bizottság s a pénzügyminiszteri leiratot félre teszi, a főispánt érdeme szerint jól összeszidja s egyuttal haladéktalanul felir a pénzügyminiszterhez s feliratában földeriti a dolog állását s figyelmezteti a minisztert a törvényre. Nosza kapott erre aztán ujabb miniszteri leiratot, mely sem okosabb, sem törvényesebb nem volt az előbbinél, s melyben a törvény ujra meg ujra megsértetik. Erre aztán a közigazgatási bizottság választott tagjai rögtön lemondtak állásukról.

Ime ez történt a legközelebb mult napok folyamán Kölcsey hires vármegyéjében. Előadtuk a tényállást minden kendőzés s minden felczifrázás nélkül. Hogy a szerencsétlen szolgabiró ellen végre is teljesitették a vizsgálatot, hogy ezt titkon, háta mögött, a falukon puhatolódzva s ellene áskálódva teljesitették: ez már csak függeléke, noha nagyon is jellemző függeléke a tényállásnak. Hogy a sértett, zaklatott, gyanusitott szolgabiró ellen absolute semmi terhelő adatot nem sikerült felfedezni s hogy a szolgabiró még sem kap elégtételt, az adófelügyelő még sem kap büntetést: és ez méltó kiegészitése a szatmári furcsa historiának. Hogy a főispán, Domahidy Ferencz uram ő kelme, egykor hires határozati párti, később hires balközépi s legujabban igen hires kormánypárti korteskáplár nem a vármegyének, nem is a törvénynek, nem is az igazságnak fogja pártját, de mindamellett Tisza Kálmán által tárt karokkal fogadtatik, hajaszála semmiképen meg nem görbittetik, sőt inkább klubban, kormánypártban dicsérettel, elismeréssel elhalmoztatik: ez már olyan természetes dolog, hogy ezen sem Budapesten, sem Kölcsey vármegyéjében senki nem csodálkozhatik.

Mondjuk ki mindenekelőtt, hogy azok a férfiak, kik a közigazgatási bizottságnak választott tagjai voltak, de ez állásukról lemondottak, mondjuk ki őszintén: e férfiak becsületesen, bátran, önérzetesen, férfiasan cselekedtek s tegyük hozzá: a gyáva, szolgalelkü nevet érdemelte volna az, ki ilyen előzmény után, felelős kormánynak ily silány üzelme után is megmaradt volna állásában. De ha ezt már kimondottuk: van egy szavunk Kölcsey vármegyéjének nagy közönségéhez is. E vármegyének nyolcz képviselője ül a képviselőházban. A nyolcz közül hat képviselő kormánypárti, egy képviselő semide-semodapárti és csak egyetlen egy van, a ki az ország függetlenségének nemzeti pártjához tartozik. Ám emlékezzenek csak vissza a szatmári választók, hogy csak néhány év előtt is Kölcseynek hires vármegyéjében minő magas s minő tiszta lánggal égett az ellenzéki nemes hazafiság. És ne feledjék, hogy a kormány még mindig azt hiszi, hogy Szatmármegye hátán dohányt is aprithat, mert Szatmármegyéből még mindig bizton számithat legalább is hat bárány szelidségü s ebhüségü kormánytámogató képviselőre.

Ám lássa majd Szatmárvármegye közönsége, igaz hit-e a kormány hite. De lássa meg a szatmári históriából az ország is, mire becsüli a Tiszakormány a törvényt s különösen a megyei önkormányzatot Ez önkormányzatra ezer hibát kennek, tényleges hiányait ezerszeresen tulozzák, vele szemközt az állami közigazgatást hibátlannak, példányszerünek állitják, a vármegyének veszett hirét költik, jogait megnyirbálják, hatalmát aláássák, tekintélyét megsemmisitik, a közönség elé torzképét állitják, hogy a közönség elvégre unja, utálja meg. Itt is Tisza Kálmán taktikája érvényesül. Egyenesen nem meri megtámadni; nyiltan a megyei önkormányzat eltörlését nem meri inditványozni, hanem orvul, csendben, lassan, titokban mégis halálát készíti elő. Jognak, hatalomnak, tekintélynek, becsületnek táplálékát megvonja tőle, hogy éhen, sorvadásban, vérszegénységben muljék ki ez árnyék világból. Kinek kellene az a vármegye, melylyel ugy lehet elbánni, mint Kölcsey vármegyéjével? Ime ez a tanulság lóg ki a szatmári históriából.

Budapest, április 1.

Gróf Apponyi Albert, ki tegnap érkezett meg a vidékről, megérkezése után azonnal értekezett az egyesült ellenzék vezéregyéniségeivel. Az értekezlet czélja az eljárás megállapitása volt, melyet a párt elfoglalandó lenne azon czikkel szemben, mely a napokban a „Pester Lloyd“-ban a „szabadelvü párt reconstruálása“-ról megjelent, s mely az összes sajtóban élénk diskussió tárgyát képezte. Mint értesülünk, az egyesült ellenzékiek azon hitben vannak valamennyien, hogy a „Pester Lloyd“-ban megjelent czikket b. Bánhidy Béla orsz. képviselő és az egyesült ellenzék volt pártelnöke irta, kinek — amint tudva van — a közjogi alapon álló ellenzéki pártok egyesülésének tanácskozásai alkalmával tanusitott magaviselete miatt le kellett mondani a pártelnökségről. A lemondásra a vezéregyéniségek által ugymondva erkölcsileg kényszerittetett. Az egyesült ellenzék vezéregyéniségei — értesülünk tovább — valamennyien azon véleményben vannak, hogy az emlitett czikknek tartalma egészen ellenkezik a párttöbbször nyilvánitott irányával. Az ellenzéki vezéregyéniségek egyhanguan azt óhajtják, hogy az egyesült ellenzék pártja és pártonkivüliek klubja, az emlitett czikknek irányelvei ellen hangosan tiltakozzék. Mint mondják, az egyesült ellenzék az országgyülés egybeülte után első pártértekezletén az emlitett vezérczikket szóba fogja hozni s azon „vezéregyéniségnek“ mondott párttagot, a pártból is kilépésre fogja kényszeriteni, ha addig ki nem lép. Egyuttal fölemlitjük abbeli értesülésünket is, miszerint a kaszinói körökben azt beszélik, hogy b. Bánhidy Béla közlekedési miniszter, Péchy Tamásból pedig ház elnöke lesz.

Ma este Bittó István lakásán az ellenzék vezéregyéniségei gyülést tartanak.

A képviselőház husvéti szünideje f. hó 3-dikán szombaton véget ért. Szombaton d. e. 10 órakor kezdődő ülésben megkezdődik a ház érdemleges tanácskozása. A szombati ülés napirendére a kérvények tárgyalása van kitüzve s egyuttal meg fog állapittatni a további ülések napirende.

Szlávy József, ki ide már megérkezett, s a képviselőház jövő szombaton ismét kezdődő ülésezésén elnökölni fog. A képviselőház tanácskozásainak első tárgyát a „Budap. Corr.“ szerint a közlekedési tárcza költségvetési előirányzata fogja képezni. A Szeged rekonstrukeziója felől előterjesztendő törvényjavaslatokat a pénzügyminiszter azon kéréssel fogja a képviselőház legközelebbi ülésén bemutatni, hogy a pénzügyi bizottság vegye e törvényjavaslatokat azonnal tárgyalás alá és hogy azok a budget letárgyalása után haladéktalanul napirendre tüzessenek.

Pártvajudások.

Az egyesült ellenzék bomlása.

Az egyesült ellenzék bomlásának két jeléről kell megemlékeznünk. A kormánypárt s a mérsékelt ellenzék fusiója érdekében a Pester Lloydban megjelent czikket báró Bánhidy Béla irta, ki tudvalevőleg az egyesült ellenzék egyik legambiczosusabb tagja, de kit még csak pár nap előtt is a „Magyarország“ erélyesen védelmezett az ambiczió vádja ellen, ezt irván róla husvéti fusios czikkében ürügyen: „Vagy vádolhatja-e valaki személyes ambiczióval báró Bánhidy Bélát, a ki bizony, ha csak az lenne czélja, már eddig is könnyü szerrel lehetett volna miniszter.“ Ugyanezt a Bánhidyt, a „Magyarország“ az egyesült ellenzék e hivatalos közlönye ma e szavakkal taszitja ki a pártból:

„Biztosithatjuk a „Pester Lloyd“ot, hogy azon czikk, mely előtt ő „zászlóját meghajtja“ egész tartalma bizonyossága szerint csak olyantól eredhet, a ki az ellenzék ügyétől már elszakadt s most csak a szépitgető ürügyet keresi a kormánypártba való formaszerü átmenetelre.“

Mint a „Pesti Napló“ irja, a „Magyarország“-nak azon czikke, melyben a „Pester Lloyd“ mérsékelt ellenzéki czikkirójával, vagyis Bánhidyval minden közösséget megtagad, a mérsékelt ellenzék vezérférfiaival való megállapodás után jött létre. S e vezérférfiak, ugy látszik, sokáig nem tudtak megállapodni, mert a Bánhidy kedden megjelent czikkére a „Magyarország“ csak ma válaszol.

A helyzetet jellemző azon körülmény is, hogy a kormánypárti „Hon“ a „Magyarország“ idézett soraihoz a következő találó megjegyzést füzi:

„Mi csak arra vagyunk kiváncsiak már most hogy vajjon meddig fog a „Magyarország“ anathemát szórni „a kormánypártba való formális átmetelre.“

Az egyesült ellenzék bomlásának egy másik jelét a mérsékelt ellenzék egy vidéki közlönyében az aradi „Alföld“-ben találjuk, a hol Simonyi Lajos báróról a következő sorokat találjuk:

Simonyi Lajos — ha nem is a képviseleti állástól, de az aktiv pártélet teréről visszavonulni szándékozik teljesen elkedvetlenedve lévén az ugyszólva általa létesitett párt némely vezérférfiainak az állami közigazgatás kérdésének oly „idő előtti“ s tulbuzgó módon történt előtérbe helyezésétől, valamint a költségvetési vita folyamában alkalmazott taktikától, mely meddőnek, illetőleg elhibázottnak bizonyult. — A nemes báró, ki, mint régi parlamenti harczos, kora ifjuságától fogva, egészen más, nagyszabásu s minden félremagyarázhatást kizáró elvek programmjára bazirozott pártokhoz szokott s tartozott s mondhatni azok egyik kiváló tényezője volt, nem birja magát beletalálni a mai politikai pártélet ingoványaiba, nem lát abban garanczián egy jobb nemzeti jövő megteremtésére, nem látja az ellenzék élén a bizton számító, tervelő s a sikert öntudatos eszközökkel kivivó vezért sehol, — s mint az ily módon folytatott harcz sikertelen voltától teljesen meggyőződött s e tudat bénitó sulya alatt testileg-lelkileg kifáradt csapatvezér, visszavonul a küzdelemtől, vállalkozóbb s hiszékenyebb egyéniségekre bizván a száma, hatalma és segédeszközeivel oly aránytalanságban levő ellenféllel való harcz tovább folytatását.

Megfelel-e minden tekintetben fentebbi értesités a valónak, egész bizonyossággal nem tudjuk, de annyit igenis, hogy b. Simonyi ur nemcsak a közigazgatás kérdésében tér el gr. Apponyi Albert és Szilágyi Dezsőék nézetétől, s a legutóbbi országgyülési idény első napjától kezdve egészen más párttaktikát vélt a mostani kabinettel szemben alkalmazandónak, mint a mely Apponyi és elvrokonaitól tényleg követve lett. S azt is ténynek tudjuk, hogy b. Simonyi eltérő nézeteivel nem áll egyedül, s mig az egyesült ellenzék s a pártonkivüliek több vezéregyénisége a két párttöredék egyesitésén fáradozik, s pedig a siker biztos kilátásával fáradozik, addig magából az egyesült ellenzékből egy jelentékeny töredék, — b. Simonyi ur nézeteinek osztói — kiválik. A szakadás még nem oly mély, hogy az már a nagy közönség előtt is nyilvánvaló lenne, de érlelődik elkerülhetlennek állitható.“

A bécsi lapok az uj fuzióról.

A magyar kormánypárt s mérsékelt ellenzék fuziójának kérdésével ma több bécsi lap foglalkozik.

A „Deutsche Zeitung“ a haladópárti ellenzék közlönye a következő figyelemreméltó sorokat irja: Valószinü, hogy a fuzió sikerül. Tán nem most, de egy pár hét vagy hónap mulva. Hogy Tisza e mellett az uralomnak java részét magának fogja fentartani, ez előttünk eleve világos. De nem az egész egyesült ellenzék fog e megoldásba belenyugodni, hanem egy részük a szélső balhoz fog csatlakozni. — Mert ezen üres játék az elvekkel a pártoknak ezen elválása s egyesülése, a közigazgatás korrupcziója, a közvéleménynek figyelembe nem vétele a melynek határozott akarata ellen hajtatott végre a külügyi politika, határozott lelkületüeket undorral tölti el s hatalmas Magyarországon az áramlat, hogy a szélső balnak kinem használt erői megpróbálják a kormányzást. A szélső bal sohasem volt oly erős, mint most, mert mintegy nyolczvan tag, kik részint a párt klubjához tartoznak, részint a klubon kivül állnak, osztozik elveiben. Ha a szélső bal egyszer oly hatalmas lesz, hogy a delegácziók megszüntetésének, s a közösügyek megszoritásának értelmében keresztül viszi a közös törvények revisióját, akkor ez a parlamentarismusnak javára lesz, ugy a Lajthántul, mint a Lajthán innen, mert az alkotmányos jogoknak megosztása a parlament s a delegaeziók között mindkét testületet tehetetlenségre kárhoztatja. Hogy e közben Tisza és a szabadelvü párt, mily változásokon fog keresztül menni azt senkisem mondhatja meg előre. De nem sokára fel lesz emésztve azon eszmekészlet, mit a Deák-párt örökségül hagyott nemzetre.“

A „Presse“ monstruosus dologgnak találja, hogy két párt, melyek közös közjogi „hiszekegy“ által a főkérdésben felbonthatlanul s bensőleg össze vannak egymással kötve, s melyeket semmi lényeges jelentőségü aktualis kérdés nem választ el egymástól, látszólag kiengesztelhetetlenül állnak egymással szemben. A közös kötelékhez — igy szól a „Presse“ — mely a két ellenséges testvért (a szabadelvü pártot s a mérsékelt ellenzéket) akaratuk ellen egymáshoz kapcsolja, most egy második is járul: a közös félelem. Végre mindkét rész kezdi belátni, hogy a verem, melyet egymásnak ásnak, végül is mindkettőjöket fenyegeti elnyeléssel s hogy ők, amidőn egymás alatt ássák az alapot, csak a nagy összeomlást készitik elő, a melyre a „függetlenségi párt“ türelmetlenül várakozik, hogy azt, a mi az 1867-diki alkotásból még fenmarad, romokra zuzza. Ez ugyan késő bölcseség, de még elég idején jönne, ha el tudnák magukat határozni, gyakorlatilag egész a legvégsőbb következményekig követni a tanuságot, mely ebből kitünik. De lesz-e erejök összeszedni magukat ezen tettre, ezen egyedüli „mentő“ tettre?“

A „Neues Wiener Tagblatt“ czikkéből közöljük a következőket: Attól tartanak, hogyha a fusió sikerül, egy része azon ellenzéknek, mely eddig a közjogi kérdésről mit sem akart tudni, s közjogi tekintetben a fennálló közjogi viszonyokba belenyugodott, most a szélső balhoz fog átlépni. A fusiónak következménye volna tehát a kormánypártnak erősbödése, de egyuttal megerősödése a közjogi ellenzéknek is. A szélsőbal, mely valóban osztrákellenes tendenziákat követ, melynek szigoruan secessionista jellege van, az első kiegyezés létrejötte óta Magyarországon mindig remény nélküli pártnak tekintetett. Teljesen lehetetlennek látszott, hogy e párt uj követőkre tegyen szert, hogy erős minoritássá fejlődjék. Hajlandó lehetett az ember azon feltevésre, hogy néhány év alatt, e párt, mely Kossuth zászlajára esküszik, egészen el fog tünni az országból. A Tisza kormánytól nem lehet megtagadni az elismerést, hogy Magyarország egyesitését az osztrák állammal valódi odaadással hozta kifejezésre. Tisza ur, a mi hazafiui érzelmeink nyilvánulását illeti, ugy járt el, amint azt csak egy osztrák államférfitól lehetett volna várni. Mégis azt látjuk, hogy azon párt van növekvőben, mely az Ausztria elleni gyülöletet tette programmjává, mely Magyarországnak elszakadását az osztrák államtól tekinti végczéljának. Secessionisták, szakadárok, ez értelemben mindig voltak a magyar parlamentben, de minden befolyástól megvoltak fosztva s nem lehetett nekik jelentőséget tulajdonitani. Másképp alakul azonban a dolog, ha az ellenzék s elszakadás fogalma Magyarországon teljesen ugyanaz lesz, ha mindazok, kik az ellenzék czége alatt müködnek, egyszersmind Ausztria elleni gyülölettel vannak eltelve. A magyar országgyülés többsége, mint mi reméljük, mindig (???) Ausztria mellett lesz, de már az is elég rosz, ha egy parlament egész kormány ellenes pártjának államellenes (?) jellege is van s forradalmi eszmékkel táplálkozik s forradalmi (?) czélokat követ. Ily természetü párt viszonyoknak a legszerencsétlenebb hatással kell lenniök a magyar népre s mindig szem előtt kellene tartani a veszélyt, mely az államot fenyegetheti.“ A „N. W. T.“ czikke igy végződik: „E pártfuziótól Magyarországra nézve üdvöt nem várhatunk. Sőt inkább ara kell elkészülve lennünk, hogy Magyarország azon államok sorába lép, melyek a tartós forrongás állapotából nem tudnak kiszabadulni. — Németország és Ausztria képezik az állandóság zonáját; e területeken az államhatalom feltétlen engedelmességre talál s a megváltoztatásra irányuló terv ninesen. Ezen állanadósági övet azonban oly országok veszik körül, melyek többé-kevesbbé megrázkodtatásoknak vannak kitéve, melyekben ujat iparkodnak alkotni s változtatásokra törnek. Franeziaország és Olaszország a jövő uj alakulásaira várnak; Oroszország és Törökország egy napig se nyujtanak biztositékot, hogy a fennálló fennmarad. S most attól is lehet tartani, hogy Magyarországon az elszakadni akaró párt nagyobb hatalomra jut.

Budapest, április 1.

Az angol választások élénken folynak, eddigelé a szabadelvüek diadalával. Tegnap összesen 90 szabadelvü, köztük Gosehen és Bright, és 61 konservativ, köztök Fiscal tábornok és Giffard választatott meg. A szabadelvüek, mint táviratilag jelentik, eddig 16 kerületet nyertek. A végső győzelem azonban még kétes, s már is nagyon megingatja az ellenzék sorait Lord Greynek, a Whig-párt e prototypjének egy nyilvános levele, melyben kijelenti, hogy a kormány változását most szerencsétlenségnek tekintené a birodalomra nézve, mert akkor Gladstone lenne az uj kormány feje.

A franczia kormánynak a jezsuiták és a többi nem engedélyezett kongregációk ellen kibocsátott rendeletei, melyeket alább közlünk, nagy ellenszenvvel találkoznak a klerikális pártok részéről. A senatus jobboldalának jogügyi bizottsága tiltakozni készül a rendeletek ellen s azt tanácsolja az illető kongregációknak, hogy ne folyamodjanak az engedélyért. A legitimisták Chambord gróftól nyilatkozatot várnak, mely természetesen roszalni fogná a kormány eljárását. A kormány utasitotta Desperezt, adja elő a pápának, hogy a kormány a kongregációk kérdését tekintse belügyi kérdésnek, a mire a konkordatum föl is van jogositva. Ugyanily nyilatkozatot tett Freycinet a pápai nuntius előtt is. A vatican, mint Rómából jelentik, várakozó állást foglal el s csak akkor szándékozik „közbelépni“, ha a dolgok fejlődése ezt szükségessé teszi. Lepére belügyminiszter utasitotta prefekteket, hogy a rendeleteket megkerülését ne engedjék meg s a megyei tanácsok roszszaló határozatait törvényteleneknek nyilvánitsák.

Orloff herczeg és Bismarck barátságos érintkezéséhez különféle kombinácziókat füznek, melyek közt nem utolsó az, hogy a czár fölelevenitve szeretné látni a három császári szövetséget, s ennek elérése czéljából nem riadna vissza Gorcsakoff föláldozásától sem. Ezzel szemben bécsi félhivatalos forrásból azt erősitik, hogy a jelenlegi viszonyok aligha fognak változni s az emlitett szövetség restaurálását a legmérvadóbb körökben egyszerüen lehetetlennek tartják, rendületlennek és változatlannak tekintvén a Németország és Ausztria-Magyarország közt egyrészről és Németország közt másrészről jelenleg fennálló viszonyt.

Az angol állampénztárnak a mult év utolsó negyedéről szóló kimutatása szerint a bevételek 27.118,226 font sterlinget vagyis 1.401,962 fonttal kevesebbet tettek ki, mint az előző év ugyanazon negyedében. Az egész 1879. év bevételei 81.265,055 fontra rugtak vagyis 1.850,917 fonttal kevesebbre, mint 1878-ban.

Az Egyesült-Államok szenátusa elfogadta azt a törvényjavaslatot, mely 1883-ra nemzeti kiállitás rendezését tüzi ki.

A franczia kormány rendeletei.

A ma érkezett franczia lapok teljes szövegét hozzák a jezsuiták és többi nem engedélyezett kongregációk elleni kormányrendeleteknek. A két rendeletet Cazot igazságügyminiszternek és Lepére belügyminiszternek a köztársaság elnökéhez intézett következő jelentése vezeti be:

Páris, 1880. márcz. 29. Elnök ur! Alapelve közjogunknak, hogy Franeziaországban előzetes engedély nélkül semminemü vallásos kongregáczió, akár férfiakból, akár nőkből álló, nem alakulhat. Ez az alapelv ugyanis a X. év Germinal 18-iki concordatum 11. czikkében van kifejezve: „Az érsekek és püspökök a kormány engedelmével megyéikben káptalanokat és seminárium okat alakithatnak; minden egyéb papi intézetek megszüntetnek.“ — továbbá a XII. év Messidor 3-diki rendelet 4. czikkében: „Férfiaknak vagy nőknek semminemü gyülekezete vagy egyesülete nem alakitható ezentul a vallás ürügye alatt, ha császári rendelettel, az alapszabályok megtekintése után az engedély forma szerint meg nem adatott.“ Daczára e világos határozmányoknak Franeziaországban nagyszámu férfi- és nő kongregáczió alakalt, különösen a második császárság alatt és 1870. óta. Az 1877-iki összeszámitás 500 nem engedélyezett kongregacziót mutatott ki, melyek közel 22,000 mindkét nembeli tagot számlálnak. — A közhatalmak, az egyes esetek követelményei vagy a közvélemény fölszólalásai szerint majd eltürték, majd megszüntetni iparkodtak ezen állapotot. Ki nem emlékszik például a hires interpellátióra, melyet Thiers ur 1845-ben a Guizot-miniszteriumhoz intézett s mely a képviselőház csaknem egyhangu határozatát eredményezte, fölszólitván a kormányt, hogy a fennálló törvényeket alkalmazza a nem engedélyezett társulatokra? Ily tény állott elő most is. A felsőbb oktatásról szóló törvény tárgyalása s a jelenlegi kormánynak a senatus előtt tett kijelentése folytán a képviselőház f. é. márcz. 16-án roppant többséggel a következő határozatot mondta ki: „Megbizva a kormányban és számitva a nem engedélyezett kongregacziókra vonatkozó törvények alkalmazását illető szilárdságára, a képviselőház áttér a napirendre.“ Kötelessége tehát a végrehajtó hatalomnak a társaság területén levő különböző nem engedélyezett kongregacziókat odautasitani, hogy a törvény által előirt gyámsági szabályokhoz tartsák magukat s mutassanak be oly igazolásokat, a melyek nélkül további eltürtésüknek helye nem lehet. Ha ez igazolások benyujtatnak, akkor a közhatalmak föladata lesz megfontolni, hogy e kongregációk közül melyek ismerhetők el.

Van azonban a nem engedélyezett kongregacziók közt egy, a legfontosabb, melynek különleges helyzetét félreismerni nem szabad. A Jézustársaságot értjük, mely különböző időkben betiltatott s melynek mindig ellene nyilatkozott a nemzeti közérzület. Nincs kormány, mely a törvényhozó gyüléseknek e társaság elismertetését javasolni merné. Ma e társaságtól az engedély megadását megelőző formalitások teljesitését követelni sem czélszerü, sem tisztességes nem volna, előre levén tudható, hogy az engedély meg fog tagadtatni. Bizonyára jobb egy kitüzött határidőt jelölni meg, melynek lefolyása után mint kongregácziónak meg kell szünnie. Nem arról van itt szó, hogy egyes tagjai üldöztessenek s egyéni jogok sértessenek, mint ez némelyek — hasztalanul — elhitetni szeretnék; hanem egyszerüen arról, hogy egy nem engedélyezett kongregáczió megakadályoztassék abban, hogy oly cselekvényekben nyilvánitsa fennállását, melyek ellenkeznek a törvényekkel.

Kénytelenek vagyunk tehát, elnök ur, önnek a képviselőház szavazata által megjelölt visszaélések megszüntetésére, két külön rendeletet javasolni: egyet, mely kijelöli azon határidőt, a melynek letelte után a jezsuita-rend intézetei Franeziaországban bezárandók, és egy másik rendeletet, mely szabályozza a többi, nem engedélyezett kongregaciók által teljesitendő formaságokat. Kérjük sziveskedjék ezeket aláirásával ellátni.

Fogadja stb.

Jules Cazot
pecsétőr s igazságügyminiszter.
Ch. Lépére
bel- és vallásügyi miniszter.

Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

Grévy köztársasági elnök a jelentéssel együtt beterjesztett két rendeletet még az nap aláirta. A jezsuitákra vonatkozó rendelet igy hangzik:

1. czikk. A jelen rendelet keltétől számitandó három havi határidő adatik a Jézusról nevezett gyülekezetnek vagy társaságnak a rendezett bevezetésében emlitett törvények értelmében való föloszlásra és azon intézetek kiüritésére, melyeket a köztársaság területén bir. E határidő azon intézetekre nézve, melyekben a társaság az ifjuságnak irodalmi (nyelv- vagy szépirodalmi) vagy tudományos okt tást ad, 1880. augusztus 30-ig meghosszabbittatik.

2. E rendelet végrehajtásával a bel- és vallásügyi miniszter és a pecsétőr-igazságügyi miniszter bizatnak meg a magok hatásköre szerint.

Kelt Párisban, 1880. márczius 29-én.

Jules Grévy.

(Következik a két miniszter ellenjegyzése).

A másik rendelet, mely a többi nem engedélyezett kongregacziókra vonatkozik, azon formaságokat számlálja elő, melyeket e társaságok az engedély megnyerése czéljából teljesiteni tartoznak. A rendelet 10 czikkből áll, s meghagyja, hogy az engedélyért való folyamodások három hó alatt nyujtandók be, még pedig a társaság tagjainak teljes névsorával, az egyes tagok származásának, franczia vagy külföldi voltának megjelölésével, az aktivák és passivák kimutatásával s a társaság alapszabályaival és életrendjével együtt. Minden kongregaczióra, mely a kijelölt határidő alatt kellőleg igazolt engedélyi kérvényét be nem nyujtja, alkalmaztatni fognak a fennálló törvények.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük mult hó végével lejárt, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

április hóra — — —	1 frt 80 kr
április—junius — — —	5 frt — kr
április—szeptember — —	10 frt — kr.
április—deczember — —	15 frt — kr.

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (himző utcza 1. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés“ kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— április 1.

— **Lapunk mai száma mellékletének tartalma: A müemlékek megvásárlásáról szóló törvényjavaslat indokolása. Közgazdaság. Tárcza: Olympia kisasszony.**

* Időjárás Budapesten. Borult, esős. Hőmérő állása reggel + 5, délben + 8 R°.

— Személyi hirek. József főherczeg, mint a M. Áll. irja, márcz. 30-án jelen volt az általa fentartott alcsuthi elemi iskola tavaszi vizsgálatán. — Simor esztergomi érsek gyöngélkedő egészsége miatt a husvéti ünnepek után Bajesra rándult. — Haynald bibornok érsek tegnap Rómából Bécsbe érkezett. — Gróf Apponyi Albert tegnap Bécsből Budapestre utazott. — Tisza Lajos királyi biztos ma reggel Szegedről Budapestre érkezett. — Gr. Khuen-Hédervâry Károly márczius 25-én tartá kézfogóját Bécsben Teleki Margit grófnővel. — Türr tábornok és Mogyoródi ezredes a horvátországi vizi és gazdasági viszonyok tanulmányozása végett a Száván tulra utaztak. Hétfőn érkeztek Eszékre, honnét Vukovárra mentek. — Földváry Mihály pestmegyei alispán, mint nekünk Monorról jelentik az ujonczozás ügyében oda érkezett; az elöljáróság és lakosság lelkes üdvözléssel fogadta. — A toroczkói kerületben, melyet a nem rég elhunyt Jósika Gyula b. képviselt, márcz. 30-án volt a követválasztás. Megválasztatott Székely Elek, kit az erdélyi lapok kormánypártinak mondanak.

— A német szinház bezáratása. A főváros tegnapi határozata, melylyel a német muzsát a gyapju-utczából kiüzte, főleg azon clausula miatt, hogy a felebbezés is csak extra dominium engedtetett meg: széles körökben azon hitet gyökereztette meg, hogy a német szinházban már ma nem lesz előadás, mert a nap folyamán be fog tiltatni. Ezen hit azonban a mi közigazgatásunk menete mellett tévhit. A gyapju-utczában még legalább nyolcz napig háboritás nélkül folyhatnak az előadások. Hogy a bezárás foganatositható legyen, a közgyülési végzést kézbesiteni kell a tulajdonost képviselő tömeggondnoknak, ami nem megy egy könnyen. A közgyülés végzésének kiadványozásához szükséges, hogy a közgyülési jegyzőkönyv hitelesittessék; ez pedig csak hétfőn történik. A jegyzőkönyből a kivonatot elkészitik, az ügycsomót kiadóba, igtatóba, ügyosztályba hordozzák, s végre aláiratják a végzést a polgármesterrel, s direkte kézbesiteni fogják Pucher József tömeggondnak. Ebbe belekerül 2—3 nap. Alkér tanácsnok ugyan, mint a „M. H.“ irja, teljes lélekkel rajta lesz, hogy az expediczió gőzerővel menjen s mint illetékes osztályfő a kézbesitéssel egyidejüleg irásban felhivja Puchert, hogy a közgyülés határozatához képest az előadások azonnal való beszüntetése iránt intézkedjék. Egyidejüleg a rendőrség is értesittetik, hogy figyelemmel kisérje a határozat végrehajtását és ha pontatlanságot tapasztalna, karhatalommal szerezzen érvényt a főváros rendeletének. Legnagyobb valószinüség szerint a jövő hét csütörtökön fogja a német muzsa hattyudalát elzengeni a Varieté-szinházban.

A tegnapi határozat örvendetes benyomást tett mindenütt a városban, s bizonyára azt fog kelteni az országban is, — hisz ezzel le van törölve a magyar fővárosnak egy régi szégyenfoltja. A budapesti német lapok, egynek kivételével ugy szólván agyonhallgatják a dolgot, egyszerüen tudósitást közlenek az ülés lefolyásáról, a nélkül, hogy jót vagy rosszat mondanának felőle. Az egy kivétel a „Neues Pester Journal,“ mely dühtől tajtékozva beszéli meg az eseményt. Fejtegetésében mindenekfölött érdekes az a fenyegetés, hogy a magyarságnak ez erélyes föllépése „ellenáramlatot“ fog fölkelteni, s akczióra fogja késztetni azon elemeket, melyek rossz szemmel nézik itt a magyarositási törekvéseket, s melyek csak azért hallgatta keddig, mert ugymond a P. J., a „hazafias“ német sajtó rendszeresen elzárja előlők hasábjait. — Erre csak azt válaszolhatjuk, hogy a legnagyobb sajnálattal értesülünk a „hazafias“ német sajtónak ez eljárásáról. Csak tessék kilépni a sikra azoknak az elemeknek, nagyon szeretnénk a szemökbe nézni, s alig óhajtunk valamit inkább mint annak az „ellenáramlatnak“ a megindulását. — Mert az tény, hogy vannak Budapesten emberek. (sokan-e vagy kevesen: nem tudjuk), a kik vad gyülölettel nézik a magyarságnak itteni boldogulását. Nem egy jelével találkozik a figyelmes szemlélő e titokban való áskálódásnak. Egy-egy szür alatt elejtett nyilatkozat a „hazafias“ német sajtóban, lenézése és mellőzése mindennek a mi magyar, a müvészet, irodalom és tudomány terén, és még számtalan aprólékos jelenség, mind tanuskodik amaz „elemek“ létezéséről. Nagy nyereség lenne a magyarság küzdelmében, ha ezek nyiltan folytatnák ellenünk a harczot, mert meg vagyunk győződve, hogy igy hamarabb elpusztulnának.

A bécsi lapokat az esemény valódi extazisba ejté. A soraikban nyilatkozó lángoló gyülölet s tehetetlen düh, a mig egy részt ritka élvezetet nyujt, másrészt ellenállhatatlanul meggyőzhet mindenkit arról, mennyire üdvös volt az a tegnapi határozat. Az a mi a halálos ellenséget ily tombolásra készti, csak áldásos lehet ránk nézve. Dühöngéseikből olvasóink nagyobb gyönyörüségére összeállitjuk a következő anthologiát:

A „Deutsche Zeitung“ irja: Hihetetlen hir érkezett Pestről uj bizonyitékául a magyar nép brutalitásának és német gyülöletének: e város képviselete elhatározta a pesti német szinház bezáratását. Nem kell azt hinni, hogy a város költségvetése valami kiadástól szabadul meg ezáltal, mert német szinház a legkisebb támogatását sem élvezi a politikai testületeknek Magyarországon. Nem, a városi képviselet egyszerüen megtagadta az engedély meghosszabbitását, s elrendelte, hogy a szinház azonnal, mielőtt a határozatot felebbezni lehetne, bezárassék. E határozat indokául egyszerüen azt mondák, hogy Pesten semmiféle német képző-intézetet nem kivánnak. S ezt oly szónokok, mint Kaas Ivor, továbbá magyarositott németek, mint Ráth, Fuchs minden teketoria nélkül jelentik ki. Ily határozatot, mely oly városokban. mint Páris, London lehetetlen lenne, mert müvelt nemzet szégyenelné az ily felháboritó erőszakoskodást, közvetlen Bécs kapui előtt kell látnunk megtörténni. E példából láthatjuk, mi fenyegetett bennünket, ha a csehek Cseh- és Morvaországban megkapták volna az uralmat, melyet kivántak. Elfeledkezünk néha arról, hogy oly emberek közt élünk, melyek csak a brutális elnyomatás fegyvereivel védekezhetnek a német befolyás ellen; nagy bolondok vagyunk, hogy velök szemben nem alkalmazzuk azt az egyetlen eszközt, melyet megérdemelnek: igényeik leghatározottabb elnyomását, melyeknek teljesülése mindenkor a német müveltség elnyomására vezet.

A „Neues Wiener Tagblatt igy ir: A nap nagy eseménye a pesti német szinház bezáratása. A pesti helyhatósági képviselet a türelmetlenség oly tényére ragadtatta magát, melyre a magyar kormány sohakezet nem nyujtott volna. Jellemző ismérve bizonyos müvelődési állapotoknak, hogy a kormányok szakadelvüebbek, mint a községi képviseletek. A beszédek, melyeket a pesti városi közgyülésben mondtak, fölmentenek bennünket a fáradságtól a német szinház müvészi és pénzügyi viszonyait behatóbb vizsgálat alá venni. A városi közgyülés tagjai abban botránkoznak meg, hogy Pesten német szinház létezik, és hogy bécsi szinészek Pestre mennek, hogy onnét pénzt hozzanak el. Ily nagy és fenséges nyilatkozatok csak a csodálat adóját nyerhetik meg. Nem tudnánk nevezni Európában másik fővárost, hol hasonló rendszabályt, hasonló módon indokolnának. Igy pl. Szentpétervártt is van német szinház, bár az orosz fővárosban a czárizmus és a panszlávizmus gazdálkodik.

A „Fremdenblatt“ (lapja élén, valamint az előbbiek is) igy szól: A pesti városi közgyülés, mint táviratilag már emlitettük, az ottani német szinháztól elvonta az engedélyt. A „stockmagyarisches Kraehwinklerthum“ eme nagy tettére nem szeretnénk nagy sulyt fektetni; a dolog kevésbbé gyülöletesnek, mint nevetségesnek tetszik előttünk. A német ügy és a német müvészet bizonyára nem sok hátráltatást szenved a pesti városatyák e bölcs határozata által; hogy azonban mennyire blamálták magokat a translajthàni globus törvényhatósági fejei, e felől az európai közönség egyhangu itélete nem soká'g fogja őket kétségben hagyni. Ha a magyar kormánynak jó dolga van, bizonyára jóvá fogja tenni, a mennyire hatalmában áll ezt a magyarságot kompromittáló együgyüséget.

A „Presse“ és a „Neue Freie Presse“ csak budapesti levelezőik távirataiban nyilatkoznak az eseményről még esti lapjaikban is. Táviratokat különben már a reggeli bécsi lapok közöltek a dologról s ezekből csak azt emeljük ki, hogy Fuchsnak egy (szerintök) németnek nyilatkozata, ki tudvalevőleg szintén a bezaratás mellett szólá, a legjobban fáj nekik. Mérgökben avval bántják a derék városatyát, hogy nem tud magyarul s nyilatkozatát „radebrechend“ tette meg. Az utóbb emlitett két estilap táviratai különben csak a „N. P. Journal“ fenntebb emlitett nyilatkozatát ismertetik.

Kiváncsiak vagyunk arra, hogy a „magyar nyelven irt német lapok“ mikép fognak válaszolni budapesti kollegájuknak s a bécsieknek. Most volna alkalmuk, megmutatni, mennyire igaz azon mondás, hogy ők a magyar érdekeket szolgálják német nyelven. Majd meglátjuk, mikép?

— Az 1848/9-iki rokkant honvédek menháza javára az 1880- évi január hóban következő nagylelkü adományok folytak be: Szabadka városa 300 frt, Farkas Dávid 10 frt, Csanák József 20 frt, Szabó János Péczel 5 frt, Sziget-Szt.-Miklós község 10 frt, Pethő Vilmos ezredes 10 frt, Vidor Márton 10 frt, Lövey Klára Kolozsvár 10 frt, ó-moraviczai olvasókör 10 frt, Lippai takarékpénztár 25 frt, Miskolcz város 50 frt, Vasmegye 50 frt, Székesfehérvár -kölcsön-segély-egylet 10 frt, Tisza Kálmánné 20 frt, gr. Festetics Gizella 10 frt, Szentes város 50 frt. Jármay Gusztáv 10 frt, békési népbank 10 frt, Szegzárd nagyközség 20 frt, Losonczváros 25 frt, Madarász Jenő husvéti ünnepre 2 akó bort.

— A királyfi Prágában. Prágából jelentik ápr. 1-éről: Rudolf főherczeg ma ide érkezett és a pályaudvaron a hatóságok, a városi képviselők kollegiuma által, élén a polgármesterrel és roppant néptömeg által fogadtatott. A polgármester kifejezést adott Prága város örömteljes érzelmeinek az eljegyzés felett és ama reményét fejezte ki, hogy a koronaherczeg jövendőbeli nejével Prágát fogja lakhelyül választani. A főherczeg német és cseh nyelven köszönt s azt mondá, hogy szivesen lakik Prágában; erre lelkesült éljenkiáltások közt az osztrák és belga lobogókkal feldiszitett városba kocsizott. Midőn lakosztályába lépett, arája olajfestésü arczképét nyujtották át a főherczegnek.

— Szerelemből lett hitehagyott. R. K kalocsai jómódu birtokos Ilka nevü leánya, ki testi kellemein kivül 6000 forint készpénzből álló hozomány fölött rendelkezik, beleszeretett Tuschàk Henrik dunaföldvári zsidó vallásu fiatal emberbe, ki Kalocsán egy üzletben volt alkalmazva. A viszony már félévnél tovább tartott, midőn a leány szülei ellenzései daczára előttök kijelenté, hogy szive választottja kedvéért a zsidó vallásra fog áttérni. Ezelőtt nehány héttel szándékát ki is vitte, és jelenleg Bécsben időzik, hol a Mózes-vallás tanaiban képeztet ki magát. A napokban az ünnepélyes áttérés a bécsi Seitenstettengasseban levő izraelita templomban tényleg meg is történt. Legmeglepőbb a dologban az, hogy a fiatal ember, kiért a szép Ilka az „egyedül üdvözitő egyház“ kebeléből a zsidó vallásra lépett át, sem nem vagyonos, sem nem szép, sem nem lángész, sőt mit több, pupos. Az eset Kalocsán, valamint Dunaföldvártt és környékén meglehetős feltünést okozott és jelenleg közbeszéd tárgyát képezi,

— Népességi mozgalom a fővárosban. Mint a statisztikai hivatal közleményéből kitünik: A lefolyt héten élve született 266 gyermek, elhalt 249 személy; a születések tehát 17 esettel mulják felül a halálozásokat. — Az élve szülöttek közt volt 183 törvényes, 83 törvénytelen; nemre nézve 138 fiu, 128 leány. — Halva született 15 gyermek; köztük 9 törvényes 6 törvénytelen. — A halottak közt volt 132 finemü, 117 nőnemü. Egy éven aluli gyermekek száma 64. — Az összes elhaltak közt egy éven alul tartózkodott Budapesten 14. Ez év 12. hetében élve született összesen 3113 gyermek, elhalt 2798 egyén, a születések többlete tehát 315. — Születések arányszáma 1000 lakosra: 42.2. Halálozások arányszáma 1000 lakosra: általában 39.5, az egy éven felüli lakosságnál: 30.1, az öt éven felüli lakosságnál 24.5. Az elhaltak kora: 0—1 éves 64 (köztük 26 törv.-telen), - 5 évig 45 (köztük 11 törvénytelen), —20 évig 15, —30 évig 25, —40 évig 22, - 60 évig 45, —80 évig 20, 80-on tul 5.

— Honvédek nyugdij-intézete. Egy kőnyomatu lap irja: A honvédelmi miniszter a m. kir. konvédség kebelében oly egylet létesitésére törekszik, melynek hivatása volna az abba belépő honvédtisztek s ezekkel egyenrangu honvédségi egyének családtagjait a családfő halála esetére anyagilag biztositani. Az egylet most már akadály nélkül életbe léphet, mivel nem rég egy 70.000 frtnyi tőkét szereztek meg számára, melynek kamatai a nevezett czélra fordittatnak. Minthogy a miniszter, az ügyet már annyira megérettnek találja, hogy az egylet müködését megkezdheti, a már korábban megalkotott alapszabályok értelmében az egylet megalakulásáig, az egyleti ügyek kezelésére, és a szükséges intézkedések előkészitésére az alakuló választmányt már ki is nevezte. E választmány rendes tagjai: Szabó József tábornok, Gorové Antal szolg. kiv. viszonyban levő honvéd ezredes, Mészey György nyug. állománybeli honvéd-ezredes, Schóber Károly honvéd-ezredes hadbiró, Pacor Kálmán honvéd alezredes hódbiró, Stoffer József béke állománybeli honvéd alezredes, Néger Adolf szabadságolt állománybeli honvédfőhadnagy, dr. Hegedüs János honvéd főtörzsorvos, Cserhalmay Ferencz honvéd főhadbiztos, Mihalik Gedeon honvéd számtanácsos.

— Kun gyékény Párisban. Élénken jellemzi magyar népünk konzervativ indolencziáját a következő eset, melyet a „Függetlenség beszél el. A kunságban gyékényből igen csinos kézi munkákat készitenek a derék kun atyafiak unalomból. Kugler czukrász csinos kosarai sokak figyelmét felköltötték, ugy a csinos alak, mint a szerkezet szilárdsága által. — Hogy, hogy nem, egy ilyen czukrász kosár — persze selyem béléssel ellátva és kissé felpiperézve — Párisba került. Ott annyira megnyerte egy franczia kereskedő tetszését. hogy rögtön irt Kuglernek: nem lehetne e a czikkekből nagyobb exportot utnak inditani Párisba. Kugler meg is tette a lépéseket, azonban illetékes helyről az a válasz érkezett, hogy ezek a jó kunok hat hét alatt dolgoznak ugyan annyit, hogy egy évi exisztencziájukat biztositják, de arról, hogy e hálás foglalkozást üres idejökben folytassák, szó sincs. Hanem egy találkozott köztük, ki vállalkozik, hogy feljön a fővárosba és kész oktatást adni a jelentkezőknek.

— Tüz a vasuton. Nagy rémület uralkodott — mint a Közv. irja — e hó 30-án a Szegedről Budapestre utazó vonat egyik harmadik oszályu kocsijában. Az ablakot magába fogadó hézagba valaki égő szivart dobott, mely csakhamar táplálva a légvonattól, meggyujtotta a faajtót. Csakhamar iszonyu rémület szállta meg az utazókat, vészkiáltások hangzottak s a zavar a legkomolyabb mérveket öltötte, midőn szerencsére egy hosszu fütty s hangos csengetyüszó jelzé, hogy a vonat Czeglédre érkezett. Ez aztán lecsillapitá némileg az izgatott kedélyeket. Két percz mulva az égő coupé kiürült, a tüzet eloltották s a vonat tovább indulhatott Budapestre.

— Egy tébolyodott nő okoz már hosszabb idő óta föltünést Budavárban, — s mivel leginkább a helyőrségi templomot látogatja, — a templomban. A szerencsétlen nő egy katonai főparancsnoksági számtiszt neje, feltünő magaviseletével az isteni tiszteletet zavarja, s bár a várbeli alkapitány szigoruan megparancsolta a templomlátogatás megszüntetését, mégis senki sem birja őt megakadályozni ebben. A ker. orvosnak tudtára van az eset adva, vizsgálat után tébolyodottnak jelenté ki a nőt, a férj is kérte kórházba szállitását, de hiába, az orvos nem akar beleavatkozni a dologba, mig valami nagyobb botrány nem történik. Tán azt várják, hogy valakit megöljön? Ily esetek csak nálunk fordulhatnak elő.

— A váczi uti gyilkosság állitólagos elkövetője Kohn Ferencz, kinek önvallomását tegnap közöltük, ma a főkapitánysági fogházban egy levélkét irt egyik társához, melyben kéri, hogy a kedvesénél levő 800 frtjáért vegyen szivart és szolgáltassa be a fogságba. Kohnnak ezen és hasonló cselekedetei, vallomása és a Neumann Sándor meggyilkoltatásának részletei között levő némely ellentétek, Kohnnak ellentétes nyilatkozatai megerősiteni látszanak azon nézetet, hogy Kohn elmeháborodott. Részletes vallomása azonban elég gyanut hagy fenn az iránt, hogy ha Kohn most elmeháborodott is, a tettet ő követhette el, csupán vallomása lesz a kinyomozandó, valósággal helyreigazitandó; mi most már a biróság feladata, miután Kohnt a főkapitányság ma átadta a budapesti kir. ügyészségnek.

— Halálozások. Gróf Andrássy Gyuláné asszonyt az a csapás érte, hogy édes anyja elhunyt. A halálesetről kiadott gyászjelentés igy hangzik: „Verőczei gróf Pejacsovich Márkné, férje és gyermekei Latinka, Lenke férj. dégi gróf Fesztetich Andorné és Jolán; ugy nővére csikszentkirályi és krasznahorkai gróf Andrássy Gyuláné, férje és gyermekei Tivadar, Ilona és Gyula szomoruan jelentik szeretett anyjuknak, illetőleg napájának és nagyanyának, özv. abensbergi gróf Traun Ferenczné, szül. Bethlen Borbála grófnő, f. hó 30-án, éjjeli 11 órakor, élte 80-ik évében történt gyászos kimultát. A megboldogultnak hült tetemei felett folyó évi április hó 1-én 3 órakor délután fog — Budapesten, a Ferencz-Józseftér 8. sz. alatti lakáson — a helv. hitv. szertartás szerint a gyász-ima megtartatni, és a tetemek ezután Kolozsvarott a sirboltba örök nyugalomra elhelyeztetnek. Áldás hamvaira!“ — Selmeczbányán tegnapelőtt halt meg Kachelmann Wilibáld bányatanácsos, a selmeczbányai kincstári fémkohó igazgatója. A boldogult 64 évet élt. — Malomvizi Kendeffy István Méhesen Erdélyben elhunyt, 65 évet élt. Béke poraikra!

— Öngyilkos öreg asszony. Fritz Róza, 66 éves agg nő, kinek egész teste állandóan ideges reszketést mutatott, tegnap délelőtt ó-budai mező-utczai lakásán (556. sz.) a padláson borotvával nyakát metszette s kivégezte magát. F. Róza e tette a környéken nagy szenzácziót keltett, mert ily öreg nő öngyilkossága ritka eset s nem is tudhatni, mikép juthatott föl a padlásra, holott mozogni is nehezen tudott Szobáját, konyháját kicsinositotta, rendbe szedte, azután kelt a nagy utra. Fritz Róza özvegy asszony volt, s egy felnőtt fiut hagyott hátra, ki délben vette észre anyja öngyilkosságát, midőn ebédre, a munkából haza tért. Az öngyilkosság oka bizonynyal elmezavar, minek az öreg az utóbbi napokban több tanujelét adta.

— Kolumbus horgonya. Kolumbus Kristóf 1498-ban, midőn harmadizben utazott az uj világrészbe, a Trinidad sziget legszélső csucsánál elvesztette hajójának horgonyát. Mint angol lapok beszélik, a napokban e szigeten egy kertben, mely, mivel a tenger a parttól visszahuzodott, valószinüleg azt a helyet jelöli, a hol a nagy fölfedező hajója horgonyzott, valami ásatás alkalmával, egy 11 mázsa sulyu horgonyt találtak. E horgony a rajta levő évszámból következtetve, valószinüleg ugyanaz, melyet Kolumbus ezelőtt csaknem 400 évvel elvesztett.

— Az irói és müvészi tulajdonjog tárgyában folyó értékezlethez, mint halljuk, a budapesti gyorsiró-egylet a gyorsirási müvek tulajdonjogának megóvása iránt is emlékiratot fog intézni. — Megtörtént ugyanis, hogy egy fővárosi szerző tankönyvét a vidéken utánnyomatták és kiadták. A sérelem megtorlása iránt inditott eljárást fölötte megnehezitette az ide vágó törvényes intézkedés hiánya s szerzőnek meg kellett elégedni müve ily rendkivüli terjedésének dicsőségével. Külön intézkedés volna szükséges a rendszer és a gyorsirási typusok egyszerü átvétele és elulajdonitása ellen, mely bizonyos mértékig conform lehetne a zenedarabok tulajdonjogi alkalmával.

— Módszer a nihilisták kiirtására. A „Sz.-Peterburgskija Vjedomoszti“ czimü orosz lap felvetvén a kérdést, vajjon segithet-e a közönség a nihilisták kiirtásában, határozott igennel felel erre s a következő érdekes módszert ajánlja, mondván: „A régi időben ép ugy, mint most is dijakat tüztek s tüznek ki a nevezetesb rablók, gyilkosok, tolvajok feljelentésére, vagy megbüntetésére, miért ne lehetne kitüzni ily dijakat a lázadók felfedezésére, a kik embertelen voltukban a történelemben is páratlan gaztetteket követnek el? Némely külföldi államokban vannak magántársulatok, melyek a különféle gonosztevők felfedezésével foglalkoznak s a dijak megszerzése által képesek magukat e czélra tökéletesen berendezni.“ Ő tehát azt ajánlja, hogy adakozzék a közönség a nihilisták fölfedezésére, létesüljön ez uton egy alap, melyből aztán ösztöndijakban lehetne részesiteni a gazok felfedezése közben elhullottak özvegyeit s árváit.

— Kormányozható léghajó. Ujabban ismét több kisérlet történik a nagy problema megoldására. Nemrég Bécsben állitott ki valami feltaláló egy mintát, melyet, ha nagyban elkészithetne, azzal, szerinte legalább megvolna a kormányozható léghajó. Hasonló találmány hirét jelentik Lipcséből, hol a találmánynyal a napokban már próbaut is volt — az igaz, hogy balsikerü. Baumgartner szász kir. főerdész már régota töri a fejét a léghajó kormányzásának titkán; a kormány tavaly három havi szabadságidőt is adott neki, hogy találmányát elkészithesse. Husvét első napján Plagwitzban, Lipcse mellett, volt megtartandó az első próbamenet. A hajót, melyet reggelre gázzal töltöttek meg, óriás néptömeg állta körül. Baumgartner járműve, elütőleg a léghajók eddigi körtealakjától, hengeralakkal bir; el is nevezték mindjárt óriás hurkának. Elégszeszszel telt henger alsó részén mintegy 30 csavarforma „szélfogó“ van alkalmazva, azonkivül 3 kosár van megerősitve rajta ugyanannyi utazó felvételére, kiknek feladata a hajót kormányozni. Eleinte a kisérlet sikerülni látszott; a hajó fölemelkedett. Azon szándékról azonban — hogy a hajót a versenytér felé irányozzák s aztán innét kezdődjék a tulajdonképeni fölszállás, hamar le kellett mondani, mert a hajót tartó kötelek csakhamar elszakadtak, s a hajó nyilegyenesen fölfelé iramodott. Baumgartner ott ült az egyik kosárban, a másik két utas még idejében kiugrott. A hajó váratlan fölszállása óriási izgalmat keltett a közönségben, mi még növekedett, mikor látták, hogy a hajó oda fent kissé különös ficzkándozást visz végbe. Mintegy 1500 méter magasságban a henger kirepedt s ragadó gyorsasággal kezdett sülyedni. A közönség észvesztve rohant arra felé, hol a hajót leesni várhatták, s mindenki a legborzasztóbb szerencsétlenségtől tartott. A dologból azonban még sem lett nagyobb baj. Baumgartner ugyanis a veszélyes helyzetben sem veszité el hidegvérét s a hajó mozgató készülékét folyton hajtotta, ugy hogy a henger szép csöndesen ereszkedett le. A hajót most kijavitják s tulajdonosa legközelebb uj kisérletet fog vele tenni.

— Nincs többé nyomtatott hirlap. Edison phonographjának nagyszerü alkalmazását találták ki Amerikában. Egy vállalkozó szellem ugyanis „Daily Phonograph“ czim alatt lapot alapitott, melynek az a tulajdonsága van, hogy nem nyomatott betükben közli olvasóival a nap eseményeit, hanem élő szóval mondja el nekik azokat. Hogy ez hogy és mint történik, egy newyorki levelező a következőleg adja elő:

Az Edison-féle phonograph tudvalevőleg egy vizszintes hengerből áll, melyet forgatás közben egy rugó oldalvást is tol, ugy, hogy a henger a forgó mozgáson kivül vizszintes mozgást is végez. A henger fölé erősitett szócső fenekén van egy hártya, melynek rezgése egy czöveket hoz mozgásba, s e czövek a hengerre boritott staniol lemezre benyomásokat tesz. — E benyomatok eszközlik a phonograph hangját, a mennyiben, ha a henger ismét eredeti helyére állittatván forgásba hozatik, a benyomatok a czöveket ismét mozgásba hozzák, mely a hártyát ugyanazon rezgésekre inditja, a minőkbe előbb a csőbe mondott szavak hozták. A csőbe mondott szavakat ekkép a staniol lemezen meg lehet őrizni, s ha az egy hasonló phonograph hengerére helyeztetik, ugyanazon hangokat mindenkor meghallhatjuk tőle. Ha a hangbenyomatokkal ekkép ellátott staniol lapot sokszorositani lehet, akkor az eredetileg elmondott szavakat ezer meg ezer phonographon ismételtetheti az ember. Ez az utóbbi körülmény volt az, mely egy Liners Vilmos nevü yankeenak azt az ötletet adta, hogy a phonographot hirlap készitésre használja föl. A staniollemezek sokszorositására ugyanis galvanoplastikus eljárást alkalmazván, ezzel oly gyors és óriási sikert ért el, hogy több bankár, a kikkel a dolgot közölte, egy millió dollárt adott neki egy hirlap alakitásra. Ez uj hirlap nem tekintve az eszme eredetiségét, mely Amerikában egymaga is biztositja az érdeklődést, már azáltal is erős konkurrensök lesz a nyomtatott hirlapoknak, hogy előfizetőit fölmenti az olvasás fáradsága alól, s abba a helyzetbe teszi őket, hogy pl. egy országgyülési beszédet épen ugy meghallgassanak, mintha az illető szónok a „Daily Phonograph“ előfizetőjének külön is elmondaná beszédét. Livers már eddig 10.000 phonographot osztott szét New-Yorkban, oly egyének közt, kik kötelezték magokat a Daily Phonographra előfizetni. A lap szerkesztőségében van egy központi phonograph, ebbe bele beszélik, a mi a lap tartalmát fogja képezni. E központi phonograph staniol lapját azután annyiféle példányban sokszorositják, a hány előfizetője van a lapnak. Az előfizető tehát nyomtatott papiros helyett minden reggel kap egy csomó staniollapot; ezeket a szobaleány egyszerüen ráhelyezi a phonograph hengerére, aztán felhuzza az óramüvet, mely a hengert forgatja, s az ekkép elkészitett készüléket beviszi urának hálószobájába. Mikor ez fölébred, s talán az öltözés alatt kedve van magának elbeszéltetni, mi minden történt tegnap a világban csak megnyom egy rugót s a phonograph beszélni kezd. A levelező leirja aztán, hogy megy egy ilyen lapnál a szerkesztés. A szerkesztő a vezérczikket belediktálja a phonographba; a diktálásban szüneteket is tarthat, ilyenkor azonban a hengert meg kell állitani, mert különben a szobában folyó beszélgetések is belekerülnek a lapba. A helyi tudósitók már többnyire készen hozzák a lemezeket, igy különösen a szin referens, ki az nap előadott operát egész terjedelmében közlé, sőt még azon óriási tetszés zajt is, mely az énekrészek utolsó akkordjai után a szinházat betölté.

Rövid hirek. **A budai Mátyás templom** épitő bizottsága ez idei első gyülését holnap, april 2 án tartja. — **Közvacsora.** Esztergomban az „Esztergomi kör“ m. hó 30-án tánczczal egybekötött közvacsorát rendezett a „Fürdő“-vendéglő nagytermében. Az estély rendkivül fényesen sikerült. Az első négyest 40 pár tánczolta. Jelen voltak: Andrásyné, Barta Arminné, Bártfay Gézáné, Bruckner nővérek, Barta Katicza, Berényiné, Bleiberger Etelka, Etter nővérek, Frey Ferenczné, Haudinger Katinka, Hofman Irén, Hutta Szerén, Horváth Ilka, Kamenczkyné, Kán Etel, Kuzmich nővérek, Menihné, Mátrayné, dr. Murényiné, Mészáros Károlyné, Mayer Irma, Reviczky Gáborné, Rudolf Etelka, Rencz Antónia, Szecskayné, Ujváry Anna, Vimmer nővérek stb. — **A május-havi ájtatosságot** az angol kisasszonyok templomában t. Weninger Sándor jezsuita-atya, a szatmári ház rektora fogja tartani. — **Végh Ignácz** a kisbirtokosok földhitelintézetének volt igazgatója ellen a budapesti fenyitőtörvényszék f. é. február hó 3-án kelt végzése folytán nevezett földhitelintézet illetőleg a m. kir. államkincstár javára a veszprémi kir. járásbiróság ismét végrehajtást foganatositott, s ez alkalommal Végh Ignácz által a veszprémi káptalan uradalmi pénztárába a siófoki viz-jog haszonbérleteért letett 400 frt óvadék, s ennek esedékes kamatai vétettek zár alá. — **A gyermekek első áldozása** ünnepélyesen fog megtartatni a főváros összes kath. templomaiban jövő vasárnap, april hó 4-én. — **A megszökött impressario.** Emlitettük, hogy Sz.-Fehérvártt egy néger csapat vezetője megszökött, s a szegény feketéket minden segélyforrás nélkül cserben hagyta. A szerencsétlen szerecsenek, mint a „Függ. Hirl.“ irja, most a legnagyobb nélkülözések közt, éhen-szomjan gyalog jöttek fel Budapestre, Kauser amerikai konzulhoz, a ki aztán gondoskodott rólok, hogy tovább utazhassanak. — **Kolozsvártt** szomoru családi dráma folyt le a napokban. Mint nekünk jelentik, Czirják S., ottani polgár két szép leánya a vizbe ölte magát. Az öngyilkosságra az adott okot, hogy az egyik leányt, ki apja akarata ellenére ment férjhez, szülői férjétől elválasztották. — **A szász egyetemi** választások most vannak folyamatban. Egy bécsi lap szerint a szászok mindenütt nagy többséggel győznek a „magyarónok“ ellen, csupán Segesváron buktak meg kevés szótöbbséggel. A választásokról különben hiteles tudósitás még nem érkezett. — **Nordenskjöld** tiszteletére, kit holnap várnak Párisba, az ottani svéd telep nagyszerü lakomát rendez, melyen a svéd királyi herczeg elnököl. A hotel continental termét, hol a lakoma lesz, a hires utazónak egy mellképe fogja disziteni, melyet Runeberg finn szobrász mintázott. A szobor 10 láb magas, bronczozott gypsből készült, s talapzata a jéghelyektől környezett Véga hajót ábrázolja. — **Aprilisi tréfa.** Egy helybeli lap szerkesztőségében ma azt az éretlen tréfát követték el, hogy elhiresztelték városszerte, miszerint gróf Z. F. V. vidéken agyonlőtte magát. Egész éjjel lótottak, futottak, szaladgáltak a hirlapirók az egyik lap szerkesztőségéből a másikba, kérdezősködni, hogy mi igaz a dologban, s mi nem. Természetes, hogy az egész hirből egy szó sem igaz. — **A czárné állapota.** Pétervárról jelenti egy mai sürgöny: A hivatalos lap jelentést tesz közé az orosz czárné egészségi állapotáról, konstatálja a roszabbulást és az erők fogyatkozását, s hogy a beteg nehéz rohamokban és szivdobogásban szenved.

A hivatalos lapból. Az igazságügyminiszter a vaáli járásbiróságot saját területére folyó évi julius 1-től kezdve telekkönyvi ügyekben birói hatáskörrel ruházta fel.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Schrött Mátyás váczi országos fegyintézeti őrmestert, a munkácsi kir. országos fegyintézethez ideiglenes minőségben őrparancsnokká nevezte ki. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, Ungmegye területére állandó gazdasági tudósitói tisztttel az ungvári járásban Szabó Istvant, a nagybereznai járásban Orlószky Józsefet bizta meg.

Tengeri hántás.

A „Szegedi Árvizkönyv“-ből.

Ropog a tüz, messze süt a vidékre,
Pirosan száll füstje fel a nagy égre.
Körül állja egynehány fa,
Tovanyulik rémes árnya;
S körül üli a tanyáknak
Szép legénye, szép leánya.

„Szaporán, hé! nagy a rakás — mozogni!
Nem is illik összebuva susogni.
Ki először piros csőt lel,
Lakadalma lesz az őszszel ....
Tegyetek rá, hadd lobogjon!
Te, gyerek, gondolj a tüzzel.

„Dalos Eszti szép leány volt, de árva,
Fiatal még a mezei munkára;
Sanyaru volt beleszokni,
Napon égni, pirosodni,
— Hüvös éj lesz, fogas a szél —
Derekának hajladozni.

Deli karcsu derekában a salló,
Puha lábán nem teve kárt a talló:
Mint a buza piros teljes,
Kerek arcza, maga mellyes,
— Teli a hold, most buvik el —
Az egész lány ugyan helyes.

Tuba Ferkó juhot őriz a tájon,
Juha mételyt legel a rossz lapályon.
Maga oly bus ... mi nem éri?
Furulyája mindig si-rí .,.
— Aha! rókát hajt a Bodri! —
Dalos Esztert ugy kiséri.

Dalos Eszti — a mezőre kiment ő,
Aratókkal puha füvön pihent ő,
De ha álom ért reájok
Odahagyta kis tanyájok;
— Töri a vadkan az irtást —
Ne tegyétek ti leányok.

Szeder-inda gyolcsruháját szakasztja.
Tövis, talló piros vérét fakasztja;
Hova jár, mint kósza lélek,
Ha alusznak más cselédek?
— Soha mennyi csillag hull ma! —
Ti leányok, ne tegyétek.

Tuba Ferkó a legelőt megunta.
Tova hajtott, furulyáját se futta;
Dalos Eszter nem kiséri,
Maga halvány, dala sir-ri:
— Nagy a harmat, esik egyre —
Csak az Isten tudja, mér' ri.

Szomorun jár, tébolyog a mezőben,
Nem is áll jó semmi dolog kezében;
Éje hosszu, napja bágyadt,
Szive sóhajt — csak egy vágyat:
— De suhogjon az a munka! —
Te halál, vess puha ágyat.

Ködös őszre vált az idő azonban;
Törik is már a tengerit Adonyban;
Dalos Eszter csak nem jött ki;
Temetőbe költözött ki.

— Az a Lombár nagy harangja! —
Ne gyalázza érte senki.

Tuba Ferkó hazakerült sokára
Dalos Esztit, hallja szegényt, hogy jára;
Ki-kinéz a temetőbe,
Rossz időbe; jó időbe:
— K u v i k o l már az ebanyja! —
„Itt nyugosznak fagyos földbe.“

Maga Ferkó nem nyughatik az ágyon,
B e h u n y t szemmel jár-kel a hold világon;
Muzsikát hall nagyfenn, messze,
Dalos Eszti hangja közte,
— Ne aludj hé! vele álmodsz —
Azt danolja: gyere! jöszte!

Nosza, Ferkó felszalad a boglyára,
Azután a falu hegyes tornyára,
Kapaszkodnék, de nem éri.
Feje szédül: mi nem éri?...
— Tizenkettőt ver Adonyban,
Elég is volt ma regélni. —“

Lohad a tűz; a legények subába —
Lefeküsznek a leányok csuhába;
Magasan a levegőben
Repül egy nagy lepedő fenn:
Azon ülve muzsikálnak,
F u r u l y á l n a k eltünőben.

A r a n y J á n o s.

Szinház, müvészet.

— N e m z e t i s z i n h á z. Kezdődik operánkon a primadonnai interregnum ideje: Edelsberg Philippina, Murska, majd egy olasz énekesnő vendégjátéka. E d e l s b e r g kisasszony, a szinlap szerint a Scala-szinház első énekesnője, ma „Selikát“ énekelte az „Afrikai nőben“ — közepes sikerrel. Mint halljuk, a kisasszeny pozsonyi születésü; de mindenesetre hangja üdeségét a külföldön hagyta. Különben a jól iskolázott énekesnők közé tartozik; nem sokat distonál; mennyire hangja engedi, kifejezés l énekel. Játéka is élvezhető; a kisasszony dicséretére válik, hogy Olaszország szinpadjairól énekében, játékában oly kevés modorosságot hozott magával. S ezzel a vendég-énekesnő minden jó oldalát kiemeltük. — Vascot G a s s i énekelte izléssel, a közönség tapsai közt. Neluskot pedig Malecky kevesebb izléssel és hasonlókép a közönség tapsai között.

— A n é p s z i n h á z b a n ma d. e. tartották „A p i p a c s“ czimü operett főpróbáját. Az első előadás holnap, pénteken tartatik meg s a darabot ismételni fogják szombaton és vasárnap.

— A z o p e r a h á z s z o b r a i r a hirdetett pályázat f. évi márcz. 30-án járt le. A felszólitott 8 hazai szobrász összesen 10 munkát küldött be, melyek a birálat megejtése után a képzőművészeti társulat helyiségeiben közszemlére kitétetnek. A következő szobrászok nyertek felszólitást: D o n á t, B r e s z t y á n s z k y Béla, K i s György, (két munkát küldött), S t r ó b e l Alajos, S z á s z Gyula (két munkát küldött be), H u s z á r Adolf, E n g e l József és D u n a i s z k y. Az eredmény annak idején közöltetni fog.

— H u s z á r A d o l f m ü t e r m e ez idén felépül, s mint a „Hon“ irja, épitését már e hetekben megkezdik. A müterem a sugárut mellett, az epres kertben, az aradi és hajtsár utcza sarkán lesz s a fővárosnevezetesebb épületei közé fog tartozni. Homlokzatán, mint a müvész városligeti mütermében levő mintán látható, földszinten egy kis állandó kiállitási terem lesz a közönség számára s az emeleten a müvész magán lakása. Azután lesz a nagy kerek s felső világitással ellátott müterem, melyből a mintákat a vassineken esetleg az épület hátsó s emelhető fedéllel ellátott részébe lehet vinni, hogy a szobrok hatását a szabadban is lehessen tanulmányozni. A gypszöntésre mellékhelyiségek vannak berendezve, a legujabb követelmények szerint. A tervnek részleteit Huszár utasitása szerint Gerster jeles épitészünk késziti. A müterem 25—30 ezer forintba fog kerülni s a Deák-szobor-bizottság e czélra a müvésznek 10,000 forint előleget utalványozott. Nálunk, hol Madarász Viktor, továbbá az Izsó-féle és a zene-akadémiában levő, s jelenleg Lotz Károly által használt mütermen kivül alig van müvészi atelier, mely e nevet valóban megérdemli, Huszár vállalkozása s a létezőket messze felülmuló terve valóságos müvészettörténelmi esemény, melyhez legmelegebben kivánjuk a sikert.

Egyletek, társulatok.

— A z o r s z á g o s h o n v é d e g y l e t e k k ö z p o n t i v á l a s z t m á n y a. K r i v á c s y József volt 1848/9-iki ezredes elnöklete alatt ma választmányi ülést tartott. Az elnök többek között bejelenti, hogy Madarász Jenő képviselő husvétra a menházi honvédek számára két akó bort ajándékozott, mi köszönettel tudomásul vétetett. Bejelenti még, hogy a központi választmány alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta, mely szabályok kinyomatni s az országos honvéd-egyletek között kiosztatni rendeltettek. Tárgyalás alá vétetett az országgyülési pénzügyi bizottság határozati javaslata és indokolása azon kérvény felett, melyet a központi választmány a honvéd menháznak 10,000 frttal segélyezése iránt az országgyüléshez beadott. A választmány örvendetesen veszi tudomásul, hogy a pénzügyi bizottság szükségét látja az 1848-diki rokkant honvédek segélyezésének; de mivel a p. ü. bizottság a menház jövendő sorsa iránt még előleges tárgyalásokat inditványoz, itt pedig a sürgős segélyezésre van szükség, elhatározza a választmány megbizni N o v á k Gusztáv főjegyzőt, hogy mint országgyülési képviselő az országgyülésen az iránt tegyen pótinditványt, hogy addig is, mig a p. ü. biz. határozata foganatosittatnék, a menház folyó szükségleteire a kért államsegély adassek meg.

— A K i s f a l u d y - t á r s a s á g tegnap zárt ülést is tartott. Ebben elhatározták, hogy azt az öt ezer forintot, melyet Ráth Mór a Tomori Anasztáz által a társaságnak ajándékozott Shakspeare-könyvekért fizet, Tomori százforintos rendes alapitványához fogják csatolni. Gyulai Pál jelenté, hogy a Toldy Ferencz siremléke Triesztből megérkezett s Vavra épitőmester véleménye szerint: olyan szép, hogy a kerepesuti temetőnek nagy diszére fog szolgálni. Ünnepies felál itása alkalmasint május elején lesz. V a d n a y Károly inditványára azt is elhatározta a társaság, hogy Toldy István hamvait szintén átviteti a sirboltba, atyja hamvai mellé, nevét a sirboltot fedő kőlapra véseti.

— A m a g y a r o r s z á g i k ö z p o n t i F r ö b e l - n ő e g y l e t intézetei gyermekeinek april hó 11-én a fővárosi vigadóban nagy gyermekünnepélyt rendez, melynek kezdete délutáni 4 órakor, vége $6^1/_2$ órakor. Az ünnepélyben az egylet intézeteit nem látogató gyermekek is részt vehetnek és mindegyik gyermek kivétel nélkül megajándékoztatik. Az egylet tagjai és jóakarói ez ünnepélyre meghivatnak. Belépti jegyek 1 frtjával és gyermekjegyek 50 krjával már most az egylet választmányi hölgyeinél szerezhetők.

— A h e l y b e l i i z r. k é z m ü - é s f ö l d m i v e l é s i e g y l e t f. hó 4-én vasárnap d. e. 10 órakor tartja rendes évi k ö z g y ü l é s é t a pesti izr. hitközség üléstermében, dohány-utcza, templomépület. A napirend tárgyai közt felemlitjük: Az évi jelentés felolvasását, az igazgató és 12 választmányi tag megválasztását, jutalmak kiosztását egyleti növendékek közt, tiszteletbeli tagok választását.

Felolvasások.

I.

Az iparos körben dr. Emmer Kornél orsz. képviselő tartott ma nagyszámu közönség előtt felolvasást. Felolvasásának tárgyát „Parlamenti pletykák“ czim alatt parlamenti csevegések képezték. Egy szeszélyes nőhöz hasonlitá a parlamentet, de nem határozataira, hanem physiognomiájára nézve. A parlament phisiognomiája egészen más, ha egy olyan szónok beszél, a ki fenn tudja tartani az érdekeltséget s más, ha egy „agyonbeszélő“ szónok beszél. Ilyenkor beáll a tortura parlamentaniána, mely átmegy az apathia absolutába; s ez apathiából csak akkor ébred föl a ház, ha a szónok — leül; s ez aphathia ép ugy elhagyja a képviselőket, mint a tengeri betegség az embert, ha szárazföldre lép. Rajzolta a parlament phisiognomiájának álmosságát, mely a gyülés elején jelentkezik meg az előadó beszédjekor; a mint Jókai is mondá, hogy a vita kezdetén az előadót m é g nem, a végén pedig m á r nem hallgatják meg. Ez a panasz főképen arra az alkalomra vonatkozik, mikor Hegedüs Sándor az előadó. A ház szeszélye a beszélgetés is. Nyájas humorral ecsetelte, mint hozza ki sodrából a beszélgetés azt az uj képviselőt, a ki még nem beszélt s nagyban készül szüzbeszédjére, jó barátai lesik a karzaton, de mire rá kerül a sor, érvei meghaladott álláspontok lesznek; rajzolta ismét azt a képviselőt, a kinek föllépése és beszédje figyelmet kelt. Összehasonlitá a mi parlamentünket az angol parlamenttel; fölemlité, hogy az angol ülések 17, néha 24 óráig is tartanak s az elnöknek nincs joga a gyülést berekeszteni, hanem csak inditvány folytán a ház határozhat az ülés befejezése fölött s volt eset, hogy egyszer a képviselők mind elmentek, csak az elnök maradt helyén, s hogy szabadulhasson, elküldött két képviselőért. Az egyik benyujtotta az inditványt, a másik elfogadta s igy az elnök megszabadult kinos helyzetéből. Elmondá, hogy az angol parlament nem oly nyilvános, mint a mienk. Érdekes előadását derültség közt hallgatta végig a közönség.

II.

Dr. Herich Károly osztálytanácsos tegnap este tartotta meg felolvasását a magyar tisztviselők országos egyesületében, a házasság intézményének kulturtörténelmi és társadalmi pontosságáról. A rosz idő daczára igen számos hallgatóság gyült össze, és figyelemmel hallgatta az előadó érdekes fejtegetését, ki rövid bevezetés után a régi népek házasságát ismertette és azután áttérve a nő társadalmi helyzetére, a nőemanczipáczió és a polgári házasság kérdését is megérinté, felolvasván ez utóbbira vonatkozólag Deák Ferencznek nagy beszédéből egy paszszust. A szellemes és nagy gonddal kidolgozott előadásért a jelenlevők zajos tetszésüknek adtak kifejezést és az egyesület elnöke dr. P a u l e r Tivadar sietett az egyesület nevében az előadónak szivességeért köszönetet mondani.

Magyar történelmi társulat.

april 1.

„E g y m a g y a r k ö v e t s é g S v é d o r s z á g b a n 1705-ben“ czim alatt ismertette M a j l á t h Béla v. t. S z i r m a y M i k l ó s követségi utját XII. K á r o l y svéd királyhoz. Ismertetését egy mult századi codexből meritette, melyet P o n g r á c z Imre liptómegyei alispán irt, s mely nem csupán e követségi naplót, hanem az evangelikus egyház történelmére is igen érdekes adatokat foglal magában.

S z i r m a y követségi utja a Rákóczykor nem nagyfontosságu, de elég érdekes mozzanata, s némi figyelmet már csak azért is érdemel, mert eddig nem volt ismerve. S z i r m a y t magát js kevésbé ismerjük, sem a Rákóczy forradalomban, sem az evangelikus status küzdelmeiben nem játszott oly nagy szerepet, hogy egyénisége élénk emlékezetben maradt volna.

A követség, mely 1705. junius 22-én indult el Bártfáról S z i r m a y M i k l ó s b ó l és Melczet Mihályból állott. Tizennégy napi ut után R a v i c s b a érkeznek. Hogy XII. K á r o l y h o z férhessenek, meg kellett nyerniök H e l m b e r g Péter superintendenst, S t o l c z e n b e r g e t, P i p e r grófot. Még igy sem volt könnyü kihallgatásra jutni, mert a király hadi tervekbe, harcz készületekbe volt elmerülve. A befolyásos egyénekkel szemben a kapacitálás legczélravezetőbb eszköze a tokaji bor volt. — Ezt mind P i p e r gróf, mind pedig O l a i H e r m e l i n államtitkár igen megszerették, s talán hevitve is általa, helyezték oly közeli kilátásba a kihallgatást. — Az azonban nem ment oly könnyen, mint a tokaji bortól fölhevült svéd urak hitték. A dolog csak huzódott, ezalatt megérkezett R á d a y is s a már békétlenkedő Szirmayval abban állapodtak meg, hogy ismét a tokaji bort hivják segélyül. P i p e r n e k három hordó tokajit szántak, ha a kihallgatást kieszközli. A király bár nem fogadta a követséget; Piper gróf igéretei, s az a kijelentés, hogy Károly a béke tárgyalások alkalmával a magyar evangelikusok ügyét pártolni fogja, némileg jobb kedvre hangolák a csüggedező követeket. Végre tizenkilencz napi várakozás után átadhatták XII. Károlynak megbizó levelüket s az evangelikus status emlékiratát. A királyi resolucziό, melyet ismételt tokaji ajándékokkal, mintegy kicsikartak, alig ha elégitette ki a követeket, megbizóikat pedig még kevésbbé. Ezt julius 31-én kapták kezökhez oly tarta'ommal, hogy a király segiteni fogja az evangelikus statust, az ügyet ajánlja a császárnak is; de jelenleg pénzsegélyt nem adhat, csupán arról intézkedik, hogy a g r i f f-waldeni akadémián négy magyar tanuló stipendiumot nyerjen.

Concha Győző egy 1765. évi politikai röpiratot ismertetett. M á r i a T h e r é z i a 1764 után nem tartott többé országgyülést, oly dolgokat is, mely fölött csak az dönthetett volna, rendelet utján léptetett életbe. Politikájának, mely a karok és rendekben elégületlenséget keltett, bár magok is érezték, hogy nem egy tekintetben üdvös, akadt egy dicsérője Kollárban. Röpiratában a felségjogokat mindenek fölé helyezi. Az 1765. évi „V e x a t i o d a t i n t e l l e c t u m“ czimü röpirat Kollárral szemben a rendek souverain jogait védelmezi. E szerint kétféle felség jog van, egyik az uralkodó, másik a rendek kezében összpontosul, s ha ezek ellentétbe jönnek, amaz ennek engedjen; mert könnyebb uralkodót kapni, mint országot. A p r a g m a t i k a s a n c t i ó t sajátosan fogja föl. Magyarország nines semmi közösségben Ausztriával, Habsburg királyt választott bizonyos föltételek és terhek mellett — melyekért megkövetelheti jogai biztositását, adómentességét. A röpirat szerzőjét nem ismerjük. Gyanusitották gr. T ö r ö k Józsefet is, valóbbszinü azonban, hogy F r i d v a l s z k y János irta, mi mellett a lengyel állapotokhoz való hasonlitgatás is szól.

z—i.

Fővárosi ügyek.

— A f ő v á r o s i a d ó k i v e t ő b i z o t t s á g o k holnap, april hó 2-án a következő régi telekkönyvi házszámok alatt lakó III. osztályu kereseti adókötelesek adóját fogja tárgyalás alá venni: Az I. és II. ker. országuti 293-tól az utolsó házszámig. A IV. (belvárosi) ker. 653—661; a VI. ker. 1439—1442; a VII. (terézv.) ker. 689—706, a VIII—X. ker. a ferenczvárosi 1—66-ig.

Törvényszéki csarnok.

Az óbudai családi dráma.

Folyó évi február hó 4-én virradóra Pill István óbudai lakos gyilkossági kisérletet követett el nején, kivel már 14 év óta házassági viszonyban él. Ez eset ma került a budapesti kir. feny. törvényszék előtt végtárgyalás alá. A törvényszék következőleg volt megalakitva: elnök F r e n r e i s z István, szavazó birák P á r v y és C z á r á n. Az ügyészséget B a r t ó k kir. alügyész képviselte, vádlott védője G o m b á r Tivadar ügyvéd volt.

Vádlott P i l l István budapesti szül. 39 éves nős, 2 gyermek atyja, foglalkozására nézve napszámos, büntetve még nem volt. A vádlottak padjára a Rokus kórházból szállitották, mivel már 4 év óta mellbeteg s jelenleg is gyógykezelés alatt áll.

Elnök felhivására a vádlott az esetet illetőleg előadja, hogy neje vele mint beteg emberrel rendkivül kegyetlenül bánt. Betegsége folytán tétlenségre lévén kárhoztatva, egész napon át az ágyat őrizte, mialatt neje mint mosónő kereste a kenyeret. A nő, kivel 14 év óta házasságbau él s kit a rajongásig szeretett s mig munkabiró volt, illően el is tartotta, rá sem hederitett a beteg férjre s legfeljebb egy fél font kenyeret adott neki, melylyel sokszor 2—3 napig be kellett érnie. De még ezt mind elviselte volna, ha neje a becsületesség utján marad. Azonban a nő esténként el-ellátogatott a szomszéd bádogoshoz.

A gyilkossági kisérletet megelőző napon a vádlott e miatt keserves szemrehányásokat tett nejének. Az asszony nem sokat teketoriázott a beteg s magát megcsalatottnak hitt férjjel, felkapta a szobában levő paczalt s addig ütötte vele férjét amig csak győzte. E lealáztatás, a féltékenység s a betegség egészen kihozták a férjt sodrából s elhatározta, hogy nejét s aztán önmagát meggyilkolja.

A mondott napon az asszony mint rendesen a szomszéd bádogosnál mulatott. Késő este volt, midőn hazajött s lefeküdt. A szobában a vádlottan s nején kivül még egy házaspár lakott. Midőn az asszony elszunnyadott vádlott felkelt, gyufát gyujtott s a kandalló, mellől előhozta a fejszét. Majd ismét gyufát gyujtott s miután meggyőződött, hogy neje alszik eldobta azt s a sötétben két erős vágást mért neje fejére s midőn ez kezével a fejéhez kapott két baltacsapással a nő ujjait zuzta szét.

A nő segélykiáltásaira felébredt a szobában lakó házaspár is, mit látván vádlott zsebkésével saját torkát akarta elmetszeni.

A sulyosan megsebesitett asszony a Szent-János kórházba szállittatott, hol annyira felgyógyult, hogy a mai tárgyaláson az ápolónő kiséretében személyesen megjelenhetett. Az orvosi látlelet a nő sebei közül kettőt életveszélyesnek, kettőt sulyosnak állit. A férj torkán ejtett sérülés könnyü.

P i l l Istvánné szül. Schmidt Magdalena budapesti szül. 35 éves mosónő, beismeri, hogy férjét febr. 4-én ütlegelte, tagadja azonban, bogy férjével rosszul bánt volna s a bádogossal tiltott viszonyt folytatott volna.

Védő dr. G o m b á r Tivadar összegezvén ama körülményeket, melyek vádlottat a bünös tett elkövetésére birták s beszámithatóságát csaknem kizárták, enyhe büntetést kér védenczére.

A törvényszék a vádlottat a gyilkossági kisérletben bünösnek mondja ki s 6 é v i börtönbüntetésre itélte. Védő az itélet ellen felebbezést jelentett be.

TÁVIRATOK.

Szeged, (april 1. (Az „E g y e t é r t é s“ tudósitójának távirata.) A segélypénzek kiosztását türelmetlenül kezdi már várni Szeged közönsége. És amennyiben belátják is, hogy az ingatlanokban történt károkra eső segélyek kiosztásának még mindig vannak tényleges akadályai, fölvetették azt a kérdést, nem lehetne-e külön és minél előbb kiosztani legalább az ingóságokra eső segélypénzeket. A királyi biztos, ki erre kész lett volna, csupán a biztosi tanácsosok kivánsága folytán állott el tőle, miután a tanácstagok azon véleménynek adtak kifejezést, hogy az ingókra jutó segélyösszegek rögtöni kiosztása sok időt venne igénybe és ezzel a segélyezési munka végleges lebonyolitása nagyban hátráltatnék. Kétségkivül méltányolandó a fölfogás. De másrészt szükséges, hogy a segélypénzek kiosztása mégis a lehetőséghez képest gyorsittassék, mivel annak megtörténtéig sem az épitkezések meg nem kezdhetők, sem pedig ipar- és kereskedelmi forgalomról szó nem lehet. Ugy éstesülök, hogy a királyi biztosság, egész általánosságban aprilis 20-ika körül reméli a könyöradományok kiosztását megkezdhetni.

A kisajátitási eljárás körül többnyire az a nehézség merül föl, hogy egyes polgárok kisajátitott telkeikért más, mélyebben fekvő házhelyeket kapnak, habár a tőlük elvetteknél olcsóbb árban is. A roppant költséges feltöltés azonban aligha áll rendes viszonyok között arányban az igy létrejövő árkülönbözettel. Tisza Lajos királyi biztos erre való tekintettel ugy fog intézkedni, hogy a vállalkozás utján föltöltendő kör- és sugárutak mentén fekvő háztelkek tulajdonosainak joguk legyen a telkeik föltöltéséhez szükséges földmennyiséget a királyi biztosság vállalkozói által és az árlejtés nyomán megállapitott — mindenesetre jutányos árban — szállittatni. E részben az árlejtési verseny a szegedi törvényjavaslatok elfogadása után legközelebb ki fog iratni.

Vukovár, april 1. (B. Corr.) T ü r r tábornok a V u k a vizének árterületén tett rövid körutjáról ide ismét v i s s z a é r k e z e t t. A Vuka teljesen elvadult és elhanyagolt közép és alsó folyása az idén r e n d k i v ü l n a g y k á r o k a t okozott. Nemcsak a jól megmivelt termőföld, hanem néhány falu is sokat szenvedett a vizáradásoktól, s ha a szükséges szabályozási munkálatok nem foganatosittatnak minél előbb, L a c z h á z a, H a r a s z t i és S z e n t - L á s z l ó magyar községek a jövőben a legnagyobb veszélyban forognak.

Az angol választások

London, apr. 1. (Az „E g y e t é r t é s“ tudósitójának távirata) A tegnapi választások eredménye a k o n z e r v a t i v táborban nagy l e v e r t s é g e t szült. A l i b e r a l i s o k a t o r i k t ó l 25 h e l y e t h ó d i t o t t a k e l, s c s a k 9-e t v e s z t e t t e k e l. Ha a mai választások is ily kimenetelüek lesznek, a kormánypárt többsége, melyet a mult választásoknál nyert, eloszlik.

London, apr. 1. (Az „E g y e t é r t é s“ tudósitójának távirata.) A tegnapi választások eredménye következő: M e g v á l a s z t a t o t t 79 l i b e r a l i s e l l e n z é k i s 53 k o n z e r v a t i v k o r m á n y p á r t i. A liberalisok összes nyeresége 16 h e l y; e d d i g a l i b e r a l i s o k e g y f o n t o s a b b h e l y e t s e m v e s z t e t t e k e l.

London, apr. 1. (Az „E g y e t é r t é s“ tudósitójának távirata.) A tegnapi választások eredménye a konzervativekre nézve igen végzetes. Megválasztatott 81 liberalis, 23 konzervativ és 2 homerulepárti. A konzervativek netto vesztesége 16. W e s t m i n s t e r konzervativ maradt. H a k n e y és B i r m i n g h a m liberalisokat választott. C a m b r i d g e s más városok az eddigi konzervativ képviselők helyett liberalisokkal lesznek képviselve. K e v é s r e m é n y v a n a r r a, h o g y a v á l a s z t á s o k v é g e r e d m é n y e a k o n z e r v a t i v e k r e n é z v e k e d v e z ő l e g y e n.

London, april 1. London városa mint az elmult választásnál, három konservativet és egy szabadelvüt választott parliamenti taggá. — A „Pall Mall Gazette“ (konzervativ) a választások eddigi eredményét a m i n i s z t e r i u m m e g v e r e t é s é n e k tekinti és azt hiszi, hogy nem valószinü, hogy a mai és a holnapi választások megfogják változtatni az eredményt. A k o r m á n y v á l t o z á s s z ü k s é g e s n e k f o g m u t a t k o z n i.

London, április 1. (Az „E g y e t é r t é s“ távirata.) A T i m e s irja: Senkit sem lep meg, hogy az e l l e n z é k a tegnapi választások által f e l b á t o r i t v a érzi magát. A konservativek nem titkolhatják el, hogy levert kedélyüek. Ma választanak majd az összes angol választókerületek. Ha az eredmény a tegnapihoz hasonló lesz, akkor az 1874-dik é v i t ö b b s é g e l t ü n t. Ez annál ominosusabb lenne, mert biztos, hogy I r o r s z á g b a n s S k o c z i á b a n a kormánypárt több vereséget fog szenvedni.

A „D a i l y N e w s“ igy szól: A választások első napja a l i b e r a l i s o k n a g y g y ő z e l m é v e l végződött. A konservativektől 15 helyet hóditottak el.

A „D a i l y T e l e g r a p h“ szerint a választások általában P a r n e l l csodálói által befolyásoltattak. A választások eddig a k o n z e r v a t i v e k r e k i s s é k e d v e z ő t l e n e k, de még nem elégendők arra, hogy következtetni lehetne az egész ország végleges itéletére.

A S t a n d a r d is bevallja, hogy a választás első napjának kimenetele a kormányra k i s s é k e d v e z ő t l e n. A miniszterek még nem kaptak döntő bizalmi szavazatot, de épugy nem sikerült az emphatikus roszaló szavazat.

Bécs, ápr. 1. (Az „E g y e t é r t é s“ tudósitójának távirata.) Párisból ide azt jelentik, hogy T e i s s e r e n c d e B o r t itteni franczia nagykövet D u c h a t e l gróf által fog fölváltatni, ki jelenleg Brüszelben mint franczia nagykövet müködik.

Prága, april 1. A polgár-egylet a trónörökös tiszteletére fényes f á k l y á s m e n e t e t rendezett. Roppant néptömeg hullámzott az utczákon, melyeken a menet elvonult. A trónörökös lakása előtt fényes szerenade volt.

Alexandria, apr. 1. (Az „E g y e t é r t é s“ távirata.) Az egyptomi csapatok szerencsésen elértek B e r b e r a h b a s visszaverték a s o m a l i k a t. J á n o s abésziniai király nagy sereggel vonul Soa királya M e n e l i k ellen.

London, apr. 1. Limából érkezett márcz. 18-ról kelt magántávirat jelenti: A c h i l i i h a j ó h a d márcz. 10-től 13-ig Lobos de Ofuera közelében czirkált és szétrombolta a kiszálló hidakat és egy vontató gőzöst, elfogta a hatóságokat és gépeket s marhát ejtett zsákmányul.

Newyork, ápr. 1. Sherman kincstári államtitkár Mansfieldban, Ohio államban beszédet tartott, melyben vonatkozással a közeledő elnöki választásra kijelenté, hogy a köztársasági párt politikája a készpénzfizetéseket ismet felvenni és a befektetési müveleteket fentartani és folytatni fogja, valamint az alkotmányos módositványokat, minden a szövetségtanács rendelkezésére álló eszközzel fogja érvényre emelni. Az elmult hó alatt az adósság 14 millió dollárral csökkent; ez a legnagyobb havi törlesztés, mely az adósság fennállása óta eszközöltetett.

Pétervár, apr. 1. A „Petersburger deutsche Zeitung“ hiteles forrásból meritett tudósitásokat hoz a Maschischanskyja-utczában lévő t i t k o s n y o m d a f e l f e d e z é s é r ő l, mely márcz. 25-ikén éjjel történt meg. Ez alkalommal 19 személyt tartóztattak le. A nyomda egy ugynevezett „repülő nyomda“ volt, mely mühelyét gyakran változtatta. Mondják, hogy az, az „éjszaki szoczialista-egylet repülő nyomdája“ czimét viselte. Csak közönséges kézi sajtókat és nem gyorssajtókat találtak. A munkások utasitva voltak, gondot viselni a gépezet egyes részeire, hogy meglepetés esetén mindegyik tudta, mitévő legyen a reábizott tárgyakkal és hová rejtse el azokat.

Prága, april. 1. Rudolf trónörökös ma délben fogadta a tábornoki kart és az osztályparancsnokokat, élükön a főhadparancsnokkal, azután az összes nemességet, Schwarzenberg herczeg bibornok vezetése alatt.

Bécs, apr. 1. (Az „E g y e t é r t é s“ távirata.) A közös pénzügyminiszteri krisis megoldása s S z l á v y kineveztetése a legközelebbi napokban várható.

Prága, ápr. 1. (Az „E g y e t é r t é s“ távirata.) A prágai kórházban több hónap óta tartozkodó S c h u l z e Frigyes, állitólag dresdai illetőségü, a mint tegnap felgyógyultan a kórházból elbocsáttatott, a rendőrség által e l f o g a t o t t, mert mint n i h i l i s t a nyomozó levél által kerestetett.

Páris, aprilis 1. (Az „E g y e t é r t é s“ távirata.) A kormány uj középiskolákat szándékozik felállitani s a fennállók nagyobbitását tervezi. A tanfelügyelőknek meghagyatott, hogy szigoru felügyeletet gyakoroljanak a szabad iskolák felett.

D i d o n páter a pápának predikacziói egy példányát megküldé azon megjegyzéssel, hogy czélja a müvelt hitetlenek megtéritése.

Bécs, apr. 1. Ő felsége ma fogadta a „vörös kereszt“ osztrák társaság szövetségi elnökségét, mely tiszteletteljes köszönetét fejezé ki a protektorátus elfogadásáért. Ő felsége magas megelégedését fejezte ki az összes osztrák segélyegyletek egyesülése felett, s hangsulyozván a „vörös kereszt“ nagy fontosságát s segélyre készségét a hadseregre nézve, elismerte egyszersmind a szövetségi vezetésnek a társaság körül szerzett érdemeit.

Berlin, apr. 1. Vilmos császár B i s m a r c k herczegnél, ez utóbbi s z ü l e t é s n a p j a alkalmából üdvözlő látogatást tett. A diplomacziai testület tagjai névjegyeiket adták át. B i s m a r c k herczeg Németország minden részéből kapott üdvkivánó táviratokat, leveleket és ajándékokat.

Darmstadt, apr. 1. Viktoria királynő és Beatrice herczegnő ma Baden-Badenbe utaztak.

Páris, aprilis 1. (Az „E g y e t é r t é s“ távirata.) A r e a k c z i o n á r i u s j o g t u d ó s b i z o t t s á g három nap óta tanácskozik. A bizottság az engedély nélkül rendeket felszólitotta, hogy e n g e d é l y t n e k é r j e n e k. A jezsuiták Párisban 27 házzal birnak s 1500 atyát s 1000 novicziust számlálnak. Mindegyik rendház külön pört fog folytatni. Ezenkivül a bizottság két ügyvédet állitott az összes rendek számára s elrendelte, hogy az egész országban t i l t a k o z á s o k gyüjtesenek. Az első tiltakozást 100 toulousei lakos irta alá. Az összes tiltakozások a szenátushoz lesznek intézve s vitára fognak vezetni, mert az interpellláczió, ha eredménytelennek látszanék, elmarad.

KÖZGAZDASÁGI TÁVIRATOK.

Bécs, april 1. A h i t e l i n t é z e t s o r s j e g y e i n e k (Creditlose) huzása: Főnyereményt nyerte **593** sorsz. 87. sz.; a második nyereményt 424 sorsz. 35 sz.; a harmadikat: 981 sorsz. 14 sz.; 5000 frtot nyer: 4175 sorsz. 63. sz. és 424 sorsz. 55 sz. A többi sorszámok: 214, 385, 518, 1108 2309, 2691, 3578, 3699, 4036, 4151.

A b é c s i k ö z s é g i s o r s j e g y e k (Communal) h u z á s a: Főnyereményt nyerte 939 sorsz. 54 sz.; második nyereményt 99 szorsz. 54. sz.; harmadikat 2065 sorsz. 100 sz. A többi sorszámok: 163, 685, 1167, 1693, 2028, 2166, 2311, 2315, 2883.

Bécs, ápril 1. (Az „E g y e t é r t é s“ távirata). Ma volt az 54-ki sorsjegyek huzása. **100000** frtot nyert az 1607 sorozatszám és 17. szám, **20000** frtot 756 sorozatszám 11 szám.

Páris, april 1. A franczia bank a leszámitolási kamatot $2^1/_2$%-ra szállitotta le.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, április 1. (Az „E g y e t é r t é s“ távirata.) Párisi és frankfurti jobb árfolyamokra a mai e l ő t ő z s d é n az üzérkedés nagy tevékenységet fejtett ki. Ugy nemzetközi, valamint helyi bank — üzérkedési papirok valamint járadékokban élénk vételkedv fejlődött ki és ezeknek árfolyamuk is emelkedett. Kevésbbé élénk volt az üzlet vasuti részvények és bánya-értékekben, de ezek is jobban fizettettek.

J e g y e z t e t i k: Hitelrészvény 301.—, angol bank 155.50, unió-bank 114.40, bankegyesület 151.40, magy. hitelbank 277.—, államvasut 280.60, Károly-Lajos vasut 263 25, lombardok 86.25. észak-nyugoti vasut —,—, alföldi vasut 158.75, ostrau-friedlandi vasut —.— tramway 247.50, innerbergi vasut 127.75, járadék 73.50— magyar aranyjáradék 104.37—, 20 frankos arany —.—.

11 ó r a k o r z á r u l: Hitelrészvény 301.—, angol bank 155.30, unió bank 114.10, magy. hitelbank 276.75, járadék $73.47^1/_2$, innerbergi —.—, magy arany rente 104.40 — 20 frankos arany 9.47—.

A d é l i t ő z s d e szinte kedvező hangulathan nyilt meg, az árfolyamok is emelkedtek.

J e g y e z t e t i k: Hitelrészvény 301.25, angol bank 155.60, unió bank 114.60, bank-egyesület 151.10, magyar hitelbank 277.—, államvasut 280 50, Károly-Lajos vasut 263.25, járadék $73.52^1/_2$, innerbergi 128.—, magy. aranyrente $104.47^1/_2$, 20 frankos ar. 9.47—.

Az angol választásokról szóló táviratok nagy lehangoltságot szült és az üzlet további folyamában a játékpapirok és járadékok árfolyamai lanyhultak.

J e g y e z t e t i k: Hitelrészvény 303.30, angol bank 154.90, unió bank 114.10, magyar hitelbank 275.75, bank egyesület 150.75, Károly-Lajos vasut 263.—, gőzh. részv. 618.—, kassa-oderbergi 129.50, papirjáradék $73.37^1/_2$, birodalmi márka 58.40 -, magy. arany rente 104.25—, 20 frankos arany 9.48—, London 118.90.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek:

Bécs, april 1. Hitelrészvény 299.70, lombard 85.60, arany jár. 88.60—, London 118.75, galicziai 262.75, 1864-es 173.—, 1860-as 130.—, Frankfurt 57.85, nemzeti bank 839.—, angol-osztrák 155.20, államvasut 279.50, Napoleond'or 9.48—, rente 73.40—, hitels rsjegy —. , porosz pénzutalv. 58.45, Arany 5.58—, török sorsjegy 16.75, ezüst járadék 74.—, Nyomott.

Bécs, april 1. M. földteherm kötv. 91.85 erdélyi föld. kötv. 90.—, magy. záloglevél 102.50, erdélyi vasut 141.—, magy kel. vasut 84.30, Magy. sorsjegy 115.—, szőlődézsma 91.50, arany járadék 104.25, magy. vas. kölcsön 120.50, magy. hitel 276.—, alföld 158.75, magy. éjszak-kel. vas. 147.75, kel. vasuti elsőbbs. 82. - tiszai vasut 244 50, kincst. utalv. 1873. 151.50

Bécs, april 1. Hitelrészv. 299.90, magy. hitel, 275.75, lombard 85.50, magy. aranyjár. 104.32, rente 73.37—, angol-osztrák 155.10, államvasut 279.75, Napoleon'dor 9.48— galicziai 262 50, osztr. aranyr. 88.55. Szilárd.

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, április 1. (Az „E g y e t é r t é s“ távirata). A visszamenő irány a külföldi piaczokról érkezett jelentésekre ma egy pillanatra megállapodott és a hangulat ma sokkal nyugodtabb volt. Az irány és az alaphangulat különben lanyha volt és b u z a tavaszra 13.20, őszre 10.80, z a b tavaszra 8, t e n g e r i május—juniusra 8.50-en kináltatott. A forgalom sem effectiv, sem határidei áruban nem volt jelentékeny. Felmondatott 3500 mm. s z o k v á n y b u z a és 2500 mm. s z o k v á n y z a b.

Hivatalosan jegyeztetett: B u z a tavaszra 13.25 13.30, őszre 10.80—10.9 , r o z s magyar 10 70—11.—, z a b tavaszra 7.95—$7.97^1/_2$, őszre 7.10—7.15, k e r e s k e d e l m i z a b 7.90 8.—, t e n g e r i május—juniusra 8.45—8.50, kész áru régi 8.40—8.5 , uj 8.40—8.50.

S z e s z. Ma kész áru 37.50 frton adatott el.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, april 1. Játékpapirok meglehetősen szilárdak, vasutak is, külföldi fondok javul ak.

Papirjáradék 62.40, magyar aranyjáradék 88.75, 10 milliós kölcsön 70.10, hitelrészvény 527.—. lombard 146 50, kassa-óderbergi 55.50, orosz papirpénz 214.65, ezüst járadék 62 90, m. kincst. utalv. —.—, k. vas. elsőbbs. kötv. 80.70, állam-vasut 479.—, galicziai 112.60, romániai 53 90, váltó Bécsre 170.30. Csendes.

Frankfurt, april 1. Papirjáradék 62.81, osztr. aranyjár. 75.75. osztr. hitelrészvény 247.75, osztr. államvasut 238.50, lombard $73.^3/_8$, magy. galicziai vas. 118.75, váltóárfolyam Bécsre 170.85, ezüst járadék 63.50, magy. aranyjár. 89.06 osztr, bankrészvény 720.—, galicziai 224.62, Erzsébet nyugati vasut 162.75, tiszai vas. elsőbbs. 83.—, magy. kincstári utalv. —.—, váltó Bécsre —.—. Gyenge.

Páris, april 1. 3%-os évjáradék 83.45, törlesztési évjáradék 85.—, lombard 190.—, magy. aranyjáradék 89 56, 5%-os évjáradék 118.75, osztr. államvasut 598.—, török sorsjegy 36.25, osztr. aranyjár. 76.81. Hausse.

Külföldi gabnatőzsdék.

Páris, april 1. (Zárlati árfolyamok). B u z a l i s z t folyó hóra 32.30, májusra 31.75, májustól 4 hónapra 30.40, julius—augusztusra 29.40. Liszt folyó hóra 66.50, májusra 66.50, májustól 4 hónapra 65.25, julius—augusztusra 63.75, R e p c z e o l a j f. hóra 76.25, májusra 77.25, májustól 4 hónapra 80.—, utolsó 4 hónapra 80.75. S z e s z f. hóra 74.75, májusra 73.75, májustól 4 hónapra 72.25. utolsó 4 hónapra 76 25. Olaj csendes, szesz tartva, egyéb szilárd.

Berlin, april 1. (Zárlati árfolyamok). B u z a april —májusra 217.50, szept—októberre 204.50. R o z s loco 172.— april—májusra 168.75, május—juniusra 168.75, szeptember—októberre 156.50. Z a b april—májusra 146.—, május—juniusra 148.—. R e p c z e o l a j loco 52.30, april—májusra 52.—, szept - októberre 56.10. S z e s z loco 61.90, april - májusra 61.80, aug—szeptemberre 63.60, szept - októberre 59 30.

Stettin, april 1. Buza aprilisra 215.—, april—májusra 216.—. R o z s aprilisra 163.50, april - májusra 167.50, R e p c z e o l a j loco 52.50, aprilisra 56 25 aprilis—májusra —.— S z e s z loco 61 60, aprilis - május 61 60 jun —jul 62 70

Köln, april 1. B u z a márcziusra 22.80, junius—juliusra 22.45. R o z s aprilisra 17.75, junius—juliusra 1720 R e p c z e o l a j loco 29.—, aprilisra 28 30.

Első cs. kir. szabadalm. Duna-gőzhajózási-társaság.

MENETREND

a

Vámház, Ó-Buda, Margitsziget és Uj-Pest közötti

helyi hajókra

1880. április hó 1-jétől kezdve.

Vámház és **Uj-Pest** között, — a plébánia templomtér, Tabán, Lipótváros és Bombatér érintésével — **óránként az egész** órákban reggeli **5 órától** esti **7 óráig.**

Vámház és **Ó-Buda** között, — a plébánia templomtér, Tabán, Lipótváros, Bombatér, Császárfürdő és a **felső** Margitszigeti csucs érintésével, — **óránként a fél** órákban reggeli **5½ órától** esti **7½ óráig.**

JEGYZET. Déli **1 órakor a Vámháztól Ujpestre** és déli **1½ órakor a Vámháztól Ó-Budára nem** megy hajó.

Az **Ujpesti kikötőben** a hajók — **vizhiány miatt** — **csak a felügyelőségi épületig** mennek.

Az **alsó Margitszigoti csucs** az **Ujpesti helyihajók** által **csak április 15-étől** kezdve érintetik.

A forgalmi igazgatóság.

Dr. Lengil Frigyes

nyir-balzsama,

Már maga a növényi nedv, mely a nyirből foly, ha annak törzsökét megszurják, emberemlékezet óta, mint legkitünőbb szépitőszer **ismeretes**; de ha a nedv készitő utasitása szerint vegyi uton balzsammá készittetik, még csak akkor nyer majdnem csodálatos hatást.

Ha például este ezzel az arcz, vagy más valamely hely megkenetik **már a következő reggelen csaknem észrevehetlen pikkelyek válnak le a bőrről, mely ez által fényes, fehér és lágy lesz.** E balzsam az arczon támadt ránczokat, himlőket elsimitja, ifju arczszint idéz elő; bőrnek fehérséget, lágyságot és frisseségot kölcsönöz eltávolitja legrövidebb idő alatt a szeplőket, májfoltokat, anyajegyeket, orrvörösséget, átkát s a bőr minden tisztátlanságait.

Egy korsó ára hasznalati utasitással 1 frt 50 kr. Postai küldésnél minden darab csomagolásért 10 kr.

RAKTÁR: Pesten: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél, király-utcza 7. sz. 55

Szemben a népszinházzal.

Orient nagy szálloda.

Elegánsan butorozott szobák 70 krtól feljebb. — *Az osztr. és magyar államvaspálya indóházaihoz a legközelebb.*

Szállodám, mely Budapest legélénkebb és legnagyobb forgalmi helyén, azaz a kerepesi uton áll, megérdemli, miszerint a nagyérdemü utazó közönség pártolásának, már annál inkább örvendhessen, mert az alanti szoba árjegyzék szerint, bátran állithatom, hogy szállodám — ámbár butorzata ép oly finom, mint a többi első rendü szállodáé, a fővárosban **legolcsóbb.**

Legyen szabad a n. é. utazó közönség becses figyelmét arra is felhivnom, hogy szállodám előtt halad el minden irányban a lóvonatu vaspálya, valamint minden társaskocsi. Végül pedig az uj lóverseny térhez szintén a kerepesi uton lesz a közlekedés, ugy társas kocsik, mint magánfogatok részére.

Árjegyzék.

I. emelet.
1 finoman butorozott utczai szoba két ágygyal 2.—
1 " " " egy " 1.20
II. emelet.
1 finoman butorozott utczai szoba két ágygyal 1.80
1 " " " egy " 1.—
III. emelet.
1 finoman butorozott utczai szoba két ágygyal 1.50
1 " " " egy " 1.—
Udvari szobák a II. és III. emeleten 70 krtól 1 frt 20 krig. Mély tisztelettel
62 **Frisch J.** szálloda tulajdonosnő.

Hónapos szobák igen jutányosan számittatnak.

Corvin Mátyás-kocsi keserüviz.

Magyarország legtartalomdusabb közzé sorzott, Nevezetesen idült gyomor- és bélhurutban. alhasi vérpangásból származó székrekedésben, máj- és léptömülésben, elhajosodásban, idült bőrbetegségekben, s egyáltalán a test egyéb szerveinek azon bántalmaiban, melyek aranyeres pangásból származtak.

Kapható minden füszerkereskedésben és gyógyszertárban a bel- és külföldön.

Raktára Budapestén: Radocsay és Bányai uraknál.

Nagybani megrendelések
224 **Stöger Károly,** kutigazgatónál **Komáromban**

Ugyanott kapható az egész Európában elterjedt hires magyar, német és franczia nyelvben megjelent könyv.

Az elgyengült férfierő. Ára e könyvnek 2 frt 50 kr.

Titkos betegségeket

és a **tehetetlenséget** (elgyengült férfierőt)

továbbá *börbajokat, vizelési nehézségeket, hugycső* szüküléseket, friss és idült *nyákfolyást*, nőknél az ugynevezett *fehérfolyást*, a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, *katonai és polgári* főkórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatak nyomán kiválóan tartós siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt)

speczialista **WEISS J.**

gyak. *orvos, sebész és szülész,* az itteni cs. k. katonai *főkórházban* volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa. 21

Rendelő intézet: Budapest, belváros, koronaherczey-(uri)-utcza 8. szám, bemenet a lépcsön. **Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig. este 7—8-ig.**

Végeladás.

Helyiség változás folytán mintaraktáramban bécsi-utcza 4. szám I. emelet márczius 9-től kezdve több mint százféle mindennemü olcsóbb és finomabb kályhák, kandalok, takaréktüzhelyek, zöld és barna kályhák több mind ezer drb majolica és porczellán diszdarabok servicek stb. egész leszállitott olcsó áron eladatnak. Megtekinthető délelőtt 10-től 1 óráig és délután 4-től 6 óráig. 148

Fischer J. majolica és kályhagyára.

Gazdasági vetőmagvak.

Franczia luczerna, Magyar luczerna, Stiriai vörös lóhere, Réti here fehérviragu, Török-Baltacim — aranka mentes tiszta magvak | Burgundi répa, sárga és vörös, " valódi sárga oberndorfi, " laposkerek bécsi, " óriás fajok, Czukor-répa, fehér nagy.

Mr. Pringle nemesitett eredeti amerikai tavasz buza **Champlain** 1 kilo 1 frt 80 kr. **Defiance** 1 kilo 1 frt 80 kr.

Takarmány fümagvak:

Franczia üre zab, olasz perje, angol és skothoni perje kertekbe évelő pázsitnak, *fümagvegyületek* nedves és száraz földek, kaszálók, töltések, gátak, vizszakadások és hegyoldalok *begyepitésére.* Mindennemü takarmány-fümagvak, ezek közt kitünő *takarmány-ujdonság* az *egyptomi gyöngyköles* (Pennicillaria spicata) rendkivül bőtermő és bárminemü földben megtermő igen tápláló takarmány-növény, melyből 1200 négyszögöles hold földbe *csak 3 kilo elégséges*, mégis 300 mázsánál több terem. Eredeti tiszta minőségben tenyésztési utasitással kapható

201 **Földessy Lajos,**
magkereskedésében Budapest, (Mária-Valéria-u. 7.)

Legujabb!!

Nélkülözhetlen mindenkire nézve

szab. zseb-iroda

jegyzékkönyv vagy tintatartó és irónnal 2 frt dbja, gyertya, pecsétviasz és pecsétnyomóval együtt, nem nagyobb egy közepnagyságu jegyzőkönyvecskénél 2 frt 50 kr dbja, Ugyanez finom bőrbe kötve 3 frt.

Zseb tintatartó

igen kényelmes és hasznalható óraformával 1 frt 50 kr. — **Különlegesség orvosoknak rendelvénytuskóval,** 100 rendelvénynyel, mely az elhasználás után tartaléktuskóval potolható **2 frt 25 kr.**

Gotsbacher Ed. VI. Mittelgasse 6. Bécs. Főraktár: **Boschan E.** papirkereskedésében Bécs, I. Jasomirgottstrasse 6.

Magyarország, Horvát-, Szlavon- és Erdélyországban egy jó czikkhez

ügynökök

felvétetnek, kiknek mellékjövedelem nyujtatik. Alkalmas volnának: müködő hivatalnokok, kiknek szabadidejük is van, nyugalmazott hivatalnokok, postamesterek, kisebb kereskedők város és mezővárosokban. —Igénylők forduljanak Oppodi és Ellenbergerhez, Budapest, Deák-uteza 7. sz.

Für Männer

jeden Alters sehr wichtige Erfindung. — Aertzlich begutachtet und empfohlen. — Broschüre und Prospect versendet franco verschlossen gegen Einsendung von 30 kr in Briefmarken: General-Agent *Bujatti* **R.** in *Nürnberg.* 22

Gyönyörü szép

HÖLGYRUHAKELMÉK

a legkedvezőbben megszerezhetők 8054

HAMBURGER ADOLF-nál,

Budapest, koronaherczeg-utcza 8. sz.

Minták kivánatra azonnal ingyen és bérmentve bárhová küldetnek.

HIRDETÉSEK

e laprészére,

felvétetnek

a kiadó hivatalban

(himző- uteza 1. sz. a.)

Ternosorozatok

3 számban,

melyben a 90 szám akként van elosztva, hogy minden huzásra 6—9 TERNO és számtalan AMBO jön ki.

Egy sorozat ára 1 frt (játékutasitással.)

Kapható: Budapest, VII. ker. rózsa-utcza 24. sz. I. em. 7. ajtó.

Mayer Károly

40 a „Terneserozatok" kiadója.

„Egyszerüsitett gyorsirás."

„Egyszerüsitett gyorsirás." — *„Egyszerüsitett gyorsirás."*

Megjelent a **Stolze-Fenyvessy-féle egyszerüsitett gyorsirás** tankönyve, különös tekintettel a magántanulásra. A „magyar gyorsiró-kör" biráló bizottságának legujabb megállapodásai szerint. Kiadja a „magyar gyorsiró-kör." **Második kiadás Budapest 1880. Aigner Lajos bizománya.**

A **Stolze-Fenyvessy-féle gyorsirás** elismert tanférfiak itélete szerint a legrendszeresebb és nyelvünknek legmegfelelőbb valamennyi fennálló gyorsirás közt. Gyakorlati próbáját évek óta a magyar országgyülésen kiállotta, a melynek gyorsirodája tulnyomó részében ezen irás követőiből áll; e rendszer megalapitója egyszersmind az országgyülési gyorsiroda főnöke.

A **Stolze-Fenyvessy-féle gyorsirás** ujabb időben lényeges egyszerüsitésen ment keresztül. Ezen egyszerüsités eredménye az 60

„Egyszerüsitett gyorsirás"

tankönyve, mely $1\frac{1}{3}$ autografált iven, beleértve a nagyszámu példákat és gyakorlatokat, az egész gyorsirási müvészetet **kimeritően** előadja, egyszersmind utmutatást tartalmaz a tankönyv használatára a **magántanuló számára** a tankönyvben foglalt gyorsirt gyakorlatok forditásával együtt. Ilykép a magántanuló **minden tanitó segélye nélkül** a legrövidebb idő alatt elsajátithatja a gyorsirást, melynek ismerete mai nap már minden müvelt egyéntől követelhető.

Az egyszerüsitett gyorsirás tankönyvének első kiadása **néhány hónap alatt tökéletesen elfogyott,** mi hasznavehetőségének és kitünőségének legszólóbb bizonyitványa.

Az egyszerüsitett tankönyv kapható **dr. Peregriny János** urnál (Budapest, IV. zöldfa-utcza 39. sz.) a magyar gyorsiró-kör pénztárnokánál 40 kron; ha postán kivántatik megküldetni 42 kron, mely összeg legkényelmesebben **posta-utalványnyal** vagy közönséges levélbe csatolt bélyegekben megküldendő. Minden egyszerre megrendelt tiz példány után egy tiszteletpéldány jár. — Könyvkereskedésekben a tankönyv 55 kron kapható.

„Egyszerüsitett gyorsirás."

Oppelik A.

1858-ban alapitott első osztrák

hirdetési irodája

Bécs, Stadt, Stubenbastei Nr. 2.

(a Wollzeile 36. számu sarokház.)

Ajánlja magát hirdetések felvételére az

összes bel- és külföldi lapok számára.

A beérkező megrendelések pontos és megbizható kivitelеért kezeskedik az általánosan mint szilárdnak ismert és e szakmában legrégibb czég Osztrák-Magyarországban.

Árjegyzék és költségelőirányzat ingyen és bérmentve. 14

Első budapesti butor-bazár.

I. CSOPORT.
Háló-szoba.
1 pár 1 ajt. siffon . . . 33 frt
1 pár nyoszolya . . . 22 frt
1 ajtó mosdószekrény . . . 12 frt
2 éjjeli szekrény . . . 12 frt
Ebédlő-szoba.
1 12 szem. ebédlő-asztal . . 16 frt
1 kredencz, pohárszék . . 25 frt
6 nádszék . . . 15 frt
1 diván . . . 30 frt
1 fakeretü tükör . . . 15 frt
Fogadó-szoba.
1 ripsz garnitura . . . 110 frt
1 diszasztal . . . 20 frt
1 aranykeretü tükör . . . 20 frt
II. CSOPORT.
1 pár 2 ajtaju siffon . . . 45 frt
1 pár nyoszolya . . . 30 frt
1 drb 2 ajtaju mosdó . . . 16 frt
2 drb éjjeli szekrény . . . 14 frt
Ebédlő-szoba.
1 18 szem. ebédlő-asztal . . 20 frt
1 kredencz álványnyal . . 35 frt
6 finom nádszék . . . 18 frt
1 diván gobelinből . . . 40 frt
1 fakeretü tükör . . . 20 frt
Fogadó-szoba.
1 gobelin garnitura . . . 130 frt
1 diszasztal . . . 25 frt
1 aranykeretü tükör . . . 25 frt
1 ezüstállvány . . . 12 frt

III. CSOPORT.
1 pár faragott 2 ajtaju siffon 50 frt
1 pár faragott nyoszolya . . 40 frt
1 pár márványalapu éjjeli . 18 frt
1 drb 1 ajtaju mosdószekrény 20 frt
Ebédlő-szoba.
1 24 szem. ebédlő-asztal . . 35 frt
6 gót nádszék . . . 36 frt
1 finom kredencz márványból 60 frt
1 fakeretü tükör . . . 30 frt
1 tükör, alá asztal márványnyal . . . 18 frt
1 gobelin ottomán . . . 60 frt
Fogadó-szoba.
1 finom selyemgarnitura . . 140 frt
1 faragott disz-asztal . . 30 frt
1 aranykeretü tükör . . . 30 frt
1 conzol-asztal márványnyal 18 frt
1 ezüst-szekrény . . . 50 frt
IV. CSOPORT.
1 pár finom siffon . . . 60 frt
1 pár finom nyoszolya . . 60 frt
1 pár márványalapu éjjeli . 25 frt
1 pár márványalapu mosdó . 35 frt
Fogadó-szoba.
1 finom franczia garnitura . 200 frt
1 finom disz-asztal . . . 40 frt
1 aranykeretü tükör . . . 40 frt
1 arany-conzol márványnyal 30 frt
1 ezüst szekrény . . . 60 frt
1 öltöző tükör faragott . . 40 frt
1 női iró-asztal . . . 35 frt

Ebédlő-szoba.
1 finom kredencz . . . 75 frt
1 ebédlő-asztal . . . 50 frt
6 faragott gótszék . . . 42 frt
1 faragott keretü tükör . . 40 frt
1 faragott conzol márvány . 25 frt
1 finom ottomán . . . 70 frt
V. CSOPORT.
1 pár igen finom siffon . . 80 frt
1 pár igen finom nyoszolya . 75 frt
1 pár igen finom éjjeli . . 30 frt
1 drb mosdó márványnyal . 40 frt
1 jutte diván . . . 40 frt
4 taborette . . . 40 frt
1 pipere-asztal tükörrel . . 20 frt
Ebédlő-szoba.
1 finom márványalap kred. . 100 frt
1 finom ebédlő-asztal . . 80 frt
6 finom faragott gótszék . . 50 frt
1 fin. faragott fakeretü tükör 50 frt
1 fin. márványalapu conzol . 35 frt
1 ottomán francz. Bourette . 80 frt
2 karszék hozzá . . . 45 frt
4 taborette . . . 50 frt
1 szervéttaprés . . . 15 frt
Fogadó-szoba.
1 finom egész behuzott garnitura . . . 250 frt
1 disz-asztal . . . 50 frt
1 arany keretü tükör . . 100 frt
1 arany conzol márványlap. 40 frt
2 drapperia felszerelve . . 50 frt
1 finom ezüst-szervante . . 75 frt

Vidéki megrendelések 20%-nyi előleg beküldése mellett utánvétellel is szállittatnak. Meg nem felelő áru 14 nap alatt az átvételtől, visszavétetik és az összeg visszaadatik. Csomagolás 4%. Képes árjegyzékek ingyen.

Első budapesti butor-bazár

OPPODI és ELLENBERGER

Deák-utcza 5-ik szám I. emelet.

Fióküzlet: N.-Kanizsán Ellenberger és Társa czég alatt.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) április 1.

Termény	Irányzat	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frttól	frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frttól	frtig
Buza							
bánsági uj	szilárd	74	—.—	—.—	75	13.45	13.60
"		76	13.65	13.75	77	13.85	13.95
"		78	14.—	14.10	79	—.—	—.—
"	"	80	—.—	—.—	91	—.—	—.—
tiszavidéki		74	—.—	—.—	75	13.55	13.65
"		76	13.70	13.80	77	13.90	14.—
"		78	14.05	14.15	79	—.—	—.—
"		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
pestvidéki	"	74	—.—	—.—	75	13.40	13.50
"		76	13.55	13.60	77	13.63	13.85
"		78	13.90	13.95	79	—.—	—.—
"		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
fehérmegyei	"	74	—.—	—.—	75	13.55	13.65
"		76	13.70	13.80	77	13.90	14.—
"		78	14.05	14.15	79	—.—	—.—
"		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
bácskai	"	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
"		76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
"		78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
"		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
északmagyarországi	"	74	—.—	—.—	75	13.10	13.25
"		76	13.30	13.40	77	13.50	13.60
"		78	13.70	13.85	79	—.—	—.—

Termény	Irányzat	Faj	Minőség hectoliterenk.	Ár 100 kilogrammként frttól	frtig
Rozs	csendes	—	70—72	10.50	10.65
Árpa	szilárd	takarmány	60—62	7.80	8.05
"	"	ége nivaló	62—64	8.40	9.30
"	"	sörfőzdei	64—66	—.—	—.—
Zab	"	—	36—40	7.55	7.80
Tengeri	"	bánsági	75	8.30	8.40
"	"	má.nemü	73	8.25	8.30
Repcze	"	káposzta		7.80	7.95
"	szilárd	bánsági		—.—	—.—
Köles	szilárd	—		7.80	8.—
Kendermag	szilárd	—		—.—	—.—

Szokványgabona, határidőre	Irányzat	Határidő	100 kilogramm ára pénzben	100 kilogramm ára áruban
buza	—	tavaszra	13.25	13.30
"	lanyha	őszre	—.—	—.—
tengeri		szept.—október	—.—	—.—
"	szilárd	május—jun. 1880	8.35	8.40
zab	"	tavaszra	7.50	7.55
"	"	őszre	—.—	—.—
repcze		aug.—szept.	—.—	—.—
bánáti			—.—	—.—

Szilva lanyha bosn. hord. p. 25.— á. 27. — zsák p. 25.— á. —.— szerb. 24.50 a. p. 25.—
Szesz szilárd régi módu élesztő, h. a. p. 35. áru 36.—
Szesz szilárd és uj módu, burgonya p. 37. á. 38.

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Államadósság.			
Magyar vasuti kölcsön	befizet. 170 frt	120 75	121 —
Gömöri államvasuti zálogl.	" 100 frt	—.—	—.—
Magy. keleti vasut I. kib.	" 300 frt	82 —	82 25
" " H.	" 700 frt	94 —	94 50
Magy. kel. vasuti államkötv. ar.		84 —	84 50
Magy. nyeremény-kölcsön 100 frt		115 —	115 25
" sorsjegy-kölcsön 50 frt		113 —	114.—
1871-iki magy. államk.-kölcsön v. stri. f. ez. 5%		—.—	—.—
1872-iki " " v. stri. f. ez. 5%		—.—	—.—
1873-iki magy. kir. kincstári utalv. f. ez. 6%		—.—	—.—
1874-iki " " f. ez. 6%		—.—	—.—
Magy. aranyjáradék 6% adómentes		104 50	104 70
" földtehermentesitési kötvények		91 75	92 25
" " "		90 50	91 —

Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. földtehermentesitési kötvények temesi	90 —	90 50
" " 1867. záradékkal	88 25	88 75
" " erdélyi	90	90 50
Magy. orsz. jel. urbéri välts. kötv. (100 frt) 5%	89 50	90 —
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)	91.50	92 —
Magy. kir. pénztárjegyek 6 hóra	100.—	—.—
Osztrák államadósság papirban 5%	73 35	73 50
" ezüst kamat jan.—jul. 5%	74 —	74 25
" " apr.—okt. 5%	74 —	74 20
Osztrák aranyjáradék	88.40	88 60
" kisorsolással 1860-ból á 500 frt	130 —	130 50
" " 1860-ból á 100 frt	132 —	132 50
" " 1864-ből á 100 frt	173.—	173 50
" " 1864-ből á 50 frt	172	173
Pest város kölcsöne 1870-ből 6%	101 25	101 75
" " 1871-ből 5%	101 25	101 75

Osztal. 1878-ra	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Biztositó társulatok.			
200 —	Első magy. bizt. társ	befiz. 200 frt	3550	3600
60 —	Pannonia viszb. társ.	" 300 "	1275	1300
10 —	Pesti bizt. intézet	" 100 "	—.—	—.—
—.—	Unio viszbizt. társ.	" 300 "	200	203
	Vasutak.			
—.—	Alföld-fiumei	" 200 "	158 —	158 50
—.—	Arad-körösvölgyi	" 100 "	—.—	—.—
—.—	Báttaszék-dombóvári	" 200 "	146 —	146 50
—.—	Déli vasut	" 200 "	86	86 50
—.—	Éjszakkeleti vasut	" 200 "	148	148 50
—.—	Erdélyi vasut	" 200 "	141 50	142
—.—	Kassa-oderbergi vasut	" 200 "	129	129 50
—.—	Osztrák államvasut	" 200 "	280.50	281 50
—.—	Pécs-barcsi vasut	" 200 "	194	195
—.—	Tiszavidéki	" 400 "	244	245 —
—.—	Vágvölgyi vasut	" 200 "	—.—	—.—
—.—	Osztr. dunagőzhaj. társ.	" 500 "	616	618
5	Budai hegypálya	" 100 "	88 —	90
—.—	Pesti közuti vaspálya	" 200 "	392 —	395
	Bankok.			
—.—	Ált. m. municip. hitelb.	" 200 "	—.—	—.—
—.—	" " hitelbank	" 200 "	277 50	288
25½	Anglo-osztrák bank	" 120 "	155 25	155 75
—.—	Bihari keresk. bank	" 140 "	—.—	—.—
24 —	Dettai tak. és hitel-egylet	" 100 "	—.—	—.—
—.—	Horvát leszámitoló-bank	" 200 "	—.—	—.—
—.—	Iparbank, budapesti	" 100 "	55	58
4	Kisbirt. földh. intézete	" 80 "	—.—	—.—
—.—	Lipótv. bank rész.-társ.	" 100 "	60 —	62 —
—.—	Magy. ált. földh. részv. t.	" 140 "	151	152
—.—	Magy. jelzálog hitelb.	" 60 "	50	51 —
—.—	Osztrák hitelintézet	" 160 "	301 80	302.10
—.—	Osztrák-magyar bank	" 600 "	837 —	840
—.—	I. magy. iparbank	" 200 "	173 —	175
8	Pesti keresked. bank	" 500 "	614 —	615 —
45 —	Pest-budai kész. bank	" 100 "	88 —	89 —
—.—	Szegedi hitelbank	" 100 "	—.—	—.—
15 —	„Union" bank	" 100 "	114 50	114 75
	Takarékpénztárak.			
8	Országos központi	" 100 "	142 —	143 —
200 —	Pesti első hazai	" 1000 "	3750.—	3800 —

Osztal. 1878-ra	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
30	Pest-budai fővárosi	befiz. 200 frt	428 —	430
4	Pesti külvárosi	" 150 "	58 —	60 —
10	Pakrac-daruvár-kutinjai	" 50 "	—.—	—.—
	Vas-zalamegyei első	" 100 "	125	—.—
	Gőzmalmok.			
60	Concordia malom	befiz. 500 frt	500	503
180	Első budapesti	" 500 "	1590	1600
30	Erzsébet	" 200 "	305	310 —
	Hengermalom	" 500 "	720	730
40	Lujza	" 500 "	276	278
45	Molnárok és sütők	" 160 "	372	375
	" " III. kib.	" 200 "	323	324 —
250	Pannonia	" 120 "	1315	1325
72	Viktoria	" 1000 "	470	480
		" 300 "		
	Különféle vállalatok.			
8 —	Alagut	befiz. 105 frt	102 50	103
24 —	Ganz és társa vasöntöde	" 400 "	481	483
12 —	Gschwindt-féle szeszgyár	" 200 "	300 —	305 —
12 —	Gyapjum. és siz. t. első m.	" 200 "	185 —	—.—
30 —	Keresked. testület épülete	" 210 "	—.—	—.—
35.—	Könyvnyom. „Athenaeum"	" 200 "	515	525 —
45	" Pesti részv. t.	" 500 "	610	615 —
	" Franklin	" 150 "		
	Kőszén és téglagyár	" 200 "	115 —	117 —
	Rima-murányi vasmü	—	3100	—.—
7 —	Salgó-tarjáni kőszénbánya	" 100 "	111 —	112 —
	Salgó-tarjáni vasöntöde	" 100 "	150	152 —
	Schlick-féle vasöntöde	" 200 "	134 —	136 —
35 —	Serfőzde első magyar	" 500 "	552	554
10 —	Sertéshizlaló	" 200 "	167 —	171 —
	Sóskuti kőbánya	" 200 "	—.—	—.—
24 —	Spodium és csontlisztgyár	" 200 "	248.—	250 —
5 —	Szálloda-részvénytársaság	" 200 "	—.—	—.—
—.—	Tégla és mészégető ujlaki	" 200 "	64 —	65 —
—.—	Téglagyár, kőbányai	" 200 "	117 —	118 —
	Záloglevelek.			
	Magy. földhit. int. papir érték	5½%	102 —	102 50
	" " "	5%	98.50	99
	" " arany v. ezüst	5%	117 —	117 50
	" jelzálogbank	5%	94.50	95 —
	" ált. földh. részv. társ.	6½%	101.—	101 50
	" " "	5½%	95 —	95 50

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Osztr.-magyar bank o. é.	5%	104 —	104.50
Pesti kereskedelmi bank	6%	102 25	102.50
Kisbirtokosok földhitelintézete	7%	—.—	—.—
" "	6%	—.—	—.—
Elsőbbségek.			
Báttaszék-dombóvár-zákányi vasut	befiz. 200 frt 5%	83 —	83 50
Dunagőzhaj. társaság	" 200 " 5%	—.—	—.—
" "	" 300 " 5%		
Észak-keleti vaspálya	5% befiz. 300 frt	85 25	85 75
" " ar.	5% " 300 "	—.—	—.—
Magy. gallcz. vaspálya	5% " 500 "	—.—	—.—
I. erdélyi vaspálya	5% " 200 "	84.50	85
Győr-sopron-ebenf. vas.	6% " 200 "	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut	5% " 200 "	88 75	89 25
Vágvölgyi vasut	5% " 200 "	—	—
" " részk.	7½% " 200 "		
Budapesti lánczhid	6% " 100 "	101.25	
Kőszén és téglagy. kötv.	6% " 100 "		
Lloyd és tőzsdeépület	5% " 100 "	91 50	92
Stiriai-Horvát fényszén bányászati társulat	6% " 200 "	—.—	—.—
Magánsorsjegyek.			
Osztrák hitelintézet		179 50	180.—
Pénznemek.			
Cs. k. arany		5 53	5 57
Osztrák-magyar 8 frtos arany		9 47	9 49
20 frankos arany		9 47 —	9 49 —
Török aranylira		—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst		—.—	—.—
Római birodalmi bankjegyek		58 4	58 50
Váltók árfolyama.			
Német bankpiaczok 100 márk	4%	57 80	57 90
Amsterdam 100 hollandi frtért	3%	98	98 20
Brüssel 100 frankért	3½%	46 85	46 95
Páris 100 frankért	3%	46 95	46 95
Zürich 100 frankért	3½%	46 95	47 05
Svájczi bankpiaczok	3½%	46 85	46 95
London 10 font sterlingért	3%	118 65	118 90
Szentpétervári 100 rubelért	6%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde márczius 31.

A. Államadósság 100 frt.		Pénz	Áru
Egységes járadék, jegy. máj.—nov.	5%	73 30	73 45
" " feb.—aug.	5%	73 30	73 45
" " ezüst. jan.—juli.	5%	73 95	74 10
" " ápr.—okt.	5%	73 95	74 10
Sorsolással, 1839-ből egész sorsj. pp.		—.—	—.—
" 1839-ből ötöd		—.—	—.—
" 1854-ből 250 ft	4%	123 25	123 75
" 1860-ból 500 ft	4%	129 75	130 25
" 1860-ból 100 ft		132	132 50
" 1864-ből 100 ft		173 —	173 25
Como járadék 42 lira		—.—	29
Államjószági jelzálogl. 120 ft	5%	146 75	147 25
Osztr. kincstári jegyek 100 ft	6%	101 —	101 50
Arany rente	6%	88 50	88 65
B. Földteherm. k. 100 frt pp.			
Csehországi	5%	103.—	—.—
Bukovinai	5	97.40	97 80
Galicziai	5	96 —	96.50
Karinthia	5	98.—	100 —
Horvátországi	5	93.—	94 —
Morvaországi	5	102.75	103 75
Alsó-ausztriai	5	104.50	105.—
Felső-ausztriai	5	102 50	—.—
Salzburgi	5	100 50	—.—
Sziléziai	5	99.—	—.—
Erdélyi	5	90. —	90 50
Stájerországi	5	102 —	—.—
Tiroli	5	99 —	—.—
Temesi bánság	5	90 —	90 50
" 1867-iki sorsolási záradék.	5	89	89 50
Magyar	5	91 85	92 35
" 1867-iki sorsolási záradék.	5	90 75	91.50

C. Más közkölcsönök.		Pénz	Áru
Dunaszabályozás 100 frtos	5%	111.75	112.25
Magy. vas. kölcs. 120 frt, (300 frc.)	5%	120 50	121
Magyar aranyrente adómentes	6%	104	104 15
Magy. nyeremény 100 frt		115 —	115 25
" szőlődézsma-váltság 100 frt		91 50	92
" kölcsön 1871. 30 millió		—.—	—.—
" 1872. 54 millió		—.—	—.—
" kincstári utalv. 1874.	6%	—.—	—.—
Keleti vasuti elsőbb. 1869	5%	82 10	82.25
Magy. államköt. (keleti vasut) 1872.	5%	94	94 50
Magy. állami kötv. 1876. ar.	6%	84 30	84 60
Gömöri zálogl. 150 frt		—.—	—.—
Bécs városi kölcsön	5%	119 25	120 25
Bécs városi kölcsön visz. fiz.	5%	102 50	—.—
Pestvárosi kölcsön 100 frt	6%	—.—	—.—
Török vasuti kölcsön 400 frt		16 50	17 —
D. Bankok részvényei.			
Angol-osztr. bank 200 ftos. 120 frt bef.		153 25	153 50
Magy. földh. részv. t. 200 ftos		151 50	152 50
Osztr. " intéz. 200 ftos	40%	216	217 —
" hitelintézet 160 ftos		297.75	298 —
Magyar ált. hitelintézet 200 frtos		237 75	288 —
Alsó-ausztriai leszámit. társas. 500 ftos		800 —	810 —
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 ftos		247.	243 —
Osztr. jelzál. bank 200 frt. bef. 25%		—.—	—.—
Magy. ált. municip. 200 frt bef. 40%		—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt		837 —	839 —
Unió-bank 100 frt		112 75	113.—
Forgalmi bank ált. 140 frt		139 75	140 25
Bécsi bankegylet 100 frt		149 75	150 —

E. Közlekedési vállalatok részv	Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt	64 50	65 50
Alföld-fiumei pálya 200 frt	158 —	158.50
Báttaszék-dombóvári	146 25	146.75
Osztr. dunagőzhajózási társ. 500 frt	616	617
Erzsébet pálya 200 frt p. p.	188 75	189 25
" Lincz-Budweis 200 frt	173 50	174 —
Eperjes-tarnovi (magy. részv.)	—.—	—.—
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p. p.	2403	2408
Ferencz-József-pálya 200 frt ezüst	169.50	169 75
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	194.50	195.—
Károly-Lajos pálya 200 frt	262 25	262 75
Kassa-oderbegi pálya 200 frt	128 25	129 25
Lemberg-czernovitzi-jassii pálya 200 frt	163 75	164.25
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p.	670	672
Osztrák-északnyugati 200 frt	167 50	168 —
Rudolf pálya 200 frt ezüst	158 50	159 —
Első erdélyi pálya 200 frt	141 —	141.50
Osztrák államvasut-társaság 200 frt	280.—	280 50
Déli pálya 200 frt	86 25	86.75
Dél-északnémet összekötő pálya 200 frt	133 25	133 75
Tiszai pálya 200 frt	244 —	245
Bécsi Tramway 200 frt	246.—	246.50
Magyar-gácsországi pálya 200 frt	138 50	139.
" északkeleti első 200 frt ezüst	148	148 50
" nyugati székesfeh.-grázi 200 frt	150 50	151. -
F. Ipar és keresk. vállal. részv		
Osztrák ált. épitőtársaság 200 frt	—.—	—.—
Bécsi épitőtársaság 100 frt	—.—	—.—
Pesti épitőtársaság 250 frt 40% befiz.	—.—	—.—
Innerbergi bányatárs. 200 frt	126. —	127 —
Liesingi sörfőzde 100 frt	54	55 —
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt	110 —	112. —

	Pénz	Áru
Pesti vaggon-kölcsön 80 frt	—.—	—.—
„Securitas" viszb. társ. 300 frt	—.—	—.—
Fegyvergyár bécsi 100 frt	—.—	—.—
G. Záloglevelek.		
Osztrák földhitelint. sors. 5% ezüst	119 50	—.—
" 33 éves visszaf. 5%	101 75	102 25
Nemzeti bank p. p. 5%	—.—	—.—
" o. é. 5%	103.75	103 90
Osztrák jelzálogbank 5%	101 25	101 75
Első osztr. takarékp. 5½% 30 év	105 75	106
Magyar földhitelint. 5½%	102 —	102.50
" aranyban	117 —	—.—
" jelzálogbank 5½%	94.50	95 —
" általános földhitel részvénytárs.	95 —	95 50
" kisbirtokosok hitelint. 6% sors.	—.—	—.—
H. Elsőbbségi kötvények.		
Albrecht pálya 200 frt 5%	87 60	87.80
Alföld-fiumei pálya	88 75	89 25
Báttaszék-domb-zákányi 200 frt	83 —	83 25
Dunagőzhajózási társaság 200 frt 5%	103 50	105
" "	108	108 50
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst	99 —	99 50
Erzsébet pálya 1862-ki kibocsátv. 5% ez.	99.	99 50
Eperjes-tarnovi pálya 200 frt	—.—	—.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt p. p.	104 80	—.—
" 100 frt o. é.	101 75	102 25
" 100 frt 5% ez.	106 75	107 25
Ferencz-József pálya 200 frt ez.	100	100 20
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	97 50	98 —
Károly Lajos pálya 200 frt	105 75	106 —
Kassa-oderbergi pálya 200 frt 5%	89	89 25

	Pénz	Áru
Lemberg-czern.-jassyi pálya I. kib. 1865.	89 60	89 90
" " II. " 1867.	93 50	94 —
" " III. " 1868.	87 50	88
Osztrák észak-nyugati pálya 200 frt ez.	100 90	101 30
Rudolf-pálya 300 frt	94	94 30
Erdélyi-pálya 200 frt	84 50	84 90
Állampálya 500 frank	176	177
" 1874. kibocsátv.	170 50	171 50
Déli pálya 500 frank	128 50	129
" 200 frt ez. 400 frt o. é.	113 —	—.—
Dél-északnémet összek.-pálya 100 frt 5%	94.50	95 —
" ez. 100 frt 5%	96	—.—
Tiszavidéki pálya 5—	96 75	—.—
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt 5% ez.	85 50	86
Magyar-északkeleti pálya 200 frt 5%	85 30	85 80
Magyar-nyugati pálya 200 frt 5%	89 25	89 75
I. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt	179 75	180 25
Clary 40 frt p. p.	43 50	44 —
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.	107. —	107 50
Innsbruck városi 20 frt o. é.	25.—	25 50
Keglevich 10 frt p. p.	17.50	18
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o. é.	20 90	21 30
Buda városi kölcsöne 40 frt o. é.	43 25	43 75
Pálffy 40 frt p. p.	41 75	42 50
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.	19	19 75
Salm 40 frt p. p.	51 75	52 25
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o. é.	22 50	23
St.-Genois 40 frt p. p.	45 25	45 75
Stanislau városi 20 frt o. é.	25 —	27
Triest város 100 frt p. p.	123.50	—.—
" 50 frt o. é.	62 50	65 —

		Pénz	Áru
Waldstein 20 frt p. p.		33 25	33 75
Windischgrätz 20 frt p. p.		37 50	38 —
Váltók (3 hóra.)			
Amsterdamra 100 hol. frt	3½	97 90	93 10
Brüsseli 100 frk	3½	—.—	—.—
Német bankpiaczok 100 m	4	57 80	58 —
London 10 font sterl.	3	118 70	118 80
Milanó 100 lira	5	—.—	—.—
Marseillei 00 frk.	3	—.—	—.—
Paris 100 frk.	3	46 95	47 —
Zürich 100 frk.	3½	46 80	46 90
Pétervár 100 rubel	6	—.—	—.—
A valuták árfolyama.			
Cs. arany		5 58	5.60
" recsés		5 57	5 59
Osztrák-magyar 8 frt. arany		—.—	—.—
20 frankos arany		9 48	9.49
20 márk. darabja		11 66	11 68
Orosz imperiale		9 73	9 74
Sovereigns		11 90	11 95
Török arany lira		10 72	10 74
Mária Terézia tallér		—.—	—.—
Egyleti tallér		—.—	—.—
Ezüst		—.—	—.—
Ezüst rente szelvény		—.—	—.—
Német bir. bankjegy		58 40	58 50
Orosz papir rubel		1 24⁷⁵	1 25

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Károly-kaszárnya (rostély-utcza) 3. szám.

Az „Egyetértés" melléklete.

— 91-ik számához. —

A müemlékek megvásárlásáról szóló törvényjavaslat indokolása.

Müemlékek jelzése.

Minden művelt nemzet, mely jövőjében bizva a polgárosodás ösvényén előre haladni kiván, felismervén azt, hogy a jelenkor műveltsége a mult nemzedékek százados fáradozásainak gyümölcse, nemcsak kegyelettel viseltetik azon művek iránt, melyek daczolva a századok viharaival a dicső mult néma de azért mégis ország-világra szóló emlékeit képezik, de azok lehetőleg sértetlen fennállásáról törvényhozási és közigazgatási uton gondoskodni törekszik. A hazánk felett elviharzott háboruk, a török világ és a hitujitással bekövetkezett belviszályok, sőt részben a XVII. és XVIII. század megromlott müizlése jelentékeny részét elpusztitá azon épitményeknek, s azok tartozékainak, melyek stylszerü müvészetökkel kétségtelenül tanusitják, hogy nemcsak a kora renaissance idejében a Hunyadiak dicső korában, a magyar Európa akkor müvelt népei között méltó helyet foglalt el, de a középkor századaiban sem volt az barbár nép, hanem az európai polgárisodás intézményeit, alakjait, tudományát és müvészetét, sajátszerü viszonyaihoz módositva sikeresen elsajátitani igyekezett.

Müemlékek száma.

A mint a közoktatás állapotjáról az ország törvényhozó testületének 1872. szeptember 4-ikén tett miniszteri jelentésből (254 s. k. lapok) s ahoz csatolt jegyzékből látható, maiglan is nyolczszázat halad meg azon épitmények száma, melyek vagy egészben fennállanak, vagy melyek egyes rommaradványokban legalább jelzik az egykori müemlékek helyét.

A hazai müemlékek legnevezetesbjei egynehány kivételével maiglan isteni tisztelet helyeit képezvén, egyházi czélokra szolgálnak s ez által fentartásuk lehetőleg biztositottnak látszik; jelentékeny részök azonban mint rom elhagyatott állapotban védtelenül van, ugy az idő viszontagságának, valamint az értelmetlen egyének pusztitásának kitéve.

Müemlékek ideiglenes bizottsága.

Oly végre, hogy a kormány magának az ország legkülönbözőbb részeiben, gyakran a nagy forgalomtól félreeső helyeken található müemlékek létezéséről azok minőségéről s mennyiségéről, hol és mi karban létéről alapos tudomást szerezhessen, s annak alapján a rendelkezésre álló források segélyével megóvásáról, az idő s viszonyokhoz képest kitelhetőleg gondoskodhasson, — addig is, mig a törvényhozás ez ügyről tüzetesen intézkedhetett, — közigazgatási uton az 1872. april hó 4-én 3311. szám alatt kelt rendelettel a müemlékek országos bizottságát alakitotta.

Ezen bizottság, valamint annak vidéki tagjainak buzgó közremüködésének köszönhető, miszerint immár a müemlékek fentartása iránt az érdekeltség országszerte felkeltetett, a müemlékek törzskönyvezése nagyrészben végrehajtatott, számos, eddig csak homályosan ismert müemlék szakszerüleg felvétetett, több nevezetes müemlék, mint a hunyadi és visegrádi vár, a budai, kassai, lőcsei, bártfai, lébenyi, jánosi s több más templomok stylszerü helyreállitása megkezdetett, részben befejeztetett s általában a müemlékek fentartása iránt országszerte oly mozgalom indult meg, mely e tekintetben legszebb reményekre jogosit.

Mindazonáltal közigazgatási uton a müemlékek sértetlen fentartását teljesen biztositani lehetetlen. A magánosok tulajdonában levő müemlékek fölött a tulajdonos a hazánkban az ingatlan birtokokra nézve az ideiglenes törvényhozási szabályok I. 21. szakasza értelmében maiglan érvényben levő általános ausztriai polgári törvénykönyv 354. §-a értelmében ugy a dolog állagával s annak hasznaival kénye szerint bánhatván, s abból minden mást, tehát a kormányt is kizárhatván, sőt azt a polgári törvénykönyv 362. §-a értelmében el is enyésztethetvén, a magánosok birtokában levő müemlékek fentartására nézve a magántulajdonos kegyeletén és jóakaratán kivül mi biztositék sem létezik.

Törvényalkotás szüksége.

Oly végre tehát, hogy a müemlékeknek legalább azon részei, melyek müvészi avagy történelmi becscsel birnak, az utókor számára csonkitatlanul fentartassék, a tulajdonjog némi megszoritásának szükségessége merül fel, mely csakis törvényhozás utján eszközölhető.

Felismerték annak szükséges voltát más európai államok is, mint p. o. Svédország, mely 1871. november 29-én alkotott törvény által a müemlékeket s régiségeket a törvény oltalma alá helyezte.

Több szakférfiaknak, a müemlékek országos bizottságának, nemkülönben az érdekelt szakminiszteriumok képviselőinek meghivásával Tanárky Gedeon államtitkár elnöklete alatt tartott nagy bizottság tanácskozmányai alapján s az igazságügyminiszter ur beleegyezésével jött létre a szőnyegre hozott törvényjavaslat, mely a müemlékek megóvására szükséges törvényhozási intezkedéseket tartalmazza.

Törvényjavaslat felosztása.

Ezen törvényjavaslat két részre szakad, melynek elseje (1—17. §§.) „A müemlékekről s azok gondozásáról" szól, második része pedig „A müemlékek biztositása czéljából szükséges kisajátitás s az annál követendő eljárás tárgyában" intézkedik.

Müemlékek fajai.

Ezen törvényjavaslat 1. §-ában elvül kimondatik, hogy minden oly, akár földfeletti, akár földalatti épitmény, mely történeti avagy mübecscsel bir a törvény védelme s a vallás és közoktatási miniszter felügyelete alá helyeztetik. Hogy a történeti s mübecscsel biró emlékek között külömbség tétetik, oka az, mert lehetnek oly régi épitmények, melyek szerkezetök érdekességénél vagy az azokon található diszitéseknél fogva fentartásra érdemesek, a nélkül, hogy azokhoz valamely történelmi esemény emléke füződnék. Viszont vannak és lehetnek oly épitmények és épületmaradványok, melyek épitésök kezdetlegességénél fogva, de más körülményeknél fogva is magukban véve mübecscsel nem birnak, azok sértetlen megóvását azonban valamely azokhoz füződő történeti esemény javalja.

Müemlékek tartózékai.

A müemlékek többnyire ugyan a földszinén felül találtatnak, mint például: várak, templomok, fennálló siremlékek stb., de vannak részint ismert, részint még ismeretlen oly müemlékek is, (mint pl. római vizvezetékek, fürdőrészletek, középkori földalatti sirkápolnák s több eff.) melyek sokszor százados omladvány által levén takarva, többnyire csak véletlenül, mint csatornák ásása, vasutak épitése alkalmával felmerülő földmunkálatok által kerülnek időnkint napfényre s ugy történelmi, mint müvészeti szempontból kiváló érdeküek; fentartásuk azonban felfedezésük után többnyire; széthánvás, elhordás által veszélyeztetik: miért is a törvény védelmét s a kormány felügyeleti hatóságát ezekre is kiterjeszteni kelletik.

Nem ritkák lévén továbbá azon esetek sem, midőn valamely épitmény magában igen csekély vagy épen semmi értékkel sem bir, mig annak tartozéka p. o. valamely régi temetkezési hely, falfestmények avagy faragott diszitmények, müvészi vagy történelmi szempontból figyelmet érdemelnek és fentartásra érdemesnek mutatkoznak. Ily tartozékul. épületről levén szó, az által. osztrák polgári tvkönyv 297. §-a értelmében nemcsak mindazon tárgyak értendők, melyek az illető épület falába erősitvék vagy szegezvék, hanem mindazon dolgok is, mik valamely egésznek állandó haszonvételére szánvák, mint pl. kapu, ajtó, vasrácsok stb., habár azok különben a müemlékek sérelme nélkül attól eltávolithatók lennének.

Hogy a kormány valamely esetleg felfedezett, napfényre került emlék biztositása iránt intézkedhessék, mindenekelőtt kell, hogy arról idejekorán értesitést nyerhessen. E végből elvül kimondatik, hogy a ki valamely régi épitményt, esetleg annak tartozékát felfedezi, akár tulajdonos legyen, akár sem, tartozik azt azonnal az illetékes közigazgatási hatóságnál bejelenteni, mely erről a müemlékek országos bizottságát tudomásvétel s további intézkedés végett késedelem nélkül értesiti. Nehogy azonban a felfedezett müemlék, még mielőtt annak fentartása vagy legalább lerajzolása iránt a kormány intézkedhetnék, elpusztittassék, a közigazgatási hatóság köteles leszen a felfedezett müemlék sértetlen fentartásáról gondoskodni. Magánjogi, valamint közigazgatási tekintetek meg nem engedvén, hogy a tulajdonos telkének használatában bizonytalan időre korlátoltassék, ezen törvényjavaslat 2. §-ának 3. pontjában 40 napi határidő tüzetik ki, mely alatt a müemlékek bizottságának illetőleg a kormánynak elég ideje leszen az ügyben intézkedni, melyen tul azonban, ha kormányintézkedés nem jön közbe, a tulajdonosnak szabad intézkedési joga feléled.

Fentartásra nyilvánitandó müemlékek.

A törvényjavaslat 3. §-ára vonatkozólag megjegyzendő, miszerint nem minden régi épitmény fog mint müemlék e törvény oltalma s a kormány felügyelete alá vétetni, hanem csak az, mely a kormány részéről a müemlékek bizottságának meghallgatása után fentartásra alkalmas müemléknek nyilvánittatott. Ámbár kivánatos lenne, hogy valamennyi a százados háboruk s az idő romboló hatása után napjainkig fenmaradt emlékek további megromlástól megóvassanak, még sem lehet azoknak különbség nélkül való fentartását elvül kimondani. Tiltják ezt egyrészt a modern élet exigentiái, tiltja továbbá a müemlékek fentartására rendelkezésre álló javadalmak korlátolt volta. Ehez járul, hogy a még fennálló emlékek között nem csekély számmal olyanok, is találtatnak, melyek sem müépitészeti sem történelmi különös becscsel nem birván, a tudományra nézve elégséges, ha azok holléte tüzetesen konstatáltatik s szakszerü felmérések, rajzok és fényképek által azok képe az utókornak megmentetik.

Ásatások.

A föld alatt levő maradványok az azokat takaró földréteg által további megromlás ellen amugy is meglevén védve; azon kérdésnek eldöntése, vajon hol és minő mérvben rendeltessék el azok feltakarása, a vallás- és közoktatásügyi miniszternek tartatik fenn.

Indokát ezen intézkedés abban találja, hogy a földbirtokos csakis a kormány engedelmével takarhasson fel ilynemü műemlékeket, viszont, hogy egyes buzgó, de szakavatatlan mükedvelők ásatásai által ily emlékek, mint pl. kunhalmok vagy ős temetkezési helyek a tudományos kutatások hátrányára fel ne dulathassanak. Magától értetik, hogy még azon esetekben is, midőn valamely helyen a kormány tudományos czélu ásatásokat rendel, azok csakis a telek tulajdonosának beleegyezésével, esetleg a teleknek előleges kisajátitása után eszközöltethetnek.

Ezen törvényjavaslat 4. §-ában elvül kimondatik, miszerint a fentartandónak nyilvánitott müemlék épségben tartásáról az ezen törvényjavaslat 6. §-ának 2. pontja értelmében jelzett eset kivételével a tulajdonos gondoskodni tartozik, s hogy azon javitásokat, bővitéseket vagy átalakitásokat csak a vallás- és közoktatási miniszter engedélyezésével az általa a müemlékek országos bizottságának meghallgatása után meghatározott módon teheti. Tekintve azon körülményt, miszerint a müemlékek legjelentékenyebb része egyházi czéloknak szolgál s a világi czélokra szánt müemlékek ismét legnagyobb részben községek s főurak, részben a kincstár tulajdonában állanak, ezektől jogosan várható, miszerint őseik iránti kegyelettől vezéreltetve a régi dicsőség maradványaiként még fennálló épitmények fentartásáról, a mennyiben vagyoni viszonyaik engedik, gondoskodni erkölcsi kötelességöknek ismerendik. A mennyiben pedig azok fentartásával gondolni nem akarnak, vagy pedig a fentartáshoz szükséges néha tetemes pénzösszeggel nem rendelkeznek, alkalmat szolgáltassanak a kormánynak ezen épitmények fentartásáról közköltségen gondoskodhatni. A kormány, ha a tárgyalás alá került müemléket oly jelentékenynek ismer fel, miszerint annak közköltségen való fentartása indokolt, a körülményekhez képest vagy a gondozást elvállalja, vagy pedig ha az illető müemléknek lerombolását meg is engedi, eleve gondoskodik, hogy az, a mennyiben még meg nem történt volna, pontosan felmérettessék, lerajzoltassék vagy lefényképeztessék s az igy nyert okmányok a müemlékek országos bizottságának levéltárába letéteményeztetvén, a megsemmisült müemlék képe legalább az utókor számára megmentessék.

Átalakitások.

Minthogy pedig a müemlékekre nézve ép oly veszedelmes, ha ujitások és átalakitások vagy kibővitések által, kivált ha ezen átidomitások a müemlékek styljétől eltérő modorban foganatosittatnak, eredeti typikus alakjokból kivetkőztettetnek, mellőzhetlenül megkivántatik, hogy ezen átalakitások, mint ez a községek birtokában levő müemlékekre nézve az 1871. 18. t. cz. 26. §-ának f) pontjában elvileg kimondatott, csakis a közigazgatási hatóság, jelesen akár községi, akár magán birtokban álljon a módositandó, átalakitandó vagy kibővitendő müemlék, csakis a müemlékek épségben fentartására őrködő miniszter, illetőleg annak közegeinek hozzájárulásával s engedélyével foganatosittatsanak.

Az ehez hasonló 1832. évi november 16-án kelt miniszteri rendeletnek*) köszöni Francziaország a nagy forradalom alatt sokat szenvedett müemlékeinek fentartását, helyrehozását, s az épitészet müvészetének felvirágozását.

Hasonló módon intézkedik a müemlékek tárgyában alkotott svéd törvény 1. és 9. §§-aiban.**)

Viszont, a mennyiben valamely müemlék stylszerü helyreállitására a tulajdonos vállalkozik, a stylszerü helyreállitásból eredő több költség elviselhetésére a kormány anyagi támogatására is fog számithatni.

Kényszer a müemlék fentartására.

A törvényjavaslat 5. §-ában elvül kimondatik, hogy azon esetben, ha valamely fentartandónak nyilvánitott müemlék tulajdonosa azt épségben nem tartja, jogában álland a kormánynak az elhanyagolt müemlék fentartásáról gondoskodni; köteles lévén a tulajdonos a felmerült költséget a kormánynak megtériteni.

A müemlékeknek, mint a dicső hajdan néma tanuinak, lehetőleg fentartása s a természetes elkallódástól való megóvása levén ezen törvényjavaslatnak czélja, a kormánynak módot kell nyujtani arra, hogy azon esetben, ha a tulajdonos a müemléket sem fentartani nem akarja, sem a kormánynak átengedni nem kivánja, azt a végpusztulástól megmenthesse. Ez csak ugy történhetik, ha a kormány a müemlék megóvására szükséges (támfalazási, befedési, duczolási stb. efféle) müveletet saját közegei által megtéteti.

A mennyiben isteni tiszteletre nem használt templom vagy kápolnáról van szó, a miniszter annak kisajátitását is elrendelheti.

(Folytatjuk).

*) Paris, le 16 novembre 1832. Monsieur le Préfet. A differentes epoques, les ministres du culte ont fait faire des reparations et des changements dans les églises et autres édifices consacrés. Sans prendre l'avis des autorités chargées, de veiller á la conservation des monuments historiques, des eglises ont été grattées, de vieilles peintures badigeonnées; des objets d'un currieux travail, pour la ciselur ou la serrurérie, ont été enlevés et remplacés par d'autres d'un travail moderne en desaccord avec le style général du monument ou ils ont employés. Si un semblable abus était continué la conservation des plus important de nos monument historiques serait gravement compromise et sérait subordonnée ou aux besoins ou aux fantaisies des ministres du culte. Je vous invite, en conséquence, Monsieur le Préfet, á refuser votre autorisation á tous les changements et a toutes les operations importantes, qui seraient demandées par les curés pour des édifices consacrés au culte, appartenant á votre département, si ces demandes ne sont pas approuvées par M. l'inspecteur général des monuments historiques, ou, á son défaut, par une commission composée d'architectes et d'artistes ou d'antiquaires dont vous ferez choix. (Lásd: Notes, Circulaires et Rapport sur le Service de la conservation des Monuments Historiques. 13. lap.)

**) § 1. Alle Denkmale, die die Erinnerung an die Einwohner Schwedens in der Vorzeit bewahren, sind gesetzlich in Schutz genommen. Weder der Besitzer oder Pächter des Grundstückes noch sonst Jemand darf sie abändern, vom Platze entfernen oder verderben.

§ 9. Aeltere Kirchen, die durch ihre Architektur oder ältere architechnische Zierrathen sich auszeichnen oder, die eine historische Erinnerung bewahren, oder die mit Malereien und Inschriften auf Gewölbe, Dächer und Mauern merklich sind, ist es nicht gestattet abzubrechen, zu ändern oder für andere Zwecke zu verwenden, wie es ebenso nicht gestattet ist die Malereien und Inschriften zu übertünchen oder sie durch Übermalen auszuwischen, ehe es Uns gemeldet ist, und werden wir denn nachdem wir die betreffende Behörde vernommen haben, bestimmen, was zu erhalten, oder was durch Abzeichnen oder durch Beschreibung der Nachwelt zu bewahren ist, ehe die Kirche abgebrochen oder eine Abänderung vorgenommen wird.

Dies gilt auch anderen Gebäuden, die der Kirche gehören, ältere Grabmonumente, sowie andere Denkmale die in der Kirche oder im Friedhofe sich finden, ohne dass hiemit den Rechten der Privatpersonen nahe getreten wird.

Gesetz von 29. Nov. 1871. „Vom Schutze der Denkmale der Vorzeit".

KÖZGAZDASÁG.

Kertészet.

— **Szöllő-karók tartósbbá tételére** a „D. Al. Z. f. L. G. F." lapban egy erdész a következő szert ajánlja. A jól kiszáritott szöllő-karókat nehány napra mész-vizbe kell beáztatni, s miután kivétettek onnét s ujból megszáradtak, higitott kénsavval (vitriol) lesznek bekenve, s ismét megszáritva. E szerrel praeparált karók felszine csaknem megkövül és ezért azok igen tartósakká is válnak.

— **A vörös hagymának füstre akasztását** ajánlja egy kertész, mint oly eljárást, mi által meg lehet azok tavaszi kihajtását akadályozni. A hagyma izére nézve e felfüstölés semmi befolyással nincs. Ellenben ez által azt egész nyárig ellehet tartani a nélkül hogy kihajtana. A füstölés végett a hagymát egy hálóba kell rakni s 3-4 napi füstölés elegendő.

— **A tülevelü (fenyő) fák legczélszerübb ültetési ideje.** A Taurnay-i kertészeti társulat titkára Delmotte Henrik sok évi kisérlet eredményeként ajánlá a társulat tagjainak, hogy a tülevelü fák ültetését, mindig ápril végétől május 15-ig végezzék. A számukra rendelt gödröket azonban előbb ki kell ásni már s gyakran megöntözni, s ültetés után is erősen beiszapolandók a fák. Ily eljárás mellett minden fája megeredt.

— **A rózsafák trágyázására** amint egy franczia kertész irja, igen jó sikerrel lehet a ruha mosásra használt szappanos vizet használni, e trágyaszer főleg april és május havában tesz jó szolgálatot. A fő trágyát azonban a rózsák számára a vizzel felhigitott fris marha-ganéj képezi. A mit szintén april—májusban kell használni, s őszszel a rózsák tövét legalább két ujnyi vastagon kell a trágyával beboritani, ami tavaszszal alá lesz kapálva.

— **A rózsafán tenyésző levéltetvek ellen,** melyek gyakran a legszebb rózsafákat tönkre teszik, sok mindenféle szer van használatban, s üvegházakban dohány füst által meg is lehet a rózsákat e veszedelmes ellenségtől szabaditani, de a szabadban e szernek alig van hatása, valamint sok más a levéltetvek ellen ajánlott szernek is kevés hasznát látni, azért is kedves dolgot hiszünk tenni a rózsatenyésztéssel foglalkozóknak, midőn a következőkban a Rivers Th. hirneves angol rózsatenyésztő által e rózsa-pusztitó rovar ellen biztos sikerrel használt szernek készitése módját elmondjuk, áll e szer 8 lat Quassiaforgács 4—5 pint vizbe lesz 10 perczig főzve, mire azt át szürjük s az igy nyert keserü folyadékban 8 lat finom szappant oldunk fel. Mihelyt kihült, azonnal lehet azt a levéltetvek által meglepett rózsafák öntözésére használni,ső nagyobb hatás végett legczélszerübb a leveltetvek által meglepett gyenge hajtásokat e folyadékba bemártani. 15—20 percz mulva aztán egy fecskendő segélyével le kell az elpusztult levéltetveket tiszta vizzel mosni.

Borászat.

Uj pincze egylet. A mária-besnyői (Pestmegye) szőlőhegyek tulajdonosai pincze egyletté alakultak. A pincze egylet kezdeményezésének érdeme Erdélyi Gyulát illeti.

A phylloxera Californiában.

Egy amerikai előkelő szaklapban, az „American-Entomologist"-ben azt olvassuk, hogy a phylloxera nagy mérvü pusztitásokat visz végbe a Sonoma völgyében Californiában. Több száz hold terület szőllő teljesen hasznavehetetlenné vált, itt mig csodálatra California legjelentékenyebb szőllővidékén a Napa völgyében mindeddig semminemü pusztitásait e kártékony állatnak nem észlelték.

A legszorgosabb vizsgálódások azt tüntették ki, hogy a Sonoma völgyében mintegy öt év óta észlelték a phylloxerát, mely pusztitásai által azonban csak a legutóbbi időkben vált félelmetessé. — A mi a legnevezetesebb ezen tudósitásban, ugy ez az, hogy az emlitett völgyben nincs oly fajszőllő, mely meg ne támadtatott volna a phylloxera által, s mely már részben legalább el ne lenne pusztitva.

A szőllőbirtokosok között a legnagyobb tehetetlenség van, a mennyiben nem képesek e kártékony állat pusztitásainak gátat vetni.

Iparügyek.

— **A két iparegylet fuziója.** Az „általános magyar iparegylet" igazgatósága nevében Keleti Károly ur a következő nyilatkozat közlésére kért fel bennünket:

„A magyar általános iparegylet elnöksége és igazgatósága csak a lapokból értesülvén azon felhivásról, melyet gróf Zichy Jenő ur a közönséghez intézett, és mely a fennálló két iparegylet fuzionálására vonatkozik, félreértések kikerülése végett kinyilatkoztatja, hogy e mozgalmat nevezett gróf ur nem mint egyletünk igazgató tanácsának tagja, sem nem megbizásából vagy csak az egylet tudtával inditotta meg; minélfogva a „magyar általános iparegylet" a folyó hó 4-ére egybehivott értekezleten hivatalosan képviselve nem lesz. — Budapest, 1880. évi márczius hó 31-én. A magyar általános iparegylet elnöksége és igazgatósága."

— **Ipartársulat Kézdivásárhelytt.** A „Székely K."-ben olvassuk egy iparosnak buzditását egy Kézdivásárhelytt létesitendő általános ipartársulat érdekében. A felhivásból, mely az ottani iparosokhoz van intézve, kiemeljük a következőket:

Hazánk ama véghatára, melynek ős lakói önök, t. polgártársak, mihelyt megnyilik ama tervbe vett vasuti vonal, a mely Kézdi-Vásárhelyt fogja érinteni, lesz arra hivatva, hogy a székely nép munkásságáról, életképességéről hirt, fényt áraszszon mindenfelé. Kézdi-Vásárhely lesz az a pont, mely a „felvidék" oly bőséges nyersanyagának, illetve iparának piaczot szerez és teremt. Önöknek életképességétől, erélyességétől várjuk el, hogy a székely népnek, melyet a közelmultban oly sok elemi csapás ért, munkát, ipart, életet és megélhetést biztositsanak. És én hiszem: ez önöknek is egyedüli óhajuk egyenként és összesen is. Ép ezért kérem, sziveskedjenek számot vetni erejükkel; egyesitsék az erőket, hogy készületlen ne találja a jövő! Tüzzék az értelmesebbek e jelszót zászlójukra: „egyesült erővel" s e jelszó alatt teremtsék meg K.-Vásárhelytt a különböző iparágat müvelő iparos mesterek soraiból az „általános iparostestület"-et, mert igy, ki fog terjedni hatáskörük s biztosithatják magukat a szédelgők pártfogóinak daczára is.

— **A budapesti kávéházi segédek** tegnap esti 8 órakor tartották meg ez évi rendes közgyülésüket Báthory Mihály elnöklete alatt. Kucsera Mihály egyleti titkár felolvassa az évi jelentést, a melyből kitünik, hogy a lefolyt évben a bevétel 4282 frt 71 krt. a kiadások ellenben, melyek főleg betegsegélyezésekre és temetkezési czélokra fordittattak, 232 frt 74 krral tettek ki többet a bevételnél, a mely hiányt azon körülmény okozta, hogy az egyleti tagok az elmult évben 805 frt 80 kr tagsági dijjal maradtak hátralékban. Báthory egy igen szép eszmét penditett meg, midőn a kávéházi segédek nyugdij-alapja életbeléptetését hozta javaslatba. mely alap képzése csak igen csekély anyagi áldozatokba kerülne, amenynyiben a tagok csak 10 kr havi dij fizetésére lennének kötelezve. Az inditvány tetszéssel fogadtatott és az uj választmány czélirányos tervezet kidolgozására utasittatott. A közgyülés az elnök és titkárnak az egylet érdekében kifejtett tevékenységükért köszönetet szavazott. Az uj választmány megválasztása után, mely 24 rendes és 6 póttagból áll, az ülés véget ért.

A székesfehérvári kiállitás zárülése.

A székesfehérvári országos kiállitás végrehajtó bizottsága márczius hó 30-án tartá zárülését, Zichy Jenő gróf elnöklete alatt. Elnök a végrehajtó bizottság érdemdus elnökét, Léderer Sándort szólitotta fel az általa szerkesztett jelentés felolvasására, melyből kiemeljük a következőket:

Az összes bevételek 104,143 frt 30 krt, a kiadások 77438 frt 81 krt tesznek, minélfogva 26704 frt 49 krra menő tiszta nyeremény áll rendelkezésre. Meg kell jegyeznem, hogy a tiszta nyeremény nem csupán 26704 frt és 49 krból áll,

AZ „EGYETÉRTÉS" TÁRCZÁJA.

Olympia kisasszony.

BOUVIER ELEK REGÉNYE. 29

MÁSODIK RÉSZ.

Egy sajátságos divatáru-üzlet.

I.

Az Olympia-czég.

(Folytatás.)

Olympia kisasszony betette a szelelő lyukakat, ezután segitett a fiatal asszonynak felöltözni. Midőn Costin asszony felvette volt alsószoknyáit, mielőtt ruháját felvenné, a kerevetre dőlt és igy szólt:

— Kérem kisasszony engedjen nehány pillanatnyi időt; én nagyon rosszul érzem magamat, a vállfüző szorit.

— Én időközben majd egy reggeli öltönyt hozok, asszonyom.

— Jól van.

Olympia eltávozott... Midőn a fiatal asszony magára maradt, a kereveten lefeküdt és fejét bágyadtan, kimerülve, a párnákra hajtá; ugy látszik azt senki sem képzelte, hogy mily fárasztó a palmyra válfüzők felpróbálása. Midőn Costolade vi zsza jött, a szép Phrynének segitett fésülködni; időközben égig magasztalta szépségét, és élénken fejezte ki csodálatát. Vajha a Palmyra vállfüzők mindig ily vevőkre akadnának! itt már nem a vállfüző szépitett, hanem a hölgy szépité a vállfüzőt. Ugy látszik Costin asszony örömmel hallgatta ezen izetlen hizelgéseket, és azt hitte, hogy viszont szintén nagyon előzékenynek kell lennie Olympia kisasszony iránt; igy szólt tehát:

— Én nagyon szerettem Palmyrát asszonyom, de társnőjét ép oly szeretetreméltónak találom és a barátság, melyet iránta éreztem, önre is kiterjed.

— Ön nagyon is kegyes asszonyom, és bigyje el igyekezni fogok méltónak mutatkozni a rokonszenvre, melyet ön irántam tanusitott.

— En csak dicséretest mondhatok önről.

— On nagyon is jó, asszonyom, és ön bizton számithat odaadásomra és hallgatásomra...

— Azt nem kétlem, szólt Costin asszony, lereszkedő mosolylyal kezet nyujtva, és a teremből az irodába ment.

Olympia kikisérte, Costin asszony egyszerre visszafordult, és halkabban igy szólt:

— Nemde, ön tudja, hogy mire lesz szükségem? Már emlitettem... és hiány nélkül akarom.

— Okvetetlenül számithat reá... Ha holnap ide tetszik jönni, találkozni fog Palmyrával, még ma este értesiteni fogom, hogy ön holnap eljövend.

— Jól van, a viszontlátásig...

Costin asszony eltávozott. Midőn az ajtó bezárult, Olympia visszament az iroda felé; midőn a kis folyosó ajtaját felnyitotta, halkan, félig felnyitott egy kis mellék ajtót, és hallgatódzott. Egy férfi hang és Palmyra hangja hallatszott. A férfi elbucsuzott.

Néhány pillanat mulva Olympia megjelent.

Palmyra csak az üzletre gondolt, és igy szólt:

— Nos mit mondott?

— Oh! engem nagyon megijesztett! . . . Ő ötezer frankot kér tőled.

— Jól van, veté oda nyugodtan Palmyra.

— Hogyan! te nem is csodálkozol?

— Hisz elmondottam neked, hogy miként szoktam vele megalkudni ha pénzt kér.

— Igen, igen; de most nem tágit, ő minden áron pénzt akar.

— Ez a szokott szójáték . . . kis bohó . . .

— Ah! e szerint? . . .

— Ez nagyon egyszerü; Tudod-e mennyire van szüksége. Ötven louisra. — Egy Palmyra vállfüző ötven louis . . . és egy selyemruha . . . százötven louis. Legyen: ez öt ezer frank.

— Értem.

Costolade gondolatokba mélyedt... Palmyra asszony a házi teendőkkel foglalkozott; a varrónők eltávoztak; most megkérdezte Olympiát, ha megnézte-e, vajjon a varrótermek belettek e zárva, és ha nem ég-e valahol tüz; mert e tekintetben nem bizott sem a varrónőkben, sem a szolgálókban. Olympia tagadó válaszára igy szólt:

— Majd megnézem magam, azután lefekszünk, és majd mindent elbeszélek neked . . . En két történetet tudok a Phrynéről, melyen nevetni fogsz.

Ezzel kiment; Costolade megvetően felbigyeszté ajkát, és gondolatokba merült; egyszerre ugy tetszett neki, mintha a mellékszoba ajtaján halkan kopognának; kifutott a folyosóra. Felzárta az ajtót és a lépcső világánál megismerte a szép Henriket. A nő meglepetve hátrált:

— Te vagy! te vagy!

— Igen . . . ereszz be . . .

— Nem, nem, menj el, kérlek; egy szót se szólj, menj!

Olympia zavarba jött, és nagyon izgatott volt, attól tartott, hogy Henrik majd nem hallgat reá; tudta, hogy nem igen szokott engedelmeskedni; de csalódott, mert a fiatal ember remegve hátrált. Ekkor a nő sietve igy szólt:

— Irj nekem ide Olympia kisasszony név alatt . . . én majd eljövök . . . de most menj.

Most bezárta az ajtót. A szép Henrik oly sietve ment le a lépcsőn, mintha valaki üldözné; midőn az utczára ért futni kezdett és vissza sem nézett többé.

Ah! nem, a szép Henrik nem nézett vissza; nagyon félt, hogy ujra elfogják és ismét elviszik a Szent-Anna kórházba. E gondolatra egész testében megrázkódott. Szent-Anna-kórház! a szerencsétlen egy egész hónapot töltött ott; egy hosszu hónapot és időközben a tudomány szövétnökei naponként meglátogatták és folytonosan erősitették, hogy a legveszélyesebb rögeszmében a nagyzás hobortjában szenved, mely még a büntettől sem riad vissza. Ő magyarázatot akart nyujtani. A sok jéghideg borogatás, melyre kárhoztatva volt, annyira kifárasztotta, hogy most szeliden, nyugodtan szólott; a legjobb reményben elbeszélte, hogy ő egy tévedés áldozata. Miután nem vallhatta meg, hogy miért volt des Etanges grófnál, valami esztelenséget gondolt ki: felkérte az orvosokat, hogy állitsák szembe a hires őrültorvossal és miután észre vette, hogy az urak Lajos orvos emlitésére, egy szánakozó mozdulatot tettek, remélni kezdett. Az orvos egyszerre intett az őröknek; ezek megragadták a szép Henriket és el sem eresztették, valószinüleg rohamtól tartottak; ő elégségesnek tartá vállat vonni. Ekkor az orvos a tanitványokhoz fordult, kik a terembe követték és igy kezdé szónoklatát:

— Uraim, mi itt egy typikus esettel állunk szemben. Tegnap a legsajátságosabb eszmék forrtak agyában; ő Lajos orvos jelentése szerint, nehány óra alatt megakart gazdagodni. Azt beszélte, hogy a fiatal leány, kit az orvos nőül vett, már az ő neje volt, és hogy ezen szövetségből, egy fiu született, ki most is él; hallgatásáért huszezer frankot kivánt; a szerencsétlen rohamában felajánlotta, hogy bizonyitékokkal fog szolgálni. Ma egy nyugodt, szelid, értelmes ember áll előttünk; de ha a társalgás rögeszméjére megy át, a józan ész rögtön elpártol tőle. Ez épen a baj. Az értelmiségnek csak józan irányban szabad müködni. Aristoteles igy szol: Nihil est in intellectu quod non prius fuerit in sensu . . . Ha ezen rögeszme felvillan agyában, minden egyéb háttérbe szorul; az értelmiség azon egy pontra szorul: jó sok pénzt szerezni.

Henrikhez fordulva kérdé:

— Ön tehát teljesen eszénél van és csak tévedésből került ide?

— Igen uram, szóljon hozzám, kérdezzen bármit, majd megfogja látni.

Ekkor az orvos tanitványaihoz fordult. Tekintetével felhitta figyelmöket. Ezután előre lépett és igy szólt Henrikhez:

— Ön tehát tegnap azért ment Gesvres herczeghez, hogy des Etangs gróffal szóljon és önnek bizonyitékai voltak állitása támogatására?

— Igen uram; de ezek elraboltattak tőlem; mindenemet elrabolták, midőn elvették ruháimat, mert hisz ezen feszes zubbony alatt egészen meztelen vagyok.

— De igaz-e mind az mit ön a grófnak beszélt? Önnek már gyermeke volt az orvos nejével?

— Igen uram, igen; ezt határozottan állitom és ha innen kijutok, azzal állok boszut, hogy elhiresztelem az egész világnak.

Ekkor az orvos diadalmas mosolylyal fordult tanitványai felé. E diadalmas mosoly azt jelenté:

— Nem mondtam?

A szép Henrik e mosoly láttára dühbe jött, ő jól tudta, hogy jogosan követelheti kibocsájtatását, többé nem akarta eltürni e hajmeresztő kinzást és hevesen felkiáltott:

— Én határozottan állitom és kész vagyok bebizonyitani. Tizenkét nap előtt, jegyezzék meg jól, tizenkét nap előtt, Gesvres Geneviéve egy fiut szült . . . ez az én fiam és a bolondok azok, kik ezt nem akarják elhinni . . . De kérem uram, adja ki mindenekelőtt a parancsot, hogy bocsássanak szabadon.

— Vezessék el, szólt hidegen az orvos, folytassák a meghatározott rendeletet: napjában háromszor tiz perczig a jéghideg zuhany alatt kell állnia és a bánásmód ugyan az marad, melyet én meghagytam.

Az őrök megragadták, hogy elvonják, de Henrik ellenszegült, orditani kezdett, és az orvost elnevezte: rablónak, gyilkosnak. Az orvos nyugodtan méltóságteljesen elment, és tanitványainak még egyszer ismételte, hogy a szerencsétlen védekezése még inkább bizonyitja őrültségének kiváltságos nemét. A szép Henrik keze megvolt kötözve, de mindamellett védekezett; a földre vetette magát, nem akart menni, lábaival kapálódzott, hogy fel ne vegyék, harapni akart, káromkodott, átkozódott, szitkozódott, szemeiben vad tüz lángolt, ajkai tajtékzottak, orditott hörgött.

Az őrök kimerülve segélyért kiáltottak. Ekkor ujra megragadták a szerencsétlent, ide s tova taszitották, hogy elkerüljék harapását és ütéseit, megütlegelték, szóval erővel fékezni akarták. Most megragadták és ő eszméletét veszté.

Ezen nap óta minden órában a legborzasztóbb kinókat szenvedte; azt hitte, hogy valóban meg kell őrülnie.

Többé nem mert szólani, egy őr láttára már félt és remegett; nem mert inteni, vagy mozdulni, mert más nap ezt elbeszélték az orvosnak, ki minden nap ujabb kinzásokat parancsolt. Már annyira jutott, hogy nem beszélt, nem mozdult és arczvonásai inkább egy bambára, mint egy őrültre emlékeztettek . . . Tiz nap mulva észre vették, hogy ki van merülve, hogy tántorog, és szemei elhomályosulnak, ekkor beszüntették a jéghideg vizzuhanyokat; egy kissé tágitottak feszes zubbonyán, később egészen levették róla. Végre kivették a fülkéből, mely goromba vászonnal volt bevonva és melyben elfogatása óta tartották; most egy czellában aludt.

(Folytatása következik)

de ide járulnak még a Budapest főváros törvényhatóságának ajándékozott kiállitási szekrények is, melyek a szállitási és helyreállitási költségekkel együtt körülbelül 5300 frtunkba kerültek, s igy a tiszta nyeremény gyanánt fennmaradó összeg 32000 frtra tehető.

A kiállitás ügyiratait, könyveit és levelezéseit illetőleg, bátorkodom inditványba hozni, hogy azok egy rekeszbe zártan, Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterének, Havranek József urnak megőrzés végett adassanak át.

Dr. Szabóky Adolf főtisztilendő ur, a budapesti országos magyar iparegyesület alelnöke, szives volt segédtitkárunk, Braun Izidor közremüködésével a kiállitási emlékkönyv szerkesztését elvállalni, mely Számmer Imre helybeli könyvnyomdász kiadásában még a jövő hó folyamán megjelenik, s a melyből 50 diszpéldányt mi is előjegyezteténk. Dr. Szabóky Adolf főtisztelendő ur azonfelül a kiállitás statisztikájának gondos összeállitásáért a végrehajtó bizottság köszönetére tarthat számot.

Kiállitásunk érdekében az első ülést 1878. évi január hó 14-én tartottuk itt e teremben, s igy a mai zárülésig 2 év, 2 hó és 18 nap folyt le szakadatlan munkásság közepett!

A kiállitásban 585 helységből 2948 egyén vett részt, körülbelül 19000 rekeszből álló kiállitmányával. A kiállitás 46 napig volt nyitva, mely idő alatt 88.846 fizető és 68967 ingyen jegyes egyén (a kiállitókkal) lépte át a forgantyukat, összesen tehát 157,813 látogatója volt a kiállitásnak.

A belépti dijakból a legnagyobb napi jövedelem 2140 frt, a legkisebb 268 frt volt.

Az összes bevételek 104.143 frt 30 krra, a kiadások 77.438 frt 81 krajczárra rugnak, s igy a pénztári forgalom 181.582 frt 11 krt tesz ki.

E jelentés felolvasása után Venosz Imre püspök emelt szót s meleg hangon tartott beszédben mondott köszönetet Lederer Sándor urnak, ki az oly váratlanul sikerült kiállitásnak éltető lelke s az ügyek lebonyolitásának végső pillanatáig fáradhatatlan tényezője volt. Utána a felügyelő bizottság inditványa folytán, a végrehajtó bizottság illetékes tagjainak a szokásos felmentést megszavazta.

A gyülés tárgyalás alá vevé a Lederer által javasolt intézkedéseket, s azokat némi módositással helyben is hagyá. A fennmaradó tiszta nyereményt a következő intézetek és egyesületek kapják:

az országos magyar iparegyesület 10,000 frtot,
az országos képzőmüvészeti társaság 5000 frtot,
a székes-fehérvári leányárvaház 5000 frtot,
az irói segélyegylet 1000 frtot,
az orsz. nőiparegylet 1000 frtot.

Ezenkivül Székesfehérvár szab. kir. város részére megvásároltatott az Oetl Antal által készitett vaspavillon 3500 forintért.

Az imént emlitett egyes testületek csak 10 év mulva jutnak a nekik adományozott összegek birtokába. Tiz évig az egész tiszta nyereményt — 5%-nyi kamat mellett — a székesfehérvári szinház-részvénytársulat fogja élvezni; a kamatokat a társulat e testületeknek fizetendi, de csak a jövő év első napjától kezdve, mert az addig esedékes kamatokat a függőben levő kiállitási ügyek elintézésére forditják.

Havranek József polgármester a bizottság és a hazai közvélemény megnyugtatása végett kijelenti, hogy a kölcsönzött összeg a szinház épületére második helyen van betáblázva, s igy annak a szilárd elhelyezése kétségbe nem vonható. Az ügy jogi elintézése a városi hatóságra bizatott.

—

A törvényhatóságok és a hazai ipar.

Az iparpártoló székesfehérvári bizottság által a létesitendő „országos iparügyi bizottság" támogatására körlevélben határozta a törvényhatóságokat felhivni. A körlevelek, melyekben a törvényhatóságok felkéretnek, hogy az emlitett uj iparügyi közegbe képviselőket küldjenek e napokban megy szét a hatóságokhoz. A körlevél lényegét a következőkben ismertetjük:

A törvényhatóságokat oly kiváló társadalmi tényezőknek kell tekintenünk, melyek első sorban hivatvák az ipar fejlesztés országos fontosságu kérdését teljes erejükből támogatni és annak a helyi- és vidékenkinti felkarolását és előmozditását lehetőleg előmozditani. A székesfehérvári orsz. értekezlet alkalmával, melyen tulnyomó számban a hazai tvhatóságok vettek részt, soknemü becses igéretet tettek a tvhatóságok küldöttei, mely szerint kiküldő testületük nevében a hazai munka és szorgalom jutalmazása a lehető legnagyobb mértékben késznek nyilatkoztak.

Nincs okunk kétkedni abban, hogy a törvényhatóság szintén a legnagyobb hazafias jóindulattal van eltelve az ipar fejlődése iránt és midőn felhivjuk, hogy az ezen czél elérésére irányzott törekvéseinkben bennünket lehetőleg támogatni kegyeskedjék, viszont a legnagyobb készséggel igérhetjük meg, hogy az ipart érintő általános kérdések megoldása után, a részleteknél u. m. gyárak, vállalatok stb. létesitése — tekintettel leszünk az egyes törvényhatóságok méltányos igényeire és jogos követelésére.

Felhivjuk a köztörvényhatóság becses figyelmét, különösen Pestmegyének a mellékelt munkálatban kifejezett azon óhajtására, hogy a hazai törvényhatóságok szükségleteiket lehetőleg a hazai ipar által fedezzék és ezen eljárásban lehetőleg azon elvet alkalmazzák, melylyel az emlitett helyen behatóbban foglalkozunk.

Végül tisztelettel kérjük a tek. köztvh. méltóztassék a fentemlitett orsz. iparügyi bizottságba a maga kebeléből két tagot, kik közül egy lehetőleg a fővárosban tartózkodjék, kiküldeni és az erre vonatkozó értesitést lehetőleg rövid idő alatt alólirt elnök nevére czimezve beküldeni.

Törekvéseinket, czélunkat a mellékelt munkákat elég behatóan ismerteti s ugy hisszük, hogy felesleges azok ajánlgatását bővebben is indokolnunk. De a tek. köztörvh.-nak az ügy iránti jó indulatát és pártolását ujból és ujból is kikérjük.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabnatőzsde.

— ápr. 1.

Buzában ma kezdetben meglehetős mennyiségben tétettek ajánlatok, ennek ellenében azonban malmaink igen tartózkodók maradtak a vételtől, s további árleengedéseket követeltek. A tulajdonosok azonban ezen követeléseknek nem csak, hogy meg nem feleltek, hanem a kezdetben tett ajánlataikat is visszavonták, s igy az egész délelőtti forgalom lanyha irányzat mellett csakis egy-két kötésre szoritkozott, változatlan árakban.

Rozs s más gabonanemekben szintén nem volt forgalom, az irány lanyha, az árak nem változtak.

Határidőüzletben szokványbuza tavaszra szilárd maradt, bánáti tengeri és zab tavaszra 5 krral csökkent.

Délelőtt eladatott

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 13.28, 2500 mm. 13.31.

Bánáti tengeri május—juniusra 2500 mm. 8.30 és 5000 mm. 8.28.

Zab tavaszra 1400 mm. 7.45.

Az árak hivatalosan a következőleg jegyeztettek:

Szokványbuza tavaszra 13 frt 25 kr, 13 frt 30 kr.

Bánáti tengeri május—juniusra 8.35—8.40.

Zab tavaszra 7.50—7.55.

Hivatalosan felmondatott déli 12 óráig 4000 mm. bánáti tengeri április hó 3-ára átveendő.

Délutáni forgalom

csekély, az árak azonban külföldi magasabb jegyzések vétele után szilárdabbak szokványbuza, bánáti tengeri nem változott, zab tavaszra azonban 5 krral hanyatlott. Eladatott:

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 13.32 2500 mm. 13.36—

Bánáti-tengeri máj.—jun. 2500 mm. 8.34. Őszi buza szeptember—októberre 2500 mm. 10.80, 2500 mm. 10.85.

Esti zárlat

Szokványbuza tavaszra 13.40—13.45, őszi szept.—októberre 10.80—10.90.

Tengeri május—juniusra 8.30—8.35.

Zab tavaszra 7.45—7.50.

Káposztarepcze aug.—szeptemberre 13½—13¾.

Rozs 10.55—10.70.

Terménytőzsde.

Terményekben kötés nem került jegyzésre.

Értéktőzsde.

Külföldi magas árfolyamokra a tőzsde jól volt hangolva bankok, járadékok és sorsjegyekben. Helyi értékek kerestettek. Váltók és valuták nem változtak. A forgalom meglehetős nagy terjedelmü volt. Az

előtőzsdén

Sütők és molnárok malma 370-en köttetett. A

déli tőzsdén

Aranyjáradék 104.50—104.45—104.55, vasuti kölcsön 120⅞, osztrák hitel 301.50—301.80, magy. váltó és leszámitoló bank 119.50—119.75-ön köttetett. Nyeremény sorsjegy 115⅛—115-ön vásároltatott.

Malmaink közül Lujza 275—280, sütők és molnárok 375, I. budapesti (ex szelvény 200 frt) 1590 pénz, hengermalom 720 pénz (ex szelvény 75 frt), Erzsébet 302—305-ön köttetett. Pesti könyvnyomda 610 pénz (ex szelvény 50 frt), Schlick 134, sertéshizlaló 171—175-ön köttetett.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde már veszitett szilárdságából, egy kis reaktió is mutatkozott, de ez nem volt tartós, mivel a külföldi tőzsdék folytonosan emelkedő irányzatot követtek.

Osztrák hitel részvény 301.10-en indult meg, javult 301.80-ig, zárul 301.50-en.

Magyar hitelrészvény 277.25 pénz, magyar váltó és leszámitoló bank 120.50-en vásároltatott. Magyar aranyjáradék 104.25-ön indult és zárul 104.40-en.

Egyéb értékek is kerestettek, de kötés nem jött létre.

—

A gabnaüzlet helyzete Aradon.

Arad, márcz. 29. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A gabnaüzlet, mely a mult héten végre kijött, a hónapok óta fenállott visszás állapotából. Most már jelezhetünk egy bizonyos irányt, de nincs benne köszönet, mert az hanyatló! Kereskedőink végre kénytelenek voltak feladni merev magatartásukat, mert a mérvadó piaczok tartós jó kinálat mellett tulajdonosok részéről, a fogyasztóknak minden vásárlástól való visszatartását jelentették, miáltal a gabnaárak 40—80 krig estek. Ennek folytán nálunk is a hónapok óta spekuláló tulajdonosok áruikat nagyobb mérvben és pedig buzát 60—65 krral olcsóbban, tengerit 40—50 krral olcsóbban kinálják mint azelőtt egy héttel, a nélkül, hogy jó vételkedvvel találkoznának.

A hozatalok piaczainkra szintén nagyobbak voltak. Kedden Uj-Aradon 350—400 mmázsa buza kináltatott és hanyatló árakon 12.80—12.40-ig vásároltatott. Tengeri 7.80—7.70-ig kelt el.

Az aradi pénteki vásáron 200 - 240 mmázsa buza és körülbelül ugyanennyi tengeri állott. Előbbi áru 12.20—12.60-ig, utóbbi 7.60-on vétetett.

—

A vetések állása.

B.-Csaba, márczius 31. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Az őszi vetésekről már sokkal örvendetesebbet irhatok mert mult hét óta főkép a buzák igen javultak, habár kétségtelen, hogy a rendkivüli hideg sok helyt károkat okozott de, hogy mennyit, azt csak később lehet megitélni.

A repczét majdnem mindenütt felszántják mert kifagyott.

Az árpa alá szánt földeknek legnagyobb része már be van vetve, de igen nehezen kelnek ki, mert a föld nagyon száraz, de ugy hiszem, hogy a ma reggel óta tartó eső a kikelést nagyon elősegiti.

Arad, márcz. 29. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Vetéseink mint most már határozottan állithatjuk, az éjjeli fagyok által kisebb-nagyobb mértékben szenvedtek. Egyes helyeken árpa, másutt pedig rozs és buza is kifagytak ugy hogy a földet ujra fetszántják és bevetik.

Tapolcza, márcz. 31. (Az „Egyetértés" tudósitása.) E hó első felében mutatkozott zord téli napok tavasziakká változtak elannyira, hogy az időjárás 13-ika óta valóságos tavaszinak mondható. A szántóvető és szőlőmunkás emberek ismét megkezdék müködéseiket azon reményben, hogy fáradozásaikat a sors a tavalyinál jobban jutalmazandja.

A vetések állásáról most még keveset lehet irni. Tavaszit még most vetegetik Az őszi pedig még nem igen zöldelt ki, annyi azonban mégis látszik, hogy a téli rendkivüli fagyok nem igen ártottak nekik. Több gazda állitása szerint a szőlővesszőn kivül semminemü növény nem szenvedett jelentékeny sérülést a hideg által.

Cservenka, márcz. 30. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A hetek óta tartó rendkivüli időjárás, fagy és északi szél, nehány nap óta elmaradt és valóban szép és meleg időjárásra változott, ugy hogy a tegnapi nap már kellemesnek nevezhető; ezáltal a tavaszi és őszi vetések, a rosz időjárás által szenvedett kárt, némileg még javulhatnak és az általános nyilatkozatok után indulva, hogy ha jelenlegi időjárásunk hosszabb ideig változást nem szenved, a vetések állása még szép reményekre jogosit.

Zsombolya, márcz. 29. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Utolsó tudósitásom óta időjárásunk tökéletesen megváltozott, a szép verőfényes napok a tavasz közeledtét hirdetik, de a naponkinti erős fagyok nagy aggodalmat szülnek gazdaközönségünknél, őszi vetéseinkre, melyek már a tél második felében is nélkülözték a szükséges takarót és különösen a korai vetésekre nagyon káros hatást gyakoroltak az erős fagyok; a kár egész terjedelmében csak is huzamosabb ideig tartó szép meleg napok után lesz konstatálható. Repczénk végkep kiveszett, a tavaszi vetések nagyobbrészt már eszközöltettek és 4—5 nap mulva minden el lesz vetve.

—

Liszt.

Arad, márcz. 29. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A lisztárak a lefolyt héten a következők voltak:

0	1	2	3	4	5	6
24.40	23.80	23.20	22.40	21.80	21.50	20.80
7	8	8½	8¾	9 sz.		
20.20	19.40	18.40	17.60	16 frt.		

Zsombolya, márczius 29. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Lisztben az üzlet a helyi szükséglet fedezésére élénk, de csakis a közép fajta, finomban a kereslet csekély.

A temesvári és nagykikindai gőzmalmok következő árakat jeleznek: 8—9 számu 18 frt 80 kr. 15 frt 50. 0—7 szám 19 frt 20 kr. 24 frt. mmázsánként zsákostól.

—

Marhavásár.

Budapest, ápr. 1. Felhajtatott összesen: 1176 darab nagy és 1581 db apró marha. Ebből eladatott u. m. 47 drb bika dbja 70 frttól 175 frtig, 543 drb ökör, párja 218—400 frtig, 406 drb vágó tehén, párja 130—267 frtig, 86 darab fejős tehén, drbja 80—195 frtig, 94 bivaly, párja 110—240 frtig, 582 borju, dbja 12 - 24 frtig, 999 bárány, párja 3.50—6 frtig. 100 kilogrammonként: ökörhus 50—54, tehénhus 48—51 frtig, borjuhus 40—70 frtig, bivaly hus 45 - 48 frtig. Nyers szalonna 100 klgrmja 65 68 frtig, sertészsir 100 klgrmja 65—68 frtig.

Bécs, április 1. (Szt-Marxi marhavásár.) Piaczra került 2721 borju, 1483 élő sertés, 275 leszurt sertés, 1141 élő juh, 87 magló juh, 1104 bárány. A feldolgozott frisshus mennyisége 4500 kgrammra rugott. Az üzlet általában lanyha volt, az árak 2—3 frttal hanyatlottak és következők: Levágott borju 30—50 frt; magló sertés 36—50 frt; élő juh 40—52 frt. Mind 100 kgrammként. Juh párja 15—28 frt; bárány párja 6—15 frt.

Berlin, márcz. 30 Eladásra felhajtatott 2098 szarvasmarha, 4659 sertés, 1569 borju, 5961 bika. Az üzlet, daczára, hogy a felhajtás általában sokkal kisebb volt a mult hetinél, mégis igen nyomott hangulat mellett is lanyhán olyt le. Ennek főoka a rosz husfogyasztásban rejlik. — Szarvasmarha aránylag kevés exportáltatott, mivel a vevők többnyire ifju marhára reflektáltak, mig a piaczon ez hiányzott; elsőrendü 58—60, másodrendü 50 54, harmadrendü 42 - 45 és negyedrendü 30—35 márka 100 fontonként. Sertés igen kevés került piaczra és igen kevés vásároltatott. Az árak hamburgi szilárdabb jelentésekre valamivel drágábbak, meklenburgi 54 56, falusi nehéz 50—54, oroszországi 44 48 márka 100 fontonként. — Borju csak nagy fáradsággal és igen nyomott árakon volt eladható, egy font ára 35—50 fillér. A birkaüzlet is igen csendes volt, mert kivitelre mit sem vásároltak. Legjobbnak fontjáért fizettek 50, alárendeltért 40—45 fillért.

Szesz.

Arad, márcz. 29. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Szesz lanyha, a nélkül, hogy az árak nagyobb változást szenvedtek volna. A hét közepén 25—50 krral ment vissza az ár és pedig 35.25-ről 35 frtra (nagyban, hordó nélkül), 35.75-ről 35 50-re (kicsiben, hordó nélkül), mely árakon a hét végén csekély fogyasztás mellett záródik.

—

Faüzlet.

Arad, márcz. 29. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A faüzlet a melegebb időnek beálltával veszitett élénkségéből, de az árak egyelőre változatlanok.

—

Vidéki piaczok.

B.-Csaba, márczius 31. (Az „Egyetértés" tudósitása). Gabna-üzletünk alig érdemel emlitést, mert valóban nem történnek semmi kötések.

A mai gabna-piaczra nagyon keveset hoztak be a vidékről, a csabaiak is igen keveset kináltak, ennek következtében nagyon csekély forgalom volt.

Nagyszemü tengeri ára 7 frt 40 kr.
Cinquantin-é 7 frt 60 kr.

Cservenka, márcz. 30. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A gabnaüzlet általában véve jelenleg lanyha, miután egyrészt a terménykereskedők a télen át vásárolt termények beszállitásával foglalkoznak, másrészt pedig a Budapesten jelzett árcsökkenést a vevők helyben is alkalmazták. A jelenlegi árak a következők: Bácskai buza 12.50—60 kr, zab 6.70. Tavaszi tengeri 8 frt.

Zsombolya, márcz. 29. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A gabnapiaczon az üzlet a legszükebb korlátok közt mozog, és az árak vasutra szállitva 100 kiloként következők: Buza 13—13.60, zab 7 frt, kukoricza 8 frt.

Vegyes közlemények.

⁂ **Tiszai és szegedi kölcsön.** Az uj Pressének sürgönyzik Budapestről, hogy a tiszai és szegedi kölcsönre vonatkozó törvény tegnap küldetett meg a császári kabinetirodának, a képviselőház elé terjesztés előleges felhatalmazása végett. Ez még e hét folyamán fog megtörténni és utána a hitelintézeti csoport tagjai értekezletet fognak tartani a kölcsön piaczra hozatalának módozata felett. Valószinü, hogy egyelőre a kölcsönösszegnek csak fele fog kibocsáttatni, és az is bizonyos, hogy a müvelet nem aprilisban, hanem május elején fog végrehajtatni.

⁂ **A zenicza szerajevói vasut** kiépitése iránt illetékes helyen — B. C. értesülése szerint — mindeddig még nem jött elhatározás létre.

⁂ **Bismarck és jószágigazgatója**. A külszin szerint még mindig erős a védvám pártja Németországban, de e külszin csal. A két év előtt megindult védvámos mozgalom tényleg ma már igen gyenge, sőt a beavatottak tudni akarják, hogy nem sokára ki lesz adva a jelszó a tisztességes visszavonulásra. A német birodalmi kanczellárhoz közel álló körökben azt suttogják, hogy a herczeg elbocsátani készül varzini jószágainak igazgatóját. E hir általános szenzácziót keltett azoknál, kik tudják, hogy Bismarck mennyire ragaszkodik és mily nagyra becsüli jó öreg tisztét. Ámde a politika csunya mesterség és a ki üzi, annak nem lehet, nem szabad visszarettennie a legnagyobb áldozatoktól sem. A varzini jószágigazgató is ilyen áldozata Bismarck politikájának. Ő volt az, ki három év előtt rábirta Bismarck herczeget a védvámos politikára; nem kis fáradságába került, de utoljára is győzedelmeskedett. De a három év alatt nagyot változott az európai politika helyzete. — A hármas császári szövetség meglazult, sőt az egyik intriguákat kezdett Németország ellen ugy, hogy Bismarcknak erős szövetséges után kellett néznie. Ezt e nyáron megtalálta Ausztriában. A szövetség tehát létrejött, de a varzini jószágigazgató védvámos politikájától nem jöhet létre a kereskedelmi szerződés Németország és Ausztria-Magyarország közt. E politikát tehát fel kell adni vagy legalább módositani és erre az első lépés a védvámos igazgató elbocsáttatása. Kilátás van tehát arra, hogy a „Norddeutsche Allgemeine" és a „National Zeitung" legközelebb arról fognak czikkezni, hogy mily őrültség az egész védvámos politika.

⁂ **Az Olaszországgal folytatandó tárgyalások ügyében** következőket jelenti a P. C.: A sörre s szeszre vonatkozó követeléseinket Olaszország bizonyára teljesiteni fogja. A sört illetőleg monarchiánk azt követeli, hogy az adómentes levonás a sörfüszer mennyiségnél 12%-ról 5%-ra szállittassék le. A borszeszre vonatkozólag, valószinüleg azon megállapodás fog létrejönni, hogy az adóelengedés a mérőkészüléken kimutatott terménymennyiségnek 5%-át fogja illetni. Komoly ellenállásra előreláthatólag csak a darabvasnak a vasnemesitő forgalomhoz való bocsájtatásával fogunk találkozni. Monarchiánk álláspontja oda irányul, hogy a darabvas Tirolország déli részeiben ezentul bocsájtassék a nevezett forgalomba. Olaszországnak e kérdésben tanusitott magatartása olyan, hogy már jó előre el lehetünk készülve arra, hogy követelésünk visszafog utasittatni; gondoskodnunk kell tehát már most arról, mily kivánságokkal álljunk elé fentebbi követelésünk megtagadása esetében. — Mérvadó köreinkben azon nézet van elterjedve, hogy monarchiánk fentebbi követelése elejtésének kárpótlásául az olasz kormánytól a kenyér, kétszersült (hajó kétszersült) s agyag-áruk vámmentes kötése a határforgalomra szorittassék. Kompenzáczióképen monarchiánk hajlandó elfogadni Olaszország kissé erőltetett interpretáczióit, melynél fogva Olaszországból jövő tarka papirdobozokba csomagolt viasz gyertyácskák után csak 3 frtnyi vámfizetendő métermázsánként. Ezen kedvezmény tehát eminens fontossággal bir Olaszországra nézve, mig a viszontszolgálat, melyet mi a nevezett államtól követelünk, rá nézve a legcsekélyebb megterheltetéssel nem jár, minthogy kenyerünknek s agyag-áruinknak Olaszországba való kivitele megbizható adatok alapján amugy is nagyon csekély és csupán a határforgalom szükségleteire szoritkozik.

⁂ **A földadó esedékességének módositásáról** ir ma a „Magyar Föld". A közadók rendezéséről szóló törvényczikk valóban oly szigoru, hogy a annak módositása, különösen a kisbirtokosságra nézve életkérdés. Az idézett lap a módositandó paragraphusokra is tesz inditványt, melyet a következőkben ismertetünk:

„1. a) A folyó adó évre kivetett 100 frtnál nagyobb földadó két egyenlő részben, aprilis 1-én és szeptember 1-én esedékes. b) A ki aprilis és szeptember hónapokban le nem rója adótartozását, az esedékesség napjától számitandó évi 6 százalék késedelmi kamatot fizst. c) Azok ellen, kik félévi adójukat aprilis és szeptember végeig le nem fizetik, május 1-ső és illetőleg október 1-től a zálogolási eljárás alkalmazandó. 2. a) A folyó adóévre kivetett száz forinton aluli földadó egész évi mennyiségében julius 1-én esedékes. b) A ki ezen adóját julius végeig le nem fizeti, julius elsejétől 6 százalékos késedelmi kamattal rovatik meg c) Azok ellen, kik adótartozásukat julius végeig le nem fizetik, augusztus 1-től a zálogolási eljárás alkalmazható. A zálogolási időnek meghatározása, a termés begyüjtésének idejére való tekintetből, a községi elöljárókra bizatik, kik minden akár mulasztásból, akár kedvezésből származó károkért összes vagyonukkal felelősok."

⁂ **Péchy miniszter utódja**. A bécsi Tagblatt szerint, mihely a budapest zimonyi vasut feletti vita befejeztetett, a hitelt megszavazták és a tiszai és erdélyi vasutak államositása is tökéletesen rendben lesz, Péchy leteszi a közlekedésügyi miniszteri tárczát. Utódjául Zichy gróf a volt kereskedelemügyi miniszter, továbbá Tolnay az államvasutak vezérigazgatója és Ivánka képviselőt emlegetik. Hogy melyik lesz a három közül az uj közlekedésügyi miniszter, azt a Tagblatt még nem tudja. — Ezuttal megemlitünk a magunk részéről is egy hirt, melyért azonban nem vállalhatunk kezességet. Bizonyos körökben ugyanis azt beszélik, hogy ha oly fuzió jön létre, mely után a pártvezér és kormányelnök továbbra is Tisza Kálmán lesz, a közlekedésügyi tárczát Dessewffy Aurél jelenleg egyesült ellenzéki képviselő veszi át.

⁂ **A szerb vasuti kérdéshez**. A külügyminiszteriumban most szorgalmasan tárgyalják a szerb vasuti kérdést. Mindkét részről kisérlet tétetett az egyes érdemleges pontokra, melyek még nincsenek elintézve, megegyezést létre hozni. Különösen a bolgár csatlakozó vonal kiépitési határideje az, melyre nézve még nem tudtak megegyezni. A többi vonal legkésőbb 1883. jun. 30-ig fog kiépittetni. A ratifikacziók kicserélése legkésőbb 1880. máj. 31-ig történik és a szerb kormány e czélból a skupstinát is hamarább fogja összehivni. Ugyane tárgyban jelenti a B. C. hogy a Szerbiával kötendő vasuti konvenczióra irányuló tárgyalások véglegezése szétküldessék, a magyar kormány képviselői holnap Bécsbe utaznak, hogy ott a közös tanácskozásokban részt vegyenek. Valószinü, hogy az előzetes szerződés rövid idő mulva alá fog iratni.

⁂ **A tiszavölgyi társulat** központi bizottsága, április 13-án délután 4 órakor Budapesten ülést tart. Az ülés főbb tárgyai: 1) a külföldi szakértők jelentése alkalmából kiküldött hetes bizottság jelentése a szervezet részleteit s a technikai kérdéseket illetőleg, 2) a pénzügyi bizottság jelentése a tiszavölgyi kölcsön tárgyában, 3) a török-szent-miklósi egylet kérvénye, — melyben az 1879. viznek kitett bár azelőtt fensiki területeket osztályozás alá vétetni inditványozza, s a Tiszaszabályozást országos költségen eszközöltetni kivánja. — A hetes bizottság ápril 8-án délelőtt 10 órakor, a pénzügyi bizottság pedig ápril 10-én délelőtt 10 órakor ül össze. — A közlekedési miniszter ur felkéretett, hogy a külföldi szakértők jelentése alapján készült s a központi bizottsággal közölni igért kormányi előterjesztést ápril 8-ikáig megküldeni sziveskedjék; nemkülönben felkéretett a pénzügyminiszter ur is, hogy a tiszavölgyi kölcsönre nézve a liberatio, lehetővé tétele tekintetéből megállapitott törlesztési tervet a pénzügyi bizottsággal idejekorán sziveskedjék közölni.

⁂ **A keleti marhavész állása** márczius hó 22—31-ig Magyarország, valamint Horvát-Szlavonország és a horvát-szlavon katonai határőrvidék területe vészmentes. — A fiumei tengerészeti hatóságnak távirati jelentése szerint Fiuméban és vidékén az állategészségi állapot teljesen kielégitő. — Az osztrák tartományokban uralg a marhavész: a) Dalmácziában a zárai kerület Diklo nevü községében. b) Galicziában a husiatymi kerület Sidorow nevü községében.

⁂ **A vörös vágási opál-bányák bérbeadása** tárgyában az árlejtés ma délelőtt 11 órakor tartatott meg a pénzügyminiszteriumban br. Splényi Béla min. tanácsos előtt. Pályázat érkezett Bánó József sárosmegyei birtokos, Egger testvérek s Egger S. és társa helybeli czégektől, kik a nevezett bányákat társaságban egyetemleges kötelezettség mellett kivánják bérbe venni, s pedig évi 22,300 frtért 10, esetleg több egymás után következő évre. A bérlet, minthogy a pénzügyminiszterium a határozathozatalra magának 8 napi időt kikötött, a pályázóknak ma még nem volt oda itélhető, s az ajánlat el, vagy el nem fogadása iránt csak ezen idő lefolyása után fognak értesittetni.

Napirend április 2-án.

Naptár. Péntek Kath.: Pauli Sz. Ferencz. Prot.: Theodozia. Görög-Orosz: márcz. 21. Jakab.
Muzeumban nyitva van a régiségtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Fővárosi középitészeti bizottság d. u. 4 órakor.
Természettud. estély a vegytani intézetben.
Hoitsy Pál sajtópere a Fortunában.
Szeretetház közgyülése a régi városházán d. u. 5 órakor.
Eszterházi képtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Orsz. képzőmüvészeti tárlat kiállitása nyitva d. e. 10—12 d. u. 2—4.
Muzeumi könyvtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.
Egyetemi könyvtár d. u. 4 óráig nyitva.
Magyar daltársulat este a Komlókertben előadást tart.
Az állatkert nyitva egész nap.

Árverések ma a fővárosban. Kaltenecker György 765 frtra b ingatl. (torony-u. 1.) Fromm Elek 1800 frtra b. ingatl (I—III.)

—

Kivonat a hivatalos lap április 1-ső számából,

Árverések a fővárosban. Téglás Ferencz 1174 frtra b. ingatl. aprll 24. (torony-u. 1) Ruff Ferencz 640 frtra b. ingatl. april 12. (I—III.)

Árverések a vidéken. Csik József 340 frtra b. ingatl. május 10. Csepelyen, Nau Mária 325 frtra b. ingatl. május 8. Brassón, Bradnyanka Mihály 1013 frtra b. ingatl. május 2. Rimaszombaton, Répás János 700 frtra b. ingatl. apr. 28. Majsán, Bárány Boldizsárné 450 frtra b. ingatl. Gombán (Monzal), Troksár István 500 forintra b. ingatl. május 26. Szentbiborczon (Muraszombat), Pásztor Ferencz 1093 frtra b. ingatl. april 30. Kéczelen (Kalocsa), Buru Pável 2128 frtra b. ingatl. april 12. Buziáson, Riszta Alxa 2044 frtra b. ingatl. május 3. R.-Szt.-Mihályon (Temesvár), Kovács Ferencz 1461 frtra b. ingatl. május 8. Rimaszombaton, Hajszter Zsuzsanna 2415 frtra b. ingatl. május 8 Jolsván (Rimaszombat), Horváth István 1500 frtra b. ingatl. apr. 9. Vaálon (Sz.-Fehérvár), Csvecska János 1741 frtra b. ingatl. apr. 23. Szepanóin (Szenicze), Petrus Vaszalika 320 frtra b. ingatl. april 15. N.-Somkuton, Fritz János 2300 frtra becs. ingatl. april 27. Szakalovaczon, Steger Ferencz 889 frtra b. ingatl. april 16. Fehértemplomban, Stefok Mátyás 320 frtra becs. ingatl. május 18. Draskoveczen (Csáktornya), Skopecz Kálmán 8000 forintra b. ingatl. april 14. Egerben, Brogyányi Vincze 3311 frtra b. ingatl. junius 3. Mácson (Nyitra), Kosztelny István 772 frtra b. ingatl. april 19. Brezován (Szenitza), Josko Dávid 2944 frtra b. ingatl. april 26 Kalázon (pestvidéki tsz), Rohrer Vilmos 620 frtra b. ingatl. május 1. Szegzárdon, Lőrincz József 1190 frtra b. ingatl. Kerkaujfaluban (Alsó-Lendva), Kohn László 5368 frtra becs. ingatl. május 11. Nagy-Bajomban (Kaposvár), Körmendi Pál 698 frtra b. ingatl. május 18. Hederváron (Győr), özv. Salgó Istvánné 496 frtra b. ingatl. május 1. Udvardon (Komárom), Rédl János 765 frtra b. ingatl. apr. 30. Örvényesen (Veszprém), Olaj Iván 335 frtra b. ingatl. máj. 22. Predánoczon (Muraszombat), Németh Fellért 726 frtra b. ingatl. máj. 3. Győrön, Vászner Károly 381 frtra b. ingatl. april 29. Fehértemplomban, Czinkulov Mártha 963 frtra b. ingatl. april 12. Rákoson, Darázs Prokopné 400 frtra b. ingatl. april 21. Pozsonyban. Fluszmann Hermann 1250 frtra b. ingatl. máj. 11. Nagyszombaton, Radulov Macza 1706 forintra b. ingatl. april 20. Knézen (Vingau), Radics Rankó 1524 forintra b. ingatl. april 24. Rácztöttösön (Mohács), Radoja Moysze 948 frtra b. ingatl. május 3. R.-Bencseken (Vinga), Bélu Gaityin 1005 forintra b. ingatl. april 12. Törökszakáloson (Buziás), Vlesek János 660 frtra b. ingatl. april 22. Gurabon (Pozsony), Kovács János 171 frtra b. ingatl máj. 11. Karádon (Kaposvár), Marcu Ilie 1928 frtra b. ingatl. april 24. Springin (Gyulafehérvár), Nagy Pál 470 frtra b. ingatl. apr. 22. Szödön (pestvidéki tsz). Dávid József 960 frtra becs. ingatl. május 19. ri-Szent Péteren (Szt.-Gotthard), Bozsik József 7521 frtra b. ingatl. april 13. Aradon, Lazyi István 2029 frtra b. ingatl. máj. 11. R.-Szt.-Mihályon (Temesvár), Roka József 943 frtra b. ingatl. május 25. Polában (N.-Kanizsán), Deszimirovits Krisztina 1200 frtra b. ingatl. april 20. N.-Kikindán, Kaczeusz Márton 544 frtra b. ingatl. május 28. Tót-Szt.-Mártonon (N.-Kanizsa), Pongracz Géza 1571 frtra becs. ingatl. april 15. Cs.-Ujfalun (Szatmárnémeti), Urbán György 470 frtra b. ingatl. apr. 19. Szelepcsényben (Ar.-Maróth), Schullerits János 668 forintra b. ingatl. május 1. (Brassón), Kamin János 490 frtra b. ingatl. május 25. Cserneloczon (Muraszombat), Kossuth József 12732 frtra becs. ingatl. jun. 2. Csizon (Rimaszombat), Erdélyi István 343 frtra b. ingatl. május 1. Csikvándon (Győr), Ferencz János 1300 frtra b. ingatl. april 6. Kassán, özv, Baits Masza 460 frtra b. ingatl. apr. 20. N.-Kikindán.

Csődhirdetmény. Frater Lajos budapesti lakos ellen bej. május 12. 13. 14. id. tömegg. és perü. Dr. Burszky Dániel ügyv.

Pályázatok. A budai illeték kiszabási hivatalnál II. oszt. pénzügyi titkári, a székely-udvarhelyi kir. ügyészségnél irnoki állomásokra.

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

NYILT-TÉR.

—

Bertók Sándor fővárosi jó nevü czimbalommüvészünk nyári körutja előtt f. évi május hó végeig 5—6 tanitványt elfogadhat. Ugyanő két kitünő czimbalmot áruba bocsát. Felkereshető lakásán IX. ker. üllői-ut 29.

Előfizetési felhivás
a
„BOLOND ISTÓK"-ra.

Az uj évnegyeddel uj előfizetést nyitunk a „**Bolond Istók**"-ra, mely **minden vasárnap** megjelenik **számos képpel**, s a közönségnek **legkedveltebb** élczlapja.

Előfizetési dijak:
april—junius negyedévre 2 frt.
april—szeptember félévre 4 frt.

Az előfizetések a **kiadóhivatalba** küldendők:
Budapest, Himző-utcza 1. szám, I. emelet.
A „Bolond Istók" kiadóhivatala.

BUDAPESTI SZINLAPOK.

—

Nemzeti szinház.

Péntek, április 2-án.

A velenczei kalmár.

Szinmü 4 felv. Irta Shakespeare. Forditotta Ács Zsigmond.

Személyek:

Velenczei doge	Szigeti Imre	Tubal zsidó	Komáromy
Maroccoi hg	Kovács	Lancelot	Vizvári
Arragoni hg	Kőrösmezei	Öreg Gobbo	Sántha
Antonio	Bercsényi	Salerio	Faludi
Bassano	Nagy Imre	Leonarda	Balassa (sz.t.n.)
Gratiano	Hetényi	Balthazár	Gonda
Solanio	Pintér	Stephano	Tóth
Salarino	Mihályfi	Portia	K. Jászay M.
Lorenso	Benedek	Nerissa	Molnárné
Shylock zsidó	Egressy	Jessica	Csillag T.

Kezdete 7 órakor.

—

Népszinház.

Először:

A PIPACS.

Operett 3 felvonásban. Irták P. Burani és M. Boucheron, forditotta Evva Lajos, zenéjét szerzette Leon Vasseur.

Személyek:

A herczeg	Vidor	Künegond	Till Jusztin
A báró	Solymosi	Ivonn	Kacsó Karola
A báróné	Csatai Zsófi	Szobansz	Bodor Etel
Berzéliusz	Karikás	Deniz	Béni Irma
Katinu	Erdősi E.	Őrmester	Sánta
Bibolé	Kápolnai	Zsehán	Hargittai A.
Luszinett	KomáromiM.	Robert	Tornyai A.
Antoin	Erdei B.	Szilviusz	Vámosi P.
Güdül	Gyöngyösi I.	André	Zárainé

Kezdete 7 órakor.

Vasut közlekedési utmutató.

A vonat indul.	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvaspálya indóházából.		
Budapestről, Vácz, Esztergom, Pozsony, Bécs felé a	gyors vonat	8 óra 10 p. regg.
	szem. vonat	9 óra 20 p. d. e.
	„ „	9 óra 30 p. este
Budapestről Érsek-Ujvárig	vegyes von.	11 óra 35 p. d. e.
Budapestről Nagy-Marosig	„ „	4 óra 55 p. d. u.
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Orsova felé	futár. vonat	10 óra 5 p. este
	szem. „	6 óra 05 p. éjjel
	„ von.	6 óra 55 p. regg.
Budapestről Czegléden keresztül, Szolnok, Arad, Temesvár felé	szem. vona.	7 óra 25 p. „
	„ „	6 óra 3 p. d. u.
Budapestről Czegléden keresztül Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár felé	szem. vonat	7 óra 30 p. regg.
	„ „	6 óra 3 p. d. u.
Budapestről Czeglédig	vegyes von.	2 óra 45 p. d. u.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Losoncz, Ruttka, Oderberg felé	gyorsvonat	6 óra — p. regg
	vegyes von.	3 óra 10 p. d. u
Budapestről Hatvan, Miskolcz, Kassa, Lemberg felé	szem. vonat	7 óra 42 p. regg.
	vegyes von.	11 óra 3 p. este.
Budapestről Hatvanig	helyi vonat	5 óra 47 p. d. u.
A déli vasut (budai) indóházából		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof, Trieszt felé	szem. vonat	7 óra 10 p. regg.
	„ „	9 óra 35 p. este
Budapestről, Székesfehérvár, Veszprém, Szombathely, Grátz felé	szem. vonat	7 óra 10 p. regg.
	vegyes von.	11 óra — p. d. e.
Budapestről, Kis-Czell, Pápa, Győr, Uj-Szőny felé	„ „	7 óra 10 p. regg.
Budapestről Kanizsáig	vegyes von.	11 óra —. p. d. e.

A vonat megérkezik.	A vonatok minősége.	Megérkezési idő.
Az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Pozsony, Esztergom, Vácz felől a	gyorsvonat	9 óra 45 p. este
	személy von.	5 óra 38 p. d. u.
Érsekujvárról	vegyes von.	6 óra 7 p. regg.
Nagy-Marosról	„ „	12 óra 20 p. d. e.
Orsova, Temesvár, Szeged, Kecskemét felől a	gyorsvonat	8 óra 47 p. regg.
	szem. vonat	7 óra 30 p. regg.
Kolozsvár, Nagy-Várad, Püspök-Ladány felől	vegyes von.	8 óra 45 p. este
	„ „	6 óra 31 p. regg.
	„ „	8 óra 45 p. regg.
Czeglédről	„ „	8 óra 35 p. regg.
	„ „	11 óra 54 p. d. e.
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Oderberg, Ruttka, Losoncz felől	gyorsvonat	11 óra 2 p. este
	vegyes von.	12 óra 4 p. d. e.
Lemberg, Szerencs, Miskolcz, Hatvan felől	szem. vonat	7 óra 58 p. este
	vegyes von.	6 óra 14 p. regg.
A déli vasut (budai) indóházába.		
Trieszt, Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár felől	pósta vonat	óra 16 p. regg.
	„ „	3 óra 36 p. este
Grátz, Szombathely, Veszprém felől	szem. vonat	8 óra 36 p. este
Uj-Szőny, Győr, Pápa, Kis-Czell felől	vegyes von.	8 óra 13 p. d. u.
	„ „	8 óra 36 p. este
Kanizsáról	„ „	8 óra 13 p. d. u.

Meteorologiai jegyzetek.

A meteorologiai magy. kir. központi intézet időjárási távirati jelentései 1880. évi április 1-ről, reggeli 7 óra.

Észlelési állomás	Légnyomás m. m.	Hőmérséklet C°	Szél iránya	Szél erősség	Felhőzet
Bregenz	754.1	+ 3.8	DK	1	derült
Prága	755.8	+ 2.8	D	1	
Bécs	756.5	+ 3.2	—	—	„
Sopron	755.3	+ 3.8	—	—	„
Magyar-Óvár	756.3	+ 7.1	—	—	„
Trencsén	754.8	+ 6.0	D	1	felhős
Beszterczebánya	756.5	+ 4.0	—	—	eső
Budapest	755.9	+ 6.6	—	—	borult
Szolnok	755.7	+ 6.7	Ny	2	eső
Debreczen	758.4	+ 6.6	D	1	„
Ungvár	755.8	+ 6.9	K	4	borult
Szatmár	757.5	+ 6.6	DK	2	„
Nagy-Szeben	756.3	+ 7.3	D	3	„
Orsova	760.2	+ 4.5	DK	4	eső
Temesvár	755.8	+ 6.2	DK	1	borult
Szeged	755.6	+ 5.8	D	4	„
Csáktornya	756.1	+ 4.4	—	—	köd
Zágráb	756.6	+ 3.8	É	2	derült
Fiume	758.5	+ 7.0	É	1	„
Pola	757.4	+ 6.2	É	1	„
Lesina	756.9	+ 9.6	DK	1	„
Selmeczbánya	758.3	+ 3.8	ÉK	1	eső

A megelőző 24 óra alatti tünemények. A légnyomás keveset változott. A hőmérsék többnyire kevéssel sülyedett, Fiuméban 4.9 fokkal Eső: Bregenz 1, Sopron 2, M.-Óvár 4, Trencsén 2, Budapest 21, Szolnok 10, Ungvár 1. Szatmár 2, Orsova 15, Temesvár 13, Szeged 3, Csáktornya 3, Zágráb 1, Selmeczbánya 4 mm. Ozon Budapesten nappal 0, éjjel 0.

Vizállás és időjárás.

Április	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
1	Budapesten . .	—	—	—	—
1	Pozsony . . .	1.53	—	apadó	száraz
1	M.-Szigeten . .	0.81	—	áradó	borult
1	Szatmáron . .	2.30	—	„	felhős
1	Tokajban . . .	4.42	—	„	eső
1	Szolnokon . .	5.18	—	apadó	„
1	Szegeden . . .	5.87	—	„	felhős
31	Aradon . . .	—	0.25	„	„
31	Becskereken . .	0.63	—	„	eső
—	Bezdánnál . .	—	—	—	—
—	Verbászon . .	—	—	—	—
1	Eszéken . . .	1.71	—	áradó	felhős
1	Barcson . . .	0.32	—	„	„
1	Sziszeken . . .	—	1.20	„	—
1	Orsován . . .	3.22	—	apadó	eső